"LIETUVA" SĄVAITINIS LAIKRASZTIS
PUBLISHED EVERY SATURDAY BY THE LITHUANIAN PUBLISHING CO. OF REV. A. MALINAUSKAS PETNYCZIA, CHICAGO, ILL.
Jie tarnauja metams:
Suvienytose Valstijose ir Kanadoje ir Mexike . $2.00
Kitose Užsimorinose valstybėse 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos mena skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų prekių klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
PUBLISHED EVERY FRIDAY AT CHICAGO, ILL.
Yearly subscription rate:
In the United States, Canada and Mexico $2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

Nr. 32 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 9 d. RUGPIUČIO (August), 1907 m. Metas XVI

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

REVOLIUCIJA MASKOLIJOJ.

Artinasi Maskolijoj laikas rinkimų trečiosios dumos atstovų. Kadangi, nors trečioji duma butų ir prilankiausia caro valdžiai, visgi ją šaukia toks jau likimas, kaip ir dvi jau buvusias: jeigu trečioji bus prilanki valdžiai, tai bus ji priešinke tautos, žmonių, — tai žmonės labai šaltai rengiasi prie rinkimų. Neturtingiejie žmonės, kadangi jų tiesos dar labiau caro manifestu tapo susiaurintos, dar tikrai nė ne nutarė, ar reikia dalyvauti rinkimuose trečiosios dumos atstovų, ar ją boykotuoti, kaip boykotavo antai Lenkijos socijalistai abidvi išvaikytasias dumas.

Partijos atlaikė susirinkimus, vienos su rando daleidimu, kitos gi paslaptus, bet naujos rinkimų tiesos, kaip rodosi, nė vienos partijos neužganėdina todėl, kad jos suteikia privilegijas vien turtingiems, o susiaurina tiesas neturtingųjų. Reakcijonierius gi rinkimų tiesos neužganedina todėl, kad ir neturtingiejie ir ne maskoliai, nors jų tiesos ir labai susiaurintos, visgi dar gali balsą paduoti; reakcijonieriai norėtų, kad nemaskoliškiems gaivalams ir darbininkams su visu butų atimtos balsavimo tiesos. Randas, žinoma, nori to paties, ko ir reakcijonieriai geidžia, bet jis visgi turi šiek tiek laikytiesi prie žmonių norų, turi visgi, kad ir monyjimui žmonėms akių ir ne maskoliams ir darbininkams šiek tiek tiesų pripažinti, nes jeigu trečioji duma ne turės žmonių pritarimo, reiks jį gal dar greičiau išvaikyti, kadangi ji nė rando ne sudrutys, nė ne jves tvarkos viešpatystėj, riaušių ne tik nesumažys, bet jas dar labiau padidys, o vėl kol žmones Maskolijoj nenusiramys, caro randas negali gauti niekur paskolos, be kurios jis negali laikytiesi, ne gali pasekmingai su žmonėmis kovoti.

Kadangi prancuziški bankininkai atsisakė, netvarkai viešpataujant, skolinti caro randui pinigus, tai jis, per savo ambasadorių Paryžiuj, pasiremdamas ant susidraugavimo Maskolijos su Prancuzija, meldė Prancuzijos ministerių pirmininko Clemenceau užtarti už caro valdžią, palengvinti paskolos išgavimą. Clemenceau vienok atsisakė dabartinėse sanlygose padėti caro valdžiai, kadangi ji negali duoti užtikrinimo, kad prancuzų suteikti pinigai bus apversti ne kovai su žmonėms, bet žmonių labui, įvedimui sudrutinimui Maskolijos butinai reikalingų reformų. Politiškas gi ryšis Prancuzijos su Maskolija, pasakė caro ambasadoriui Clemenceau, nieko bendro su pinigais neturi. Jeigu prancuzai pamatys, kad Maskolijos žmonės užganėdinti, jeigu sykį jie nusiramys, jeigu užgims tvarka visuose caro viešpatystės kraštuose, kaip tik pamatys, kad caro randas svetur gautus pinigus apverčia pagerinimui ukėsų buvio, tąsyk pinigų nieks nesigailės. Bet pirma turi turėti užtikrinimą, kad caro valdžia svetimų kraštų žmonių sučėdytus pinigus ištikro apvers savo žmonių labui, o ne kovai su jais. Be tokio užtikrinimo bent Prancuzijoj caro randas paskolos ne gaus. Teip meldžiantiems pinigų caro tarnams atsakė Prancuzijos ministerių pirmininkas. Tokio atsakymo nuo Prancuzijos, matyt, caro tarnai nesitikėjo, kadangi jiems tarnaujanti Maskoliškiejie laikraščiai smarkiai pradėjo užsipuldinėti ant Prancuzijos, garsiai rugoja ant jos neprilankumo. Bet šiądien jau ne tie laikai, kada prieš Maskoliją ir didesnės Europos vešpatystės drebėjo ir ne dryso jai teisybę sakyti. Dabar net griuvanti Turkija, ne toli užpakalyj kitų tautų pasilikę Chinai nedreba prieš Maskolijos galybę, nieks jos, bent kol naujieje nėra tvarkos, nesibijo; ji nė savo draugams, turėdama riaušes namieje, padėti negal. Caro valdoma Maskolija šiuom kartu terpatitikoj politikoj nesveria daugiau negu tokios mažutės viešpatystės kaip Šveicarija, Belgija arba Holandija. Tokį nupuolimą jos politiškos įtekmės pagimdė viena pralošta karė su Japonija, kuri ne vien kitoms tautoms, bet ir Maskolijos supančiotiems, suvaržytiems, valdžios skriaudžiamiems ukėsams, parodė visą silpnumą caro valdžios, prieš kurią visas svietas drebėjo. Dabar ji gali džiaugtiesi, jeigu jos kiti neužkabina. Ji dabar visame turi prieš kitus nusilenkti, bijosi erzintiesi net su silpnais. Seniau caro valdžia kitas tautas vertė sau tarnauti, dabar ji pastojo kitų įnagiu, visas civiliuotas svietas šiądien ignoruoja carą Mikalojų. Ir teip bus tol, kol jis nepradės taikytiesi prie žmonių norų, kol nepradės jų reikalais rupintiesi, kol žmonės ne pradės jam tikėti ir jo valdžios ne rems.

Anglija ir Japonija padarė su Maskolija naujus sutarimus, sulyg kurių, Maskolija išsižada platinti savo įtekmę Mandzurijoj ir Mongolijoj, Japonija gi gvarantuoja čielybę Maskolijos dabartinių valdybų Azijoj, taigi pasižada ne veržti nuo jos Siberijos pajurių. Per sutartį su Anglija, Maskolija išsižada savo įtekmės Tibete ir Afganistane, taigi abudu kraštu paveda Anglijai, kadangi dabartinėse sanlygose nė Japonijai, nė Anglijai pasipriešinti negali. Vieną mat nepasekminga karė ir jos pagimdytas neramumas Maskolijos viduriuose išnaikino viską, ką Maskolija pelnė Azijoj per 50 metų. Europoj gi Maskolijos įtekmė net po Krimo karei, kada ji likosi prancuzų ir anglijonų sumušta ir tai namieje, niekada teip žemai, kaip dabar nestovėjo; ne nupuolė teip žemai Maskolijos įtekmė ne 1812 metuose, kada Napoleonas buvo Maskvą paėmęs.

Ant Kaukazo, mieste Piatihorske, likosi užmuštas vienas iš žiauriausių caro jenerolų, jenerolas Karakozov; užmušėjui pasisekė pabėgti. Užmuštasis jenerolas 1905 m. buvo Odesos jeneral-gubernatoriu. Jis išvijo iš miesto bulmistrą Jarošenką užtai tik, kad jis dalyvavo Maskvos žemiečių susivažiavime. Laike pirmutinių žydų skerdynių jis liepė kareiviams šaudyti į besiginančius žydus. 23 d. spalių 1905 m. jenerolas Karakozov likosi nuo vietos atstatytas, jo vietą užėmė toks jau žiaurus budelis ir teip jau menko proto jenerolas Kaulbars.

Ant jurių, aplinknėse Gedanijos susivažiavo Vokietijos ciecorius su Maskolijos caru, kuris čia atplaukė, eskortuojamas kariškųjų laivų ant savo laivo "Standard". Su ciecoriu atvažiavo drauge Vokietijos kuncleris Buelow, o caras atsigabeno savo užrubežinių reikalų ministerį. Matyt terp abiejų valdonų ir jų ministerių bus apkalbėti svarbesniejie politiškiejie reikalai; gal bus padaryti ir koki nors svarbesni nutarimai. Be abejonės bus apkalbėti ir Maskolijos viduriniai prietikiai. Ne reikia užmiršti, kad Vokietijos ciecorių laiko už didžiausią priešininką suteikimo laisvės Maskolijos žmonėms; tokiu jį laiko, turbut, ne be pamato. Juk niekur kitur politiškiejie pabėgėliai iš Maskolijos, ištrukę nuo caro budelių, ir pirma ne buvo teip persekiojami kaip Vokietijoj. Gaudyme maskoliškųjų pabėgėlių ne kartą Vokietijos valdžios pereina net maskoliškasias. Vokietija mat, besigerindama carui, padeda jam kovoti su laisvės reikalaujančiais žmonėms. Ji, turbut, ir stengsis jiems darbus apsunkinti.

Laikraščiai garsina, buk Anglijos karalius, per tarpininkystę Austrijos ciecoriaus, stengiasi sutaikyti Vokietiją su Prancuzija ir Vokietiją su Austrija, patraukti prie ryšio Anglijos ir Prancuzijos. Bet tąsyk prie ryšio prigulėtų veik visos didesnės Europos tautos, taigi: Anglija (ji susirišusi su Japonija), Prancuzija, Išpanija, Vokietija, Austrija, Maskolija ir Italija. Sunku suprasti, prieš ką toks ryšis galėtų kreiptiesi. Ryšiai iš daugelio viešpatysčių paprastai nesilaiko ilgai, kadangi tautos turi priešingus viena kitai reikalus, kas greitai išardo diplomatų padarytus sutarimus. Iš daugelio viešpatysčių sudėti ryšiai paprastai daromi trumpam laikui atsiekimui kokio nors svarbesnio mierio, kaip, paveikslan, buvo teip vadinama "Šventoji Lyga", arba susirišimas visų Europos tautų pergalėjimui Napoleono.

Apart neramumo Maskolijos viduriuose, kurs sunkiai gula ant gyventojų pečių, Maskoliją pasiekė nauja nelaimė, kuri ne prisidės prie nuraminimo žmonių. Jau oficijališkai likosi pagarsinta, jog rytinėse Maskolijos gubernijose apsireiškė cholera. Netvarka gi ir neramumas labiausiai gali prisidėti prie besiplatinimo epidemijos.

MOROKKO.

Sukilę maurai pereitą sanvaitę buvo įsiveržę į miestą europiečių apgyventą Casablanca ir užmušė diktai visokių tautų žmonių; kaip sako, pražuvo laike to užpuolimo daugiausiai prancuzų; kiti, išlikę, persikraustė ant stovinčių porte laivų. Upuolikai rods likosi iš miesto išvyti, bet paprastai skerdynės uždega žmonių kraują. Teip atsitiko ir čia. Maurai ir kiti Morokko mahometonai nuo seniai ne kenčia krikščionių, kadangi ištikro mylėti juos neturi už ką.

Mahometonai pasikėlė, jų kunigai apšaukė šventą kovą prieš krikščionis. 20000 ginkluotų maurų apstojo miestą Casablanca.

Skerdynės europiečių, ant galo, sukrutino ir pavydinčias, neužsitikinčias viena kitai Europos viešpatystes. Buvusi pernai mieste Algecirus Europos viešpatysčių konferencija pavedė rupestį apie užlaikymą tvarkos Morokko viešpatystėj Prancuzijai ir Išpanijai kaipo Morokko kaimynams. Nors čia tvarkos nebuvo ir pirma, bet Prancuzija ir Išpanija iki šiol į maištus nesikišo, kadangi įsikišimą jų stabdė Vokietija. Po paskutinių vienok skerdynių, kuriose ir kiek prancuzų pražuvo, jau ir Prancuzija negalėjo ramiai žiurėti ir laukti, kas toliau atsitiks. Vokietija jau negali Prancuzijos įsikišimo stabdyti.

Prancuzija tuojaus atsišaukė į Išpaniją, kviesdama ją, kaip tai įsakyta joms Algeciraso konferencijos, siųsti į Morokko pakrantes kariškus laivus ir išsodyti žemės kariumenę ant kranto. Prancuzija atsiuntė jau penkis kariškus laivus ir 3000 kareivių, daugiau jų stovi Algiere ant Morokko rubežiaus, laukia tik prisakymo pereiti rubežių. Jeigu išlipimui prancuzų pasipriešys maurai, tąsyk užgims jau tikra karė Prancuzijos su Morokku, kuri gali pasibaigti priskyrimu jo prie Prancuzijos valdybų. Morokko turi apie 10 milijonų gyventojų.

PERSIJA.

Pereitą sanvaitę turkiški kareiviai per rubežių įsiveržė į Persiją. Kadangi turkų buvo apie 6000 su kanuolėms, o persiškų rubežiaus sargų buvo mažai, tai turkai užpuolė ant armenų apgyventų kaimų ir juos išdegino, užmušė 78 kaimo gyventojus, o tame skaitliuje 60 moterų ir vaikų. Turkai išvaikė mažą persiškų raitelių pulkelį miesto Urmiah aplinkinėse. Su turkais paskui susijungė didesnis persiškų raitelių pulkas ir jie apstojo miestą Urmiah, turintį apie 50000 gyventojų, daugume krikščionių armeniečių.

Persijos randas atsišaukė į Angliją ir Maskoliją, reikalaudamas jų pagelbos ir kad jos priverstų Turkiją valdyti geriau savo kareivius, kad jie ne drystų peržengti rubežiaus ir Persijoj ne rengtų žmonių skerdynių. Nėra abejonės, kad nė Maskolija nė Anglija neduos Turkijai palaikyti jos kareivių užimtą Persijos teritoriją.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Berželio 28 d., vyriausiame kariškame teisme buvo peržiurėta byla Virbalio muitinės valdininkų L. ir J. Kudriavcevų, Kopelmano ir kitų, kaltinamų dalyvavime revoliucijos judėjime ir gabenime Rusijon iš užsienio ginklų.

Vilniaus kariškasis apskričio teismas buvo išteisinęs apkaltintuosius, vyriausias gi kariškasis teismas tą nutarimą atmetė ir bylą išnaujo pavedė pernagrinėti.

Nuo berželio 1 d. iki 15 d. 1907 m. suvienytoji bajorų ir valstiečių bankų taryba nutarė pirkti bankų pinigais Vilniaus gubernijoj 6000 deš., už kurią dvarponiai prašė 69 tukstančius rublių, bankas gi įkainojo tik 42 tukstančiu rublių ir Kauno gub. 179 deš., už kurią savininkai prašė 22.437 rb., bankas gi įkainojo 15.170 rb.

(Iš "V.Ž.")

Iš Kauno.

Kauno gubernatorius išleido, 22 dieną berželio, aplinkraštį, kuriame praneše, kad dėlei nuolatinių plėšikų užpuldinėjimų ant ramių gyventojų, jis pereitais metais leidęs kai-kuriems Kauno gub. gyventojams apsiginimui laikyti šautuvus ir revolverius, bet dabar, gubernijoje kiek nurimus, pripažįstąs tolesnį žmonių ginklavimą bereikalingu ir todėl išdavinėjimas liudyjimų laikyti ginklus busiąs aprubežiuotas.

(Iš "V.Ž.")

IŠ VIEKŠNIU,
Kauno gub.

21 d. berželio, per atlaidus Dievo kuno, čia ko tik neištiko žydų skerdynė; 10 valandoj iš ryto kažkokia moteriškė, eidama pro žydo namus, išgirdo šauksmą "ai" ir tuoj paleido garsą: "žydai katalika piauną". Kilo baisus triukšmas; apsiautė to žydo namus ir taisės išgriauti; policijos durtuvų nebijojo ir lindo aklai ant jų. "Mušti žydus" — vis buvo girdėti gandas, bet Viekšnių klebonas kaip nekaip atkalbėjo žmones nuo skerdynės; žmonės teišsiskyrstė naktį po dvyliktos. Kas šušuko "ai", dar visai neištirta; žydai aiškina, kad tai tėvas mušęs savo dukterį už lakstymą naktimis su jaunikiais, ir ji tai, mušama, sušukusi "ai"; žmonės gi turisi savo ir tvirtina, kad ten katalikui kraują sunkę. Viekšniškiai jau nuo seno yra įsirdę ant žydų: anais metais, kaip ant Viekšnių kapų kažkas išlaužė, išvertė kryžius, tai visą kaltę žmonės sumetė ant žydų ir ko tik jiems kailio neišpėrė, dabar irgi mažai betruko lig to. Kas čia kaltas—sunku įspėti.

K. Pegas.

Čia išeina ant licitacijos p. Moros Daubiškių dvaras. Bežemiai Viekšniškiai padavė į ministeriją prašymus, kad jiems čia butų duota ant išpirkimo žemė, o prasigyvenimui po 100 rublių ir po 100 kelmų namams pasistatyti. Pažiurėsime, kaip jiems tas pasiseks.

K. P.

(Iš "V. Ž.")

IŠ PAPILĖS,
Kauno gub.

"Siev. Zap. Telegraf", No. 148. rašo, kad Kauno mokyklų direkcija į Papilės mergaičių mokyklą nuo Rugpiučio 1 d. paskyrė mokytoją lietuvaitę S. Žičkaitę. Linksma tai naujiena Papiliečiams. Ligšiol musų mergaičių mokykla buvo apverktiname padėjime: mokytoja rusė lietuviškai nė žodžio nemokėjo ir pertat negalėjo su vaikais susišnekėti; vaikų lankė tą mokyklą į 100 su viršum, bet tėvai, matydami, kad nieko vaikai neišmoksta, atimdavo juos atgal į namus.

Papilės valsčiuje yra dar trįs vyriškos mokyklos: viena valsčiaus, kurią lanko daugiau kaip šimtas vaikų; joje yra du mokytoju: rusas Mazeika ir pagelbininkas J. Gudaitis, lietuvis. Valstiečiai ta mokykla nesirupina; kad per sueigą reikėjo paskirti pinigų lietuviškoms knygoms nupirkti, tai iš pradžios tą sumanymą visai atmetė, bet paskui per kartų vargą paskyrė kelias dešimtis rublių.

Papilės parapijoj yra teip vadinamas sodžius-ferma, rusų "pereselencų" apgyventas; čia yra antra vyriška mokykla vieniems rusams įsteigta ir tos mokyklos užlaikymui Papilės valsčius atleidžia kasmet po 130 rublių su viršum. Iš to matyt, kad papiliečiams daugiau rupi aprupinimas svetimtaučių mokyklos, negu savosios.

Trečia vyrų mokykla tai ministeriška Biliniškių sodžiuje latviams kolonistams pavesta; vaikų lankos į 50; mokytojas rusas; latviai nesirupina, kad toje mokykloj butų mokinama latviškai.

K. P.

(Iš "V.Ž.")

IŠ SKUODO,
Kauno gub.

Paskutiniu metu Skuodo krasos valdyboje pradėjo rastis daug šunybių, ypač žemai stovi telegrafo užveizda, jis labai uoliai pildo policijos šnipo pridermes, nerokuojant to, kaip jis trukdo išsirašymą lietuvių laikraščių; sykį jis pats policisto vietoj konfiskavo 19 numerį "Skardo", siunčiamą į Tauragę; beto dar prapuola daug laiškų, už vis iš užsienio atsiųstųjų, daugelį praplėšia, ar visai kur pražudo. Yra patirta, kad į lietuvių laikraščių redakcijas siunčiamų po juostele raštų visai negalima išsiųsti — kaižin kur dingsta; todėl su reikalais geriaus kreiptis į kitas krasos stotis.

1905 sukilimo metu daugelis skuodiškių buvo suimtų ir prasėdėjo po kelis mėnesius kalėjimuose, bet buvo paleisti iki teismo už kauciją 50—100 rb. Šitai žiemai baigiantis, daug vėl tų pačių suimta, jie ir dabar tebesėdi, o apie įdėtąją kauciją niekas nė nemini.

Tokių budu kalėjime sėdi keliolika ypatų, tarp tų L. Gaurilaitis, kurį valdžia kaltina, buk jis Ylakiuose laike ėmimo kareivių naujukų atkalbinėjęs juos nesiekti, ir už "pamokslo" sakymą ir K. Budreckis, kaltinamas už monopolių daužymą ir "Marseljietės" dainavimą.

Šitą žiemą, nežinau iš keno malonės, buvo išėjęs valdiškasis prisakymas po visą Kauno (o gal ir kitur) gub. šventadieniais laikyti uždarytus degtinės monopolius. Tas įsakymas, kur buvo teisingai išpildomas, suturėjo keletą skatikų žmonių kišenėse, bet ar ilgam? Jei kur "monopolčikas" per užpakalines duris degtinės nedavinėjo, ten priviso begalis slaptų smuklių, kur galima traukti lig išauštant. Panašiai dėjosi ir Skuode, bet toks suvaržymas daugeliui negalėjo patikti, ypač, kad neduok Dieve, įžioplinus kokiam policistui, tai ir turėk atkišęs nevieną, bet 5—6 burnas, jei ne, tai nagaika tau greit ant apikaklės pašoks. Bet dabar skuodiškiams ir kitiems virto laimingesnės dienos, mat B. Weselowski (tyras lenkas) nusisamdė didelius namus Skuodo mieste, kur įrengė legališką smuklę (valdžios leistą traktiernę). Šventadieniais, kada bažnyčioje mišios ir pamokslas, žmonių buriai, ypač jaunimas, geria smuklėje. Neilgas dar laikas tepraėjo, kaip gyvuoja ta "traktiernė", bet biauraus ištvirkimo pasekmės jau visoje spalvoje pasirodė.

Šis metas nepaprastai audrotas; musų apielinkėje vietomis perėjo tokia audra su ledais, kokią retas kas ir iš senesniųjų beatmena; taip, gegužės 8 d. dieną neapsakoma audra perėjo per Grobino (Kurše) apylinkę, daug storų medžių per pusę nulaužė, daug triobėsių išvertė, net keleiviai ant kelio pasitikę su vežimais grioviuose atsidurė, ledai su tokiu smarkumu krito, kad langus iškulė ir žąsiukus, lauke užkluptus, užmušė. Panaši audra berželio 17 d. perėjo vietomis per Skuodo bei Mosėdžio par., ledai išmušė langus ir išmušė vasarojų ir rugius.

Damazas Treigys.

(Iš "V.Ž.")

IŠ PANEVĖŽIO,
Kauno gub.

Po trijų dienų tarybų, atsibuvusių Vilniuje berželio 26, 27 ir 28 d., su Vilniaus mokslo apskričio atstovais, Panevėžio pavieto žemvaldžių atstovai: p. J. Kozakovskis ir p. M. Malinskis ir Panevėžio miesto dumos atstovai p. M. Šatukov ir p. J. Kazakevičius nutarė įduoti užtvirtinimui apskričio priimtąjį projektą busimosios Panevėžio mergaičių gimnazijos. Pagal įstatų, gimnazijon bus priimamos mergaitės be jokio tautystės ir tikėjimo skirtumo. Gimnaziją valdys aštuonios žemvaldžių išrinktos ypatos; pavieto žemvaldžiai duos kasmet gimnazijos užlaikymui pašelpą bent po 2480 rb. ir miesto duma po 2000 rb. kasmet. Mokinės naudosis valdiškųjų gimnazijų teisėmis; mokestis už mokslą bus nedidesnis, kaip 60 r. metams. Nuo rugsėjo 1 d. š. m. bus atverta dvi kliasi — IV ir V. Gimnazijos užveizdan išrinktas M. Šatukov, į kurį ir reikia su reikalais kreiptis tokiu adresu: Ponevież, Realnoje učilišče, M. I. Šatukovu.

(Iš 'V.Ž.')

IŠ RASEINIU,
Kauno gub.

Berželio 24 ir 25 d. Raseniuose buvo ukiškoji paroda. Paroda buvo už viorsto nuo miesto, Paverkšnių dvare.

Arklių parodoje buvo išviso 95, tame skaičiuje 72 valstiečių arkliu. Valstiečių arkliai daugiausiai buvo vežiminiai (darbiniai) ir jauni kumeliukai. Keletas valstiečių gavo už arklius medalius ir pinigišką davaną.

Buvo teip - pat parodoje nemažai valstiečių išstatytų galvijų. Keli valstiečiai gavo pagyrimą už galvijus ir dovanoms ukiškus padargus. 37 valstiečiai gavo pinigišką dovaną išviso 70 rb.

Audimų skyriuje buvo daugiausiai valstiečių išdirbiniai, nes iš 40 žmonių, turėjusių parodoje namų audimų, 37 buvo valstiečiai. Daugiausiai šiame skyriuje buvo drobių, rankšluosčių ir servetų. Išduota sekančios dovanos: 4 bronzos medaliai, 11 pagyrimų ir 70 rb. pinigais.

Parodoje be to dar buvo atskirame paviljone išstatyta ukiški padargai.

Paroda tęsėsi dvi dieni; atlankė ją nemažai apylinkinių valstiečių.

R.

(Iš 'V.Ž.')

IŠ RYGOS.

Centraliniame Rygos kalėjime įvesta nauja tvarka, pagal kurią kaliniai gali gauti nuo giminių ir pažįstamųjų valgomuosius daiktus tiktai vieną sykį per mėnesį ir tai tiktai cukrų ir arbatžoles (arbatą).

(Iš 'V.Ž.')

RINKIMAI PAGAL TAUTYSTE.

Rinkimai pagal tautystę, kaip praneša "Birž. Vied.", busią visose pietų-vakarų ir šiaurės-vakarų (Lietuvos) gubernijose, išskyrus Kauno ir Vilniaus gubernijas, kur, kaip žinoma, atskira atstovybė rusams parupinta.

Rinkimų pagal tautystę įvedimas pamatuojama noru aprupinti rusų reikalus pakraščiuose. Kaip žinome iš naujųjų įstatymų apie rinkimus Valstybės Dumon, paskirimas rinkimų pagal tautystę pavesta vidaus dalykų ministeriui. Šiuo laiku išsiuntinėta gubernatoriams slapti užklausymai apie atskirų tautų skaitlingumą šio krašto gubernijose ir apie patogumą paskirti rinkimus pagal tautystę.

Pagal išdirbtąją ministerijoje schemą, visų ryšių rinkimai busią paskirstyti į tautiškus skyrius, tarp kurių ir busiąs paskirstytas rinkėjų skaičius. Kai-kuriuose miestuose, dėlei padalinimo rinkikų į du skyriu, busią bent šeši rinkikų susivažiavimai — žydų, rusų ir lenkų.

Miestečių susivažiavimuose kiekvienos tautos gyventojai rinksią iš savo tarpo rinkėjus; kiekvienos tautos rinkikai išrinksią iš savo tarpo tiek rinkėjų, kiek jiems pridera pagal jų skaitlingumą.

Žemvaldžių susivažiavimuose rinkikai busią paskirstyti pagal tautystę ir rinkėjų skaičius busiąs paškirtas pagal valdomosios žemės daugumą. Kiekviena kuopa rinksianti tiek rinkėjų, kiek jai pridera išrinkti, pagal valdomosios žemės daugumą. Ir teip, jei kuriame nors pavięte lenkai ir rusai dvarininkai turėjo lygiai žemės, tai abieji išrinks lygų skaičių rinkėjų ir rinks juos savarankiškai aiskirnose susivažiavimuose.

Valsčių sueigos ir valstiečių įgaliotinių susivažiavimai busią paskirstyti pagal tautystę tiktai tose vietose, kur dauguma rinkikų lenkų kilmės. Baltgudžių apgyventose gubernijose rinkimų pagal tautystę visai nebusią, kadangi ne rusų kilmės gaivalo tenai mažai yra, nors ir yra tenai valstiečiai-katalikai.

Vaisiai tokių rinkimų, kaip spėja vietiniai gyventojai, busią toki: Pietų-vakarų krašte dauguma atstovų busią dešiniejie, nes agrarijai-reakcijonieriai dvarininkai, susidėję su miestiečių rinkėjais dešiniaisiais, pravesią V. Dumon savo kandidatus. Šiaurės-vakarų krašte (Lietuvojej) rusai dvarponiai susivienysią su dešiniaisiais valstiečiais ir laimėsią, kaip laimėjo jie praėjusiuose rinkimuose.

(Iš "V.Ž.")

NAUJA PARTIJA.

Praėjusiame berželio mėnesyje susitvėrė nauja politiškа partija, kuri save, iš lenkiško, pavadino: "Stronnictwo Krajowe Litwy i Bialej Rusi", — lietuviškai gi sakant, tas butų: "Lietuvos ir Baltgudijos Kraštų Partija".

Šis apsireiškimas yra didžiai svarbus. Todėl žemiaus paduodame pamatinę tos partijos programą.

Ypatingas kelias, kuriuo žengė pirmyn musų tėvynainiško krašto, Lietuvos ir Baltgudijos, kultura ir civilizacija, jo ypatingos ekonomiškos, etnografiškos ir kulturiškos sąlygos reikalauja ypatingo įsigilinimo į jas, perdirbinėjant visas politiškas ir visuomeniškas sąlygas.

Kadangi musų kraštas yra apgyventas įvairių tautų, tai musų, lenkų, pozicija irgi kitokia, nekaip tuose kraštuose, kurie etnografiškai vienodi, ir todėl musų atsakomybė pasididina ir pridera nuo to, kokią politiką pasirinksime ir pradėsime vesti.

Musų padėjimas apsunkintas tai pogi tuomi, kad dabartinėje visur išsibangavusio nacionalizmo gadynėje ir pas mus, tarpe tautų, apgyvenusių musų kraštą,—neišskiriant ir musų—nestokuoja atskirų ypatų ir grupų, stovinčių ant siauro nacionališko pamato, o jų politika, neretai užkabinanti, sėmia sau pasismaginimą, varant savo darbą, iš tokių šaltinių, kaip fanatiškas tautų antagonizmas ir svetima įtekmė.

Taigi todėl pirmutinė musų, Lietuvos ir Baltgudijos lenkų, pilietiškoji ir politiškoji pridermė yra gerai ir nuoširdžiai įsigilinti į faktiškas sąlygas, kuriose skirta mums gyventi, ir taipogi pritaikinti prie tų sąlygų savo politiškąjį ir visuomeniškąjį veikimą.

Šalintiesi turime visokios siauros, nacionališkos arba egoistiškos (savymeiliškos) luomos politikos — bet butinai turime pripažinti visą naudą, kurią suteikia ramus sugyvenimas tautų, musų kraštą apgyvenančių, ir jų sutaikintas, išvien visuomenės labui varomas darbas, — varomas tarpsavinėje pagarboje ir įsitikėjime, pripažinant tautoms jų tautišką ir kulturišką skirtumą ir visas tiesas savarankiškai tobulintiesi. Prie to turime visi išvien prisidėti savo darbu, kad pakelti ekonomiškai, kulturiškai ir visuomeniškai visą kraštą ir visus jo gyventojus.

Kad šituos principus (tiesas) įvesdinti į gyvenimą ir krašto politiką ir įstengti juos sutvirtinti prie įvairių gyvenimo apsireiški-

mų, reikia suorganizuoti žmones, užjaučiančius į partiją, kuri į savo rankas pasiimtų tokį sunkų darbą ir podraug visą už jį atsakomybę.

Todėl nutarėme sutverti **Lietuvos ir Baltgudijos kraštų Partiją** ant sekančių pamatų:

1. Viršiausį musų politikos uždavinį ir pirmutinę musų partijos darbavimosi priedermę matome darbe, kuris butų varomas pačiame krašte ir jo labui, — darbe, kuris butų paremtas sąžiningų ir teisingų krašto reikalų ir jo sąlygų.

2. Visos musų kraštą apgyvenančios tautos privalo turėti lygias tiesas kaip politiškame, taip ir pilietiškame gyvenime, ir turėti progą laisvai plėtoti savo tautišką kultūrą.

Nuoširdžiai ir pilnai pripažįstame lietuvių tautai svarbumą ir aiškiai parodytą jos gyvumą, taipogi pripažįstame jai tiesą pilnai, nuosaviai ir kulturiškai pletotis.

Lygiai guodosime ir apsireiškiančias baltgudžių tarpe tendencijas tautiškai, savarankiškai ir kulturiškai plėtoties.

Prisilaikydami pilnai teisybės kas link kitų, vienkart stengsimės ir sau įgyti visas politiškas ir pilietiškas tiesas ir tokias sąlygas, kurios leistų plėtoti musų nuosavią kulturą.

Suprantame ir pripažįstame pilnai naudą ir reikalingumą susiprasti su rusais, kurie geidžia drauge su mumis darbuoties viso krašto labui ir ant visų lygybės pamatų.

Pagalios pripažįstame žydų reikalavimą duoti jiems lygias su kitomis tautomis tiesas — teisingu.

3. Geidžiame, kad musų partijos principai butų gyventojų priimti ir kad šitie principai pašauktų gyveniman atskiras tautiškas frakcijas, kurias gaivintų vienas krašto labui darbas, ir su kuriomis musų partija galėtų rišties ir susiprasti.

4. Krikščioniškos dvasios aukklėjimas ir laisvas krikščionių mokslo plėtojimas reikalingas visuomenės tobulinimuisi. Įvairius įstatymus, kurie apriboja tikėjimo laisvę, arba kurie yra priešingi tikėjimiškai tolerancijai, kaip su ja nesutinkančius, skaitome blėdingais.

5. Užtariame konstitucijinę monarchiją; pamatuodamiesi gi rusų valstybe, stengsimės, kad piliečių laisvė butų garantuota keliu įstatymų ir kad kraštui butų suteikta plati savyvalda, reikalinga užganėdinimui dalykų, kurie trumpai surišti su krašto reikalais.

6. Apšvietimo dalykams, kaipo pirmos rušies svarbumo, geidžiame pavesti ypatingą atydžią. Visų-pirmiausia kiekvienam reikia duoti progą įgyti pradinį mokslą tėvinainiškoj kalboj, beto reikia duoti progą privatiškų ypatų pinigiškas aukas naudoti apšvietimo reikalams.

7. Žemės dalykuose geidžiame savo darbu prisidėti prie padidinimo ploto, kurį valdo artojai ir prie ekonomiškojo jų ukės pakėlimo, bet keliu naturališkos evoliucijos, didžiai valstybei paspiriant, be nuosavybės tiesų sulaužymo.

Nėra abejojimo, kad visuomet dvarininkai stengsis parduoti dvarus; priderančiai ir sąžiningai sunaudojant valstybės kreditą, užtektinai turėsime žemės, kad užganėdinti vietinius žmones, perleidžiant jiems žemę prieinamomis sąlygomis. Toji žemė turi pasidaryti savastimi vietinių gyventojų-artojų; neužimtųjų žemių kolonizavimas žmonėmis kitų valstybės dalių neturi but varomas.

Servitutai turi but panaikinti, neskriaudžiant tiesų ir reikalų abiejų užinteresuotųjų pusių. Komasacija (sujungimas į vieną neišskirstyta plota) apmanymo keliu visos ėemės turi but pravestas palengva.

Žemę sutvarkyti reikia taip, kad vieno savininko žemė nesimaišytų tarp žemės kito savininko; o tą pravesti reikėtų butinai, nors tas ir reikalautų aukos iš pusės didesniojo žemės savininko.

8. Užjaučiame sveiką ir gerai suprastą pirmineigą; suprantame visuomeniškąjį susidemokratizavimą, kaipo visų darbą kulturiškam ir ekonomiškam pakėlimui pavargusiųjų ir darbo kliasų; taigi męs remsime platų tobulinimąsi darbininkų, užjaučiančių įstatymų ir reikalingumą prisidėti prie to darbo turtingomsioms kliasoms.

Lygiai geidžiame nuolatai remti visokią inicijativą visuomenės gyvenime ir įvairius apsireiškimus savytarpės pašelpos; krašto ir visuomenės gyvenimui bėgant ir jam (gyvenimui) duodant nurodymus ir patarimus, eisime nuolatai pirmineigos ir krašto reikalavimų keliu, musų programą tobulinsime ir plėtosime.

(Iš "V.Ž.")

NAUJOS SROVĖS.

I.

Nuo pačios pradžios tautiškai kulturiško lietuvių darbo męs negalėjome pasigirti maloniais, ar bent šiek tiek pakenčiamais, ar žmoniškais prietikiais su lenkais, Kas atidžiai sekė lietuvių laikraštiją nuo pat jos užgimimo dienos Lietuvoje, tam nėra jokio reikalo knistis po senuosius musų laikraščių numerius, užteks tiktai atminti porą žymesnių faktų, kaip tai: Beržininko bažnyčios bylą, Lietuvio vyskupo klausymą Seinų vyskupystei ir tt.

Tačiaus ko neįveikia žmonės padirbti — tą padaro nepermaldaujamos gyvenimo aplinkybės ar sąlygos, visagalis laikas ir galų gale atbudęs sveikas protas.

Šiądien matome gemant naujas sroves tarpe musų lenkų ir jų atsinešimo sąlygas netik į stipryn einančius lietuvius, bet ir į tautiškai atbusti pradėjusius baltgudžius.

Berželio 17 ir 18 dieną Vilniuje buvo susivažiavę dvarininkai (tula jų dalis) ir įsteigė naują "Lietuvos ir Baltgudijos vietinę partiją". Partijos programa, jos sąnariai - įsteigėjai dar daug palieka geisti, tačiaus prisižiurėkime arčiau tai partijai, jos programai ir tik tuomet galėsime ištarti galutiną nuomonę apie ją.

Iškarto reikia paminėti, kad tai yra "lenkų partija". Svarbiausiu jos uždaviniu yra "dirbti krašto viduje", "visos tautos musų krašte gyvenančios turi turėti lygias teises visuose gyvenimo apsireiškimuose.... ir laisvai plėtoti savo tautišką kulturą".

Apie lietuviškai-lenkiškus prietikius, imu ištisai, pasakyta:

"Atvirai ir stačiai pripažįstame lietuvių svarumą šalyje ir apreikštą jų gyvumą, ir jų teises prie pilnos, nuosavios kulturos besiplėtojimo".

Baltgudžių tautišką atgijimą guodos, kovos už lygias teises, nori susiartinti su Lietuvoje gyvenančiais rusais, kurie krašto naudai dirbti norėtų, pripažįsta pilnas teises žydams. Tiek apie tautišką klausimą.

Tos partijos sumanytojai - įsteigėjai norėtų, kad jų idėjos butų Lietuvos gyventojų priimtos ir kad kiltų tautiškos frakcijos, su kuriomis jie galėtų jungtis ir tartis. Pripažįsta tikėjimo laisvę. Esą tvirtais konstitucijoniškos monarchijos šalininkais, bet stengsis gauti plačią savyvaldą, su kurios pagalba galima butų rišti vietinės rušies reikalai. Apšvietimą karštai remia ir pripažįsta pradinį mokinimą gimtoje kalboje. Agrariškame klausime geidžia prisidėti prie ukininkų žemės ploto padidinimo ir ukio kulturos pakėlimo, bet naturališkos evoliucijos keliu, su didelia valdžios pagelba, bet nepaliečiant nuosavybės teisių. Parceliuojami dvarai turi buti išdalinami vietiniams gyventojams, neprileidžiant prie mųsu žemės kitų valstijos dalių gyventojų. Servitutai ir "šachovnicos" turi buti panaikintos. Esą sveikos ir gerai suprastos pažangos (progresso) šalininkais. Ketina savo programą, sulyg krašto reikalavimų ir gyvenimo nurodymų, nuolatos platinti.

Toks "credo" naujosios partijos.

Dabar, turėdami trumpai sutrauktus naujosios partijos programos punktus,prisižiurėkime jai iš arčiau ir pažvelgkime, kame ta "sveika ir gerai suprasta pažanga?"

Be abejo, negalima pasakyti, kad ta partija butų tyrai konservatyvinė, bet jos konservatyviškumui, bent iš dalies, netikėti negalima. Išskyrus paprastas žmogaus ir piliečio teises, be kurių dargi kiekvienas konservatyviškas elementas apsieiti negali, rasime dar kai-kurias kitas simpatiškas tos partijos puses, bet tiktai "simpatiškas". Tvirtinti, kad ta partija turi savyje gaivų visuomenės reikalų atspindį, nedrįstu, nes man peraiškiai iš visų tos partijos programos punktų kyšo luomos reikalai. Ir ištikrųjų, kas gi lenkai pas mus? — Dvarininkai. Tad aišku, kad jiems pirmų-pirmiausia ir terupės tik dvarininkų reikalai, o jau kitų krašto gyventojų reikalai stovės antroj vietoj. — Pripažinimas lietuviams jų tiesių ir baltgudžių tautiško atgimimo guodojimas — nors ir gana simpatiški mums lietuviams tos programos punktai — bet jie nesutvers tautiškos lietuvių tos partijos frakcijos, dargi "plačios savyvaldos vietiniams reikalams rišti", reikalavimas nedaug mums težada, nes męs patįs dar šiądien aiškiai nežinome, kokiose ribose autonomijos reikalaujame ir kaip geriau: ar tautiškomis ribomis pasikakinti, ar imtis už istoriškosios (6 gubernijų) Lietuvos ribų? Galų-gale svarbiausias musų gyvenimo klausimas — žemės klausimas — su visa savo privatiškos nuosavybės nepaliečamybe, mums visiškai netinkąs. Musų politiškų partijų žemės klausimas aiškiai rišamas, nekalbant apie tą, kaip jis rišamas. Šios gi partijos programa liepia tikėtis, kad dvarponiai, kaip pardavinėją taip bepardavinės savo dvarus, taigi busią kas parceliuoti. Labai malonu tas girdėti. O jeigu kartais ne, tuomet iš kur imti žemės? Arba jeigu bus parduodami dvarai ten, kur vietiniai gyventojai turi žemės pakaktinai? Galima neturintiems atsikraustyti! — Taip, bet kiek tas atsikraustymas vargdieniui ukininkėliui atsieis? — Taigi, stačiai apriboti ir pabrėžti, kad privatiška nuosavybė tai nepaliečiamas dalykas šiame atsitikime, lyginasi šauksmui: ginkime dvarus, nes dvaruose visa viltis lenkystės Lietuvoje, dvarams žuvus, žus ir lenkystė Lietuvoje! Man rodos, kam likimo knygoje žuti paskirta, tas, neveizdint į didžiausio apsigynimo priemones, ankščiau ar vėlau visgi žuti turės.

Tokia tat apsireiškusi viena visumeniškai - politiškai - tautiško Lietuvos gyvenimo srovė. Apie kitą iš tos pačios sferos srovę pakalbėsime kitame straipsnyje.

R.

IŠ AMERIKOS.

NEGALIMA VAIKU UŽKALBINTI.

New York. Kadangi trumpame laike čia nesugalėto piktadario likosi supiaustytos kelios moterys ir mažos mergaitės, tai įpykinti gyventojai daužo ant gatvių kiekvieną, kas užkalbina svetimą vaiką, ypač mergaitę. Sumušė jau baisiai vieną maskolišką žydą, indišką pranašą ir italijoną; butų juos gal žmones užmušę, jeigu policija nebutų išgelbėjusi.

VOKIETIJA RENGIA ARKLIU AUGYKLA.

Vokietijos randas, netoli Fields Place, Kentuckyj, pirko didelius žemės plotus ir ant jų parengs kariumenei arklių augyklą. Čia bus išsiųsti eržilai ir kumelės iš Trakėnų rando arklių augyklos.

PINIGU DIRBĖJAI.

Honolulu, Hawai salos. Suėmė čia daug Koreonų. Jie apkaltinti dirbime Amerikos auksinių 10 dol. pinigų. Pinigai tie labai gerai padirbti, tik jie ne turi reikalingo svarumo. Civilizuojasi mat greit ir azijatai, ir jie išmoksta blogo nuo baltparvių.

CHINIŠKOSIOS VERGĖS.

San Francisco, Cal. Policijos agentai pas čianykščius chiniečius užtiko 15 jaunų, neturinčių dar 16 metų chiniškų merginų laikomų vergėmis. Jas atėmė nuo jų ponų ir tuom tarpu patalpino Alamedos kalėjime.

SUPIAUSTYTI LAVONAI.

New York. Neseniai čia užtiko supiaustytų dviejų jaunų moterų kunus. Dabar vėl rado, teipgi supiaustytą, kuną mažos 8 metų mergaitės. Mergaitė buvo sužagta, o paskui užmušta. Mergaitė ta yra duktė vokiečio Pritschlerio. Suareštavo italijoną Rippolano, gyvenantį netoli Pritschlerio, kadangi pas jį rado sukruvintus marškinius.

NAUJA TELEGRAFO LINIJA.

New York. Likosi čia atidaryta nauja telegrafo linija terp New Yorko ir miesto Colon, pietinėj Amerikoj. Linija ta įrengta Central and South American Telegraph Co.

MUŠIS TERP CHINIEČIU.

Boston, Mass. 2 d. rugpiučio buvo čia kruvinas mušis terp prigulinčių į priešingas partijas chiniečių. Besišaudymai traukėsi gana ilgą laiką. Užmušti tapo 3 chiniečiai, o 7 sunkiai pašauti.

KARES MINISTERIS KANDIDATU.

Columbus, Oh. Susirinkime republikonų partijos štete Ohio, likosi išrinktas kandidatu ant prezidento dabartinis karės ministeris Taft.

DVI JAUNOS MOTERYS UŽSMAUGTOS.

New York. Vieną dieną rado čia kunus dviejų nepažystamų jaunų moterų, viena galėjo turėti 22, kita 24 metus. Abidvi, kaip rodo pirštų ženklai ant kaklo, tapo užsmaugtos. Žmogžudžio vienok nepasisekė sugauti.

NELAIMĖS KASYKLOSE.

Pereituose metuose (nuo 1 d. liepos 1906 m. iki tokiam jau laikui šių metų) Pennsylvanijos anglių kasyklose tukstantis darbininkų tapo užmuštų, o tame 557 kietų anglių kasyklose.

GAISRAI.

Jacksonville, Fla. Sudegė čia dirbtuvės Armour Fertilizer Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 120000 dol.

Pittsburg, Pa. Marshalsea bepročių namuose, 31 d.liepos, siautė gaisras. Bepročius, nors su vargu, išvedė, bet vienas urėdninkas nugriuvusios sienos tapo užmuštas, du gi kiti sunkiai sužeisti.

GIRIU GAISRAI.

Bellingham, Wash. Šitose aplinkinėse siaučia girių gaisrai, kurie pridirbo jau daug nuostolių. Jeigu neužeis lytus, gaisrai išsiplatįs dar labiau. Visi besistengimai užgesinti ugnį iki šiol liko be pasekmės.

NELAIMES ANT GELEŽINKELIU.

Breckenridge, Mo. Tavorinio trukio lokomotyva netoli nuo čia expliodavo. Expliozijos 3 ypatos likosi ant vietos užmuštos, o viena mirtinai sužeista.

Milan,Tenn. Netoli nuo čia expliodavo garinis katilas tavorinio trukio Illinois Central geležinkelio. Prie to 4 ypatos likosi užmuštos, sužeista tapo 10 ypatų.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Pittsburg, Pa.** Penkto distrikto Mine Workers of America roda daleido apreikšti tuojaus šitame distrikte angliakasių streiką. Šitame distrikte dirba suviršum 14,000 kalnakasių.

¶ **Duluth, Min.** Pasibaigė čia streikai rudos krovėjų. Abidvi pusės nusilenkė. Darbininkai sugrįžo jau darban.

¶ **San Francisco, Cal.** Pasibaigė čia streikai telefonisčių. Jos sugrįžo prie darbo ant senų išlygų. Streikai traukėsi du mėnesiu.

¶ **Duluth, Minn.** Streikuoja čia rudos krovėjai. Plieninis trustas žada priimti neprigulinčius į uniją, jeigu streikieriai neis darban.

¶ **Madison, Pa.** Westmoreland Co. reikalauja 550 kokso degėjų ir darbininkų. Darbininkams moka po $1.65 ant dienos, o kokso degėjams po $1.20 nuo pečiaus.

¶ **East St. Louis, Ill.** Darbai šiuom kartu eina čia gerai.

¶ **Masontown, Pa.** Darbai kastynėse ir prie kokso pečių eina negeriausiai.

¶ **Marion, Oh.** Aplinkinių farmeriai skundžiasi, kad negali gauti pakaktinai darbininkų. Moka po $2.00 and dienos.

IŠ VISUR.

‖ Vokietijoj apsivedusių porų persiskyrimų 1901 m. buvo 4675 (Amerikoj persiskyrimų buva kas metai apie 250000, o apsivedimų apie 500000), o pereituose metuose persiskyrimų buvo 6856. Miestuose, sulyginant, daugiau buva persiskyrimų negu kaimuose, protestonų apgyventose provincijose daugiau negu katalikų apgyventose. Prusuose ant 1000 apsivedimų išpuola vienas persiskyrimas, užtai Berlyne vienas ant 300 apsivedimų, protestonų apgyventame Schleswige ant 750 apsivedimų, Saksuose, Pomeranijoj ir Prusų Lietuvoj ant 1000, Hanovere ant 1400. Mažiausiai persiskyrimų buva lenkų apgyventoj Poznaniaus provincijoj: čia, ant 3000 apsivedimų išpuola vienas persiskyrimas.

‖ Mieste Lodz, Lenkijoj, kur teip daug kraujo pralieta, buvo vėl susirėmimas streikuojančių darbininkų su kariumene. Kareiviai šaudė į pulkus darbininkų ir užmušė 30 darbininkų. 31 dieną liepos maištai ant gatvių atsinaujino. Kraujo praliejimai tie išdavė ir gerus vaisius, kadangi suartino darbininkus tautiečius su socijalištais; jie susiprato ir eina dabar išvien. Laukia čia visuotino streiko, nors ir teip čia streikuoja 32000 darbininkų. Pati valdžia suskubino streiką bepamatiniais areštavimais darbininkų vadovų.

‖ Pabėgę iš Casablanca, Morokkoj, europiečiai užtikrina, jog mahometonai, po paskutinių čia buvusių svetimtaučių skerdynių, pradėjo šventą kovą su visais svetimais atėjunais. Aplinkinėse Casablanca yra jau 20000 raitų arabų. Prancuzija atsiuntė, ginti svetimtaučius, du kariškų laivu, o jų kapitonai pagazdino miesto viršininką pakorimu, jeigu svetimtaučiams kas blogo atsitiktų.

‖ Turine, Italijoj, be mažo ne buvo katalikiškų zokoninkų skerdynių. Čia mat išėjo į aikštę nedori darbai zakoninkų ir zokoninkių su mokiniais kliošloriuj Varrazze. Kliošloriaus mokyklą policija uždarė, o mokinius, ypač mergaites, atėmė iš kliošloriaus. Ir katalikiškiejie laikraščiai neužgina, kad kliošloriaus mokykloj ne viskas buvo gerai.

‖ 15 d. rugpiučio mieste Ischl susivažiuos Vokietijos ciecorius su Anglijos karalium. Laikraščiai užtikrina, buk per Austrijos ciecoriaus tarpininkystę,Anglijos karalius netik stengiasi susitaikyti su Vokietija, bet dagi nori patraukti prie ryšio su Prancuzija Vokietiją ir Austriją.

‖ Prancuzai padarė galą Annamo karaliaus rengiamoms savo žmonių skerdynėms: prancuzai paėmė jo rumą ir beprotį karalių suareštavo. Gaila, kad prancuzai seniau to nepadarė, kadangi suareštuotasis karalius jau gana ilgą laiką beprotiškai valdė savo kraštą.

‖ Prancuzijos randas rengiasi dideliu kanalu sujungti Atlantiką su Terpžeminėmis jurėmis, kuris kaštuos $15200000. Kadangi kanalas bėgs per kalnus, tai nuspręsta padirbti 7 kyliometrų tunelį. Kanalu galės iš vienų į kitas jures perplaukti ir didžiausiejie kariškiejie laivai.

‖ Aplinkinėse Naujo Sandeco, Galicijoj, vienas ukininkas užmušė savo dukterį 18 metų. Teisme teisinosi, jog tą padarė todėl, kad duktė buvo teip negraži, kad jis nustojo vilties išduoti ją už vyro. Teismas tuos motyvus pripažino teipgi svarbiais ir tėvą užmušėją pasmerkė tik 3 metams kalėjiman.

‖ Amerikonas Wellman, Prancuzijoj apdirbtu orlaiviu, pradžioj antrosios pusės šio mėnesio išlėks prie šiaurinio žemgalio. Pradėjo jau pildyti orlaivio balioną gazu. Ar Wellmanui pasiseks geriau negu Andreei, tą neužilgio pamatysime.

‖ Čiabuviai aplinkinių Casablanca, Morokko viešpatystėj, užpuolė ant miesto ir išskerdė jame daug čiabuvių ir septynis europiečius. Kiti europiečiai ir gyvenę mieste žydai spėjo pasislėpti ant atėjusio į uostą kariško laivo. Atplaukė paskui į uostą ir prancuziškas laivas "Galilee".

‖ Korejos atskira kariumenė likosi panaikinta ir tokiu budu Korea tampa Japonijos provincija; ciecorius yra tik Japonijos gubernatoriu ir tai be jokios savistovystės. Tikru Koreos valdytoju yra Japonijos rezidentas.

‖ 3 d. rugpiučio, susitiko caras su Vokietijos ciecoriu aplinkinėse Swinemuende. Ciecorius, ant laivo "Hohenzollern", išplaukė priešais carą. Į Swinemuende, saugoti carą, iš visur sutraukė daugybę policijos.

‖ Prancuzijos randas nutarė, drauge su Išpanija, suvaldymui maištų Morokko viešpatystėj, išsodyti maištų apimtuose apskričiuose savo žemės kariumenę. Gyvenanti mieste Casablanca prancuzai persikėlė ant laivų.

‖ Vokietijoj ir Austrijoj užstojo nepaprasti šalčiai. Tuluose Austrijos kraštuose buvo net 4° C. šalčio. Bavarijoj, Galicijoj ir Prusų Lietuvoj siautė audros ir vėtros.

‖ Prancuzijoj, bėgant trukiui per tiltą ant upės Loiros, netoli Angers, trukis iššoko iš rėlių, ir jo lokomotyva ir vienas 3 kliasos vagonas nupuolė į upę. Prie to prigėrė 41 ypata.

‖ Vokietijos ciecorius iš Norvegijos sugrįžo į Swinemuende ir jo laivas "Hohenzollern" palauks čia atplaukimo caro Mikalojaus, su kuriuom, šitose aplinkinėse susitiks ant jurių Vokietijos ciecorius.

‖ Amerikos konsulius Korejoj atsiuntė Washingtonan žinią, jog nuginkluojant Koreos kariumenę, mieste Soeul buvo maištai, prie ko 140 korejonų likosi užmuštų; nuotrotos japoniečių buvo mažos.

‖ Ant prigulinčios Anglijai salos Jamaika, dėl buvusio sausmečio,gyventojus pasiekė badas. Stoka lytaus čia daugiau nuostolių pridirbo negu pernai buvę žemės drebėjimai.

‖ 1 d. rugpiučio, Maskolijos caras, ant savo laivo "Standard", išplaukė ant jurių, kur susitiks su Vokietijos ciecoriu. Lydi jį keturi kariški laivai.

‖ Susirinkime prieš rinkimus dumos atstovų Maskvoj, vadovas maskoliškų monarchistų (reakc.) Toropov, peršovė sąnarį socijalistų partijos Ekmonsą. Toropovą suareštavo.

‖ Netoli Toulono, ant prancuziško kariško mokinių laivo "Couronne" expliodavo kanuolė. Expliozijos 3 ypatos likosi užmuštos, o 7 sužeistos.

‖ Vokietijos prokuratorija uždraudė siųsti Vokietijon knygą Upton Sinclair'o p. v. "Industrial Republic", kadangi buk joje yra vietos užgaunančios Vokietijos ciecorių.

‖ Turkijoj, netoli Castoria, buvo smarkus susirėmimas grekiškų maištininkų su turkiška kariumene, kuriame 40 grekonių tapo užmuštų.

‖ Maištai Prancuzijos vyno augintojų pietiniuose departamentuose pasibaigė, todėl randas didesnę dalį sutrauktos laike maištų kariumenės išsiuntė kitur.

‖ Profesorius Stern,terp Muencheno (Bavarijoj) ir Berlyno atliko pasekmingus mėginimus siuntinėti telegrafu fotografiškus paveikslus.

‖ Voronežo gubernijoj sukilo kaimiečiai, jie čia išdegino 11 dvarų. Valdžia į maištų apimtus apskričius išsiuntė kazokus.

‖ Morokko sultano kariumenė iš degino kaimą Hunte, netoli pasislėpimo vietos pasikėlėlių vadovo Raisuli.

‖ Mieste Hongkong sugriuvo didelis hotelis ir, kaip mena, prie to daug žmonių likosi užmuštų.

‖ Mieste Poznaniuj, laike smarkios audros, perkunas užmušė šešias ypatas.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ SCHENECTADY, N. Y.

Sąnariai čianykščios Šv. Kazimiero Dr-stės ir Kliubo, nenorėdami pasilikti užpakalyj kitų vietų lietuvių, 14 d. liepos užprašėme Drg. Grigaitį, atstovą L. S. D. P. ir parengėme prakalbas. Kviečiami susirinkiman pliakatai nebuvo dalinami, kadang[illegible] buvo. Todėl ga[illegible] daug susirinko. [illegible] žinojo, kad bus prakalbos, bet susirinkime neatsilankė. Mat tie ne nori apsišviest.

Susirinkimą atidarė Jonas Eidimtas. Drg. Grigaitis kalbėjo apie dvi valandi; butų gal ir ilgiau kalbėjęs, bet buvo per karšta. Jis savo kalboj aiškino, kaip musų broliai kovoja už laisvę prigimto krašto. Ragino prie kovos prisidėti nors aukaujant pinigus, kurie kovojantiems butinai reikalingi, be ko jie kovos vesti ne gali.

Tuli atšalėliai, kuriuos galima lietuviškais išgamomis vadinti, išgirdę raginimą dėti aukas, prasišalino. Visgi vienok aukų sudėta $15.47. Prijaučianti revoliucijai aukavo ir po doliarį, bet tokių buvo mažai. Jeigu mums netruktų gerų vadovų ir pas mus galima but daug daugiau gero nuveikti. Nors lietuviai čia gyvena nuo dešimties metų, bet, turbut,tik trečią prakalbą jie girdėjo, nes daugiau ne buvo parengta ir tos,kurios buvo parengtos, atsibuvo paskutiniuose metuose. Iš pradžių daugelis bauginosi prakalbų, bet dabar jau nori, kad jos tankiau butų rengiamos; pirma keikė ir niekino kalbėtojus, dabar pradeda juos girti. Taigi aišku, jog ir mes, kad ir palengva, žengiame progreso keliu. Nesnauskime, bet vienykimės ir dirbkime, o veikiai musų darbo vaisius pamatysime.

A. Gudzinskas.

IŠ SPRING VALLEY, ILL.

Darbai šitose aplinkinėse eina šiuom kartu gerai.

Lietuvių čia ir aplinkinėse ne mažas burelis. Turi jie ir bažnyčią, kurią keli metai atgal pastatė, valdonu jos ir neaprubežiuotu viešpačiu, valdančiu visą parapiją kaip Maskolijos caras, yra kn.Valaitis. Šitas kunigas jau visiems žinomas savo atžagareiviškais darbais, stojimu ant kelio progresui, nekentimu laisvės ir jos žmonėms reikalaujančių. Jis, kaip tik atsitinka proga, neužmiršta niekinti musų tautiškas draugystes, socijalistus, grasina žmonis nuo galinčių juos apšviesti prakalbų. Pamokslai jo teipgi vodingi, bet nenaudingi žmonėms (toki veik visur, ypač Amerikoj, per tai ir pamokslai čianykščių, ypač lenkiškų ir lietuviškų kunigų neturi ant žmonių įtekmės. Rd.). Juose jis draudžia skaityti geresniuosius laikraščius, rengti prakalbas. Žmones, nematydami kritikos, tokiems niekiškiems pamokslams tiki ir klauso (turbut nedaugiausiai tokių yra, jeigu tiki, tai vien tie, kurie nieko apart maldaknygės ne skaito. Red.), bet perskaitę pamokslų kritiką, persitikrina,kad ir kunigai nevisada teisybę skelbia.

28 d. liepos kunigas niekino socijalstus, apšaukė juos bedieviais, kurie prakalbose meluoja, renka pinigus, plėšia, užmušinėja, griauja bažnyčias, meluoja, įkalba, buk Lietuvoj yra revoliucija. Priminė ir Prancuziją, kur buk socijalištiška valdžia griauja bažnyčias, persekioja kunigus. Teip kalba musų kunigėliai, bet ištikro socijalistai dar niekur bažnyčios neišgriovė, jas paprastai griauja dabar katalikai, susipešę su kunigais, kaip tai matėme Chicagoj, Philadelphioj ir kitur. Kodėl kunigėlis nepeikia savo draugų, kurie už parapijonų pinigus statytose bažnyčiose,pasikvietę policistus knipeliais parapijonų galvas skaldo, arba į juos šaudo. Kodėl jis ne peikia viešpačių, kurie šimtais kemša žmonės į kalėjimus, šimtus tukstančių išžudo neprotingose karėse?

Užmeta socijalistams, kad jie revoliucijai, išliuosavimui tėvynės renka pinigus; na, o pats jie ne renka aukas, bet tiesiog reikalauja.

Jis valdo musų parapiją jau penktas metas, bet niekam rokundų ne išduoda. Vieni moka po $1, 2, 5, 10, kiti net po 25 dol.

Lituvių čia yra apie 4000; tai jie per metus sudeda mažiausiai 12000 dol., per keturis metus išpuls 54000 dol. Kunigo alga 1000 dol., per keturis ir pusę metų bus 4500 dol., dudoriaus 2700 dol., skolos išmokėta 1000 dol. Suskaičius išlaidas, jas atitraukus, turi likti gryno pinigo 42200 dol. Tai kur tie pinigai? Socijalistai išduoda visada rokundas, bet kunigai to nedaro. Ne socijalistai todėl viešus pinigus sau pasilaiko.

Šilakojo Kvietkas.

—FIELD, ILL.

18, progresyviškiekė net trįs susi- 28 d. jie tarpos Sunų draugy- nkrpos S. L. A. ir Vi- suomeniską susirinkimą.

Paskutinis susirinkimas atsibuvo vieną kartą mėnesyj. Jį rengia vietinis Rev. Šelpimo Komitetas su tikslu, kiek galint, surinkt aukų sušelpimui kovotojų už Lietuvos laisvę. Geros valios tautiečiai ir tautietės susirenka ir aukauja tam šventam mieriui prakaitu uždirbtus centelius, bet tik maža dalė yra tokių tautiečių. Kita, kur tas didesnė lietuvių dalis, retai lanko tokius susirinkimus, arba ir visai nesilanko; neinanti į žmoniškus susirinkimus lanko savo paprastus susirinkimus — karčiamas. Ypač po pėdei tokiose vietose kelia jie gužynes. Susirenka senesni ir jaunesni vyrai, moterys ir tulos mergelės, moterys ir mains vaikelius nešasi. Net graudu žiurėti į tokius žmones, kaip girti, vyrai ir moterelės, sukibę, tripia ankštuose kambariuose vasaros laike. Stebisi svetimtaučiai, žiurėdami į musų žmonelius. Negana šokių, dar paskui ima peštis, vietoj prakaito, maukuolės apsipila krauju.

Viena tokia tragedija atsibuvo nedėlios naktį, 28 dieną liepos, saliune pas J. Tamašiuną. Vieni tautiečiai laikė prakalbas, iš jų lupų buvo girdėtis visokių gražių pamokinimų (jie čia apšaukti bedieviais, šliuptarniais), o dievuočiai savo sueigoj—karčiamoj rovėsi, šaudėsi revolveriais ir iš jų burnų veržėsi vien tik gyvatės ir ru-..... M. Navickas gavo keturias kultas. Šovikas, Martinavičius, teipgi labai supeštas. Dabar abu yra pasilsio vietose. Viens už geležinių grotų, o kits ligonbutyj. Tą naktį dievuotų peštukų policistai pilną stritkarį nusiyežė į pasilsio vietą. Toki draugai į žmoniškus susirinkimus neina. Jie gražų žodį girdėti nemyli. Jiems prakalbos yra bedieviškoms. Mat jie Dievą gali matyti tik saliunuose, kada akmens ir buteliai, į mataules krisdami, žaibuoja.

Lietuvos Sunų Dr-stė žada parengti pikninką 1 d. Rugsėjo. S. L. Am. 79 kuopa nutarė mokytis teatrą lošti. Vietinis Rev. Šelpimo Komitetas žada parengti didesnes prakalbas.

Ketvergo naktį, 1 rugpiučio, lietuviškas saliunas Vinco Mauruko sudegė ir jis pats teip baisiai apdegė, kad abejotina, ar galės pasveikti. Dievuočiai žada bažnyčią statyti. Jau ir ganytoją susilaukė.

Vargdienis.

AR REIKIA PAVYDĖTI?

Nekartą teko skaityti "Lietuvoj", jog mes veik visame megždžiojame lenkus. Susirenka vos keletas desėtkų lenkiškų šeimynų, apsigyvena kokiame miestelyj, nesirupina apie nieką daugiau, apie reikalą apsišviesti nė nesapnuoja, bet kuo greičiausiai tveria parapiją, parsitraukia kunigą, stato bažnyčią, užrašo ją drauge su klebonija ir visais bažnyčios turtais airiškiems vyskupams, jiems už savo pinigus statytas bažnyčias padovanoja. Iš to kįla paskui vaidai, o kartais ir kraujo praliejimai Dievo namuose, kas, žinoma, teršia garbę visos tautos. Teip daro ir lietuviai, ir tame megždžioja lenkus, bet teip daro tik menkai išmananti tamsus žmonelės.

Juo liudniau, jeigu pavydi viens kitam, užbėgėnėja už akių, megždioje lenkus susipratę, arba bent tokiais savę laikanti, jeigu pinkles viens kitam daro teip vadinami musų tautos vadovai. O vienok toki atsitikimai, niekuom neišteisinami, terp mus net per tankiai atsitinka.

Štai ir dabar, vos vadovai S. L. A. ir L. S. Sanjungos Am. išgirdo, kad Paukštis nori perkelti "Vienybę" iš Plymoutho į Brooklyną, tai S. L. A. rengiasi išleist savo organą Brooklyne, L. S. S. A., kad vieniems ir kitiems užbėgti už akių, skubina užbaigt referendumu ir perkelti "Kovą" iš Philadelphios Brooklynan, nors žino, kad Paukštis ten buvo apimt namą (rodosi dar nė S. L. A. nė L. S. S. A. iki šiol nieko galutinai ne nutarė. Red.). Nesistebėtume, jeigu musų organizacijų vadovai bandytų užbėgti už akių kokiam atžagareiviui, kokiam niekįsi konkurenciją darytų, bet "Vienybė" juk per ilgus metus S. L. A. tarnavo, jį organizavo; ne mažiau ji tarnavo ir lietuviškiemsiems socijalistams, kol jie savo organo neturėjo, už vienų ir kitų labą kovą vedė, o užtai tos organizacijos, kaip kielės išperėtas vanagėlis "Vienybei" nori atsitarnauti, ją užmušti. Daro teip, kaip ir kunigai, kurie, atkeršinimui "Vienybei", įsteigė Ply mouthe "Tėvynę", norėdami atimti pašalinius darbus. Ar musų organizacijų vadovai gerai daro, tegul pats apsvarsto.

J. Jurgelaitis.

KA TURIME RINKTI DRAUGIJU VIRŠININKAIS.

Tankiai tenka patėmyti laikraščiuose apie musų draugijų nepasisekimus, apie netvarką susirinkimuose ir tt.

Priežastis netvarkos iš dalies yra tame, kad męs nemokame rinkti atsakančių viršininkų, žmonių, pastovesnių nuomonių, bei maž daug apsipažinusių su parlamentariškomis tiesomis; tokių, kurie patįs nekibtų susirinkimuose prie ypatiškų, niekur nesirišančių su organizacija dalykų, kurie panašius klausimus mokėtų perspėti, sudrausti, kurie suprastų, kad organizacija tai ne ypatą, kad organizacijų susirinkimuose svarstomi organizacijos reikalai o ne ypatos.

Pastaruoju laiku praplito žinios po laikraščius apie netvarką buvusią 7 d. liepos, laike bertaininio susirinkimo 14 kuopos S. L. Am. Clevelande, Ohio. Žinios tos faktiškai patvirtina viršuj minėtus nurodymus. Pirmininkas J. Gritė, su savo pagelbininkais, pats jauzdamiesi kaltais neatlošime teatro laike S. L. A. Seimo, stengėsi primesti kaltę teatro vedėjui. Besiteisindamas, panaudojo net ypatiškus nieko bendro neturinčius su klausimu dalykus.

Virš minėti viršininkai, negalėdami išsiteisinti, stengėsi tą dalyką atmesti į šalį, bet daugumas organizacijos narių reikalavo teisingo išrišimo klausimo.

J. Gritė, vietoj prisipažinti, jog elgėsi sauvališkai, panaudojo kumščią. Iš to kįlo betvarkė, triukšmas — susirinkimas liko neužbaigtas, dauguma narių atsisakė prigulėti į 14 kuopą dėl sauvališko elgimosi viršininkų, ir dėl nemokėjimo vesti tvarkos laike susirinkimų — kuopa suskilo.

Kada 14 dieną liepos sušaukė antrą susirinkimą užbaigimui reikalų, tai pasikvietė tik tokius, kurie buvo prilankus viršininkams, tokius, kurie, galbut, nepareikalaus išaiškinimo nė apie surinktus minėtųjų ponų pinigus už S. L. A. Seimo programuose tilpusius apgarsinimus. Bet ir tai, kaip girdėt, neapsiėjo be vaidų.

Iš to, kas pasakyta, aišku, kad męs, rinkdami organizacijų viršininkus, neturime žiurėti koks renkamas yra biznierius, bet turime žiurėti kad butų labiau prasilavinęs, pastovesnių nuomonių, apsipažinęs maž-daug su parlamentiškomis tiesomis, kad mokėtų atskirti ypatiškus dalykus nuo viešų, visuomeniškų, nes tik nuo tokių galima tikėtis nuoseklaus darbo, bei tvarkos musų organizacijose, susirinkimuose.

Netaktiški, sauvališki pasielgimai viršininkų, ergeliai organizacijų susirinkimuose, netik negali pakelti, sudrutinti organizacijų, bet gali jas vien nupuldyti, disorganizuoti.

Dagis.

ŽMONIU BALSAI.

Nespiauk vandenin, nes gal reiks gerti.

Musų socijalistai, organe "Kovoj", nuolatos išjuokia patrijotizmą, prisirišimą prie savo tautos, vadina jį visokiais jų išmislytais vardais, padailina, kaip architektai didžturčių rumus, visokiais ornamentais - epitetais; ir musų kalbai išmislijo jau diktai naujų žodžių išniekinimui tautystės, kaip antai: burzuaziškiejie išmislai, apgavystės ir daug panašių. Jie labiau prijaučia svetimtaučiams, kaip antai žydams ir maskoliams (to jų raštuose, bent "Kovoj" tilpusiuose, nėra, ten yra vien pasakyta, kad kovoj darbininkų su didžturčiais, Lietuvos darbininkai turi laikytiesi kruvoj su kitų tautų darbininkais, nes Lietuvos didžturčiai ne apgys reikalų lietuvių darbininkų. Red.). Užmetinėja lietuviams tautiečiams ne butas kaltes ir niekšystes, buk jie išnaudoja vardan tautystės, kaip kunigai vardan tikėjimo, Lietuvos žmonis. Toks niekinimas tautiečių, kurie gal teipjau kaip ir socijalistai geidžia geresnės ateities lietuviams, pasitaiko nekada nekada, bet nuolatos, vardas tautiečio, mylinčio savo tėvynę, kalbą socijalistų iškeltas ant smaigo lyg baidyklė amžinai pajuokai. Tokio nesikentimo socijalistų su tautiečiais pirmeiviais Lietuvoj vienok nematyt. Kodėl teip? Ar ne todėl, kad Lietuvoj socijalistai apšviestesni, geriau socijalizmą ir jo siekius supranta?

Paskutiniuose laikuose L. S. S. veda smarkią agitaciją, kad sanungos sąnariai pritartų perkėlimui organo "Kovos" iš Philadelphios į Brooklyną, nes čia esą daugiau lietuvių, daugiau čia esą ir lietuviškų biznierių, kurie, kaipo lietuviai, labiau rems "Kovą". Sulyg vienok socijalistų programo, "Kova" neturėtų lietuvių, ypač biznierių, paisyti; juk ir žydai privalytų remti lietuvišką socijalistišką organą! Jeigu svetimtaučiai kam artymesni, tai, rodosi, svetimtaučių ir paramos reiktų ieškoti. Ar tik čia ne bus kokia klaida? Gal mes nesuprantame gerai nė socijalizmo, atkartojame tik kitų įkalbėtus žodžius!

A. Matukaitis.

Mažas feljetonas.

Prašaliečio laiškai iš Rusijos.

9.

Brangiausia Felicija!

E, ta Finlandija, Finlandija! Ir reikėjo jai duoti kokias ten autonomijas, konstitucijas. Žiurėk, dabar finai turi savo seimą, kuriame susirenka visokie maištininkai, socijalistai, šaukia, rėkia, plusta, o Rusijos valdžia turi klausyti ir nieko negali daryti. Ne, taip ilgiau negali butų! velniai žino kas dedasi: valdžia negali sau padaryti mažučio malonumo — padėkime, paimti ir išvaikyti tą jų seimą, kaip daro su savo dumomis.

Kad nors butų seimas, kaip seimas, bet dabar kažin koks bobų susirinkimas! Rodos vakarinė Europa labai save gudria ir protinga skaito (Rusija ant jos spiauna!), bet bobų į savo parlamentus neįsileidžia, o finai žemai nusilenkė, atidarė seimo duris ir saldžiu balsu tarė:

— Meldžiame gražioji lytis pas mus į seimą; pas mus, kaipo apšviestoj šalyj, moters turi turėti lygias teises su vyrais, to ir teisybė reikalauja!

Kokie kavalieriai! Ar tik jiems kuomet neatsirugs tas flirtas!

Jau musų sostas šnairiai žiuri į džentelmėnus finus.

Man teko kalbėti su nekuriomis ypatomis apie Finlandiją. Garsus musų Stolypin, kuris jau visus metus laimingai viešpatauja, šit ką pasakė:

— Tas Vitte tikras mulkis! Ėmė ir davė Finlandijai autonomiją. Kad tuomet, laike maištų, aš bučiau sedėjęs prie armotų, nebutų buvę jokių konstitucijų, jokių dumų, seimų—bučiau visiems parodęs, atsiprašant, liežuvį. Vitte suvirė košę, o aš ją turiu ėsti. Ačiu Dievui, kad mano viduriai platus, daug galiu praryti.... Prarijau pirmąją dumą, prarijau antrąją, prarysiu trečiąją, penktąją, dešimtąją, šimtąją.... prarysiu ir Finlandiją su jos autonomijomis ir seimais.

— Na, na! Nejuokauk tamista!

— Aš nejuokauju, aš labai išalkęs! Kad nieko neryčiau, seniai bučiau badu nusikapanojęs. Nekenčiu Finlandijos, labiausiai tų bobų! Ar joms vieta ant tribunos! Jų darbas mus, vyrus, bovyti, o ne politika užsiimti. (Matai kokios šviesios mintys gyvena Rusijos ministerio galvoj!) Aš jau galvoju, kaip prikibti prie Finlandijos.

— Ar jau išgalvojai ką-nors?

— Pakol tikro nieko neturiu, bet jau šį-tą sumaniau.

— Ką? Ką padarysi su tais kavalieriais? Kaip atimsi iš Finlandijos autonomiją?

— Yra Rusijoj tam dalykui labai geras ir nieko nekaštuojąs įrankis.

— Koks, koks?

O manifestas. Reikia tik parašyti: iš Dievo valios męs nenorime nė konstitucijų, nė seimų, nė laisvių, o geidžiame, kad jųs, musų pavaldiniai, pasiliktumėte asilais per amžių amžius, kokiais buvote ligšiol. Po tų žodžių užtenka parašyti "Mikalojus"—ir viskas padaryta.

— O maištas? Finai maištą pakels!

— Maištas...? Atsimink, kad manifestuose visuomet yra rašoma: iš Dievo valios, vadinas pats Dievas nori, kad žmonės butų asilais. Jis tą savo norą apskelbia musų, Rusijos valdžios, lupomis. Kas Dievo neklauso, tas musų neklauso! Ir tokius neklaužas reikia bausti! Aš aštrius dantis turiu, aš prarysiu maištininkus; jei manęs neužteks, pasišauksiu pagelbon Puriškevičių, Kruševaną, zokoninką Illiodorą, tikrųjų rusų sąjungą, jie gerai moka ryti žmones, kiek jie žydų prarijo, niekas ir nesuskaitys. O, jie užsitarnavo tėvynei. Jei ir jų neužteks, pasišauksiu, trauk mane velniai, karčiavius, žandarus, šnipus, tuomet finų neliks nė kaulelių! Skanųs bus pietus! Aš jau iš anksto laižaus!

Pažiurėsime, kas bus. P. Stolypin drąsus vyras, jis savo prižadus gali išpildyti. Tuomet ir aš kiek pasipelnyčiau ir tau kokią fino kulšį pasiųsčiau. Neblogas butų kumpis!

Tu politika neužsiimi ir, turbut, nežinai, kad su Finlandija vieną sykį jau buvo atsitikę taip, kaip dabar mano padaryti Stolypin. Ji turėjo savo autonomiją, konstituciją, seimą, bet vieną dieną šmakšt—pasirodė manifestas: męs iš Dievo valios.... ir nieko ten nebeliko, Finlandija turėjo, kepurę nusiėmus, pasiklonioti musų žandarams.

Lauksime.

Rasi dabar ji kojas žandarams ims bučiuoti. Tai bus puiku. O kiek tuomet bus džiaugsmo mums —tai yra Rusijos valdžiai!

Tavo grafas Kuku.

PERSIKEITIMAS VARIO IN LIUTHIUMA.

Dienraščiai praneša, jog pagarsėjęs angliškas chemikas Ramsay neužilgio žada suteikti Londono Chemiškai Draugijai savo išradimo aprašymą, kurį net toks konservatyviškas mokslo laikraštis "The Lancet" vadina nauja gadyne chemijos mokslo istorijoje, kadangi Ramsayo ištirinėjimai parodo, jog tam tikras elementas, po galinga radiumo eminacijų veikme, persikeičia į kitokį. Žodžiu sakant, priduria "The Lancet", trausmutacija, arba persikeitimas elementų yra dabar jau galimu daiktu.

Žiurint į atbulą pusę to proceso, kurį senovės alchemikai visokiais budais išrasti stengėsi, kadangi jie tikėjo, kad yra tam tikras kunas, su kurio pagelba galima perkeisti pagrindų metalai į augštesniuosius, Ramsay, su pagelba radiumo išduoto gazo, padarė metalų degradaciją, arba nulaipsniavimą.

Pats Ramsay sako: "Dabar rašau rezultatus, kokius iš patyrimų apturėjau. Paleisiu juos svietan pabaigoję rugpiučio mėnesio".

Aprašymas tas parodo, jog Ramsay varį nulaipsniavo iki pirmam sunariui jo šeimynos, t. y., iki Lithiumo. Kitais žodžiais sakant, jam pasisekė padaryti vario transmutaciją.

Iš patyrimų Ramsay daro sekančius tėmytinus išvedimus: "Iš radiumo veiklumo galima manyti, kad jis priguli prie heliumo elementų eilės. Laike savo persikeitimo, jis apsireiškia nepalyginamai milžiniška energijos suma. Aplinkybės nuolatos perkeičia bundą, energijos išdavimą. Jeigu eminacija vienų viena, arba susiduria su hydrogenu, arba oxygenu, tai dalis jos tampa kitų dalių išduotos energijos išdėstyta į savo sudėtines dalis. Gazas, kuris tokiu budu formuojasi, yra tai hėlium. Jeigu skirstymas energijos su pagelba vandenio susivėlina, tai ta dalis eminacijos, į sudėtines dalis išdėstyta, neišduoda nieko; bet jeigu susiduria su vario sulphatu, tai tveriasi argonas".

"Nežinia, ar natrium ir patassium teipgi tveriasi, kadangi jie yra sudėtiniais stiklinio indo, kuriame telpa tirpalas, bet iš analogijos išpultų, kad jie teipgi gali buti produktais vario nusilaipsniavimo."

"The Lancet" toliaus sako: "Galų gale, gal ateis tas laikas, kada metallurgija taps nulaipsniuota iki alkaliniškųjų metalų. Todėlgi išrodo, kad kilti metalai laiko bėgyje persikeičia, ir kad auksas, platina, uranas, kaip ir kiti augštą atomišką svarumą turinti elementai, išnyks, ir kad jų ainiai taps paprastaisiais metalais. Išrodo todėl, kad auksas ir kiti augštą atomišką svarumą turinti metalai turi painų ir nepastovų sudėjimą, jie turi palinkimą persikeisti į prastus ir nepainius kunus".

"Šitie stebuklingi išradimai vėl mums primena nepaprastą senovės žmonių permatymą ir atjautimą alchemikų, kurie, matomai, turėjo šiokį tokį persitikrinimą, kad galų gale yra prasta, nepaini medega, iš kurios tveriasi per įvairias kondensacijas visi elementai".

Šiandien tas žmogus drąsus, kuris viešai prisipažysta, kad apie ką abejoja. Svietas daug žmonių matė, kurie pasakė: tai negalimas daiktas, o sekančios gentkartės nekartą pamatė, kad teip vadinamiejie negalimi daiktai ištikrųjų yra galimais.

K. Š.

ANARCHISTAI.

(Iš angliško).

Anarchija — yra žodis graikiškas ir tikroj prasmej reiškia "be valdžios". Nesigilindami į smulkmenas, trumpai pasakysime, jog anarchistais paprastai vadiname tuos, kurie nepripažįsta jokios valdžios, kaipo tvarkintojos žmonių gyvenimo. Anarchistai pripažįsta žmogų sutvėrimu **visai laisvu**, ir todėl, pagal supratimą anarchistų, žmogui nieks neturi tiesos užmesti apinasrį pavidale kokios nebebutų valdžios. Toliau, — pripažindami žmogų sutvėrimu protingiausiu, anarchistai mano, jog žmonija gali **pati** savę valdyti, nereikalauja tam tikslui jokios valdžios, kuri dabar užima vietą neva auklėtojos žmonijos. Šits protavimas yra pamatu, ant kurio sutverta visa budavonė anarchizmo.

Budami didžiausiais priešais valdžios, jie yra ir labiausia jos persekiojami. Ir suprantama — jog jie nori išversti iš pamatų visą dabartinį surėdymą, nori iš šaknų išrauti viską, kas tik nešioja vardą valdžios. Jie nepripažįsta nė valdžios, nė jokių valdžios įstatų. Jie yra skelbėjai plačiausios liuosybės.

— Šitame straipsnyje kalbama ne apie šituos, persekiojamus valdžios, anarchistus, bet apie žmonis, kurie savo darbais nuomonėmis panašųs anarchistams, tačiaus netik kad ne yra valdžios persekiojami, bet dar džiaugiasi nepaprasta gudone žmonių. Daugumas pavyzdžių, paimtų iš gyvenimo, nurodo, jog šitie žmonės, lyginai, kaip ir paprasti anarchistai, nepripažįsta valdžios ir nepildo jos įstatymų. Jokia valdžia negali jų pasiekti, jokios tiesos negal aprubežiuoti jų liuosybės.

Visas skirtumas terp šios rųšies žmonių ir tikrųjų anarchistų yra tame, jog tikriejie anarchistai patįs nepripažįsta valdžios ir sykiu geidžia, kad nieks jos nepripažintų, kad visi butų liuosi nuo to jungo, kokiu yra kiekviena valdžia; šitiejie-gi, "nauji anarchistai", patįs nepripažindami valdžios, nori, kad kiti jos klausytų ir įstatymus pildytų.

Pirmiejie kovoja už liuosybę visų žmonių, antriejie-gi tik už savo ypatišką liuosybę ir gerovę.

Deviza vienų — "Lai aš bunu liuosas ir su manim kartu visa žmonija!" diviza kitų — "Lai aš bunu liuosas, visa žmonija-gi lai buna vergais!"

* * *

Tiesos, arba įstatymai tai pamatas draugijos, ramstis viešpatystės. Socijališka budavonė stovi, arba griuva kartu su įstatymais. Su panaikinimu įstatymų visa viešpatystė griuva.

Teip kalba visi apginėjai viešpatystės, visi tie, kurie turi, arba mano, kad turi kokį nors pelną palaikyme šiądieninės socijališkos tvarkos. Bet pats pamatas privalo remtis ant tvirtos, pastovios paramos, arba grunto. Baza, arba ramstis privalo gulėti ant stiprios nepajudinamos papėdės teip, kad visas sloginantis iš viršaus sunkumas ramiai ir stipriai gulėtų, kad visa budavonė nesisuptų ir nedrebėtų.

Tokiu pamatu socijališkos tvarkos yra žmonija pavidale didžiausios luomos, stangios masos — luomos darbininkų. Ant jų remiasi tiesos, arba įstatai viešpatystės — pamatas, ant kurio draugija yra subudavota. Darbininkų luoma yra tuomi uoliniu, kietu sluogsniu, ant kurio viršminėtas pamatas yra uždėtas. Juo daugiau, varžiau tas sluogsnis yra sustatytas, juo stipresnis ir stangesnis pamatas, juo saugesnė ir pati budavonė.

Tiesos, arba įstatai — pamatas viešpatystės ir valdžios — dalina žmoniją į du galutinai skirtu sluogsniu: į augštesnį, kuris stovi augščiau tiesų ir žemesnį, kuris yra žemiau tiesų. Prigulintiejie prie augštesnio sluogsnio yra valdytojais visos budavonės: ji jiems priklauso ir tarnauja jų reikalams. Jie yra savininkais budavonės, valdininkais viešpatystės. Tai luoma turčių, kuriems "l'etat c'est moi" (viešpatystė — tai aš). Jų budavonė guli ant tiesų, jie patįs, virš tiesų.

Žemesnis sluogsnis yra iš didelių massų, ant kurių visa viešpatystė remiasi, kurios ant savo pečių turi nešti visą sunkumą įstatymų — tai milijonai dirbančių žmonių — darbininkų. Jie yra žemiau tiesų.

"Tiesos, arba įstatai yra apsauga, ginklu viešpatystės", sako juristai ir dipliomatai. Apsauga nuo ko? Nuo tų, kurie patįs nieko neturi. Tai yra apsauga turčių prieš varguolius, globa kelių prieš daugumą. Turtuoliai reikalauja tiesų ir naudojasi jomis, jie ne priversti atjausti visą sunkumą jų palaikymo. Ant varguolių remiasi visos tiesos, jie ant savo pečių palaiko visą svarumą tos naštos, tačiaus jie negali tomis tiesomis naudotis. Varguoliai yra žemiau tiesų, tuom tarpu turčiai yra augščiu jųjų.

Tie kurie virš tiesų, suprantama, neatjaučia sunkumo naštos, — jiems tiesos negal buti našta. Jie yra liuosi. Jų norai ir pageidimai ne suvaržyti įstatais, kaip lyginai jų veikimas ne aprubežiuotas. Jie yra virš tiesų, jie yra išėmimu iš tiesų. Jiems nėra valdžios. Jie nepripažįsta įstatų. Jie yra anarchistai.

* * *

Įstatai paliepia ir užgina: "Nevogk, neužmušk, nedrįsk neteisingai liudyti!" — visi įsakymai išreikšti stiprioj formoj komandos, kurios vienok turi klausyti tik vargingosios minios. Viešniems tie įsakymai padirbti, idant aprubežiuoti jų valią, apžeboti ir nuslopinti jų norą liuoso veikimo. Jie yra žimiau tiesų.

Bet turtingi yra augščiau tiesų: jie nereikalauja pildyti veikimus, tiesų uždraustus, jų turtas prašalina viską, kas jiems draustų veikti pagal jų norą. Tas pats turtas suteikia jiems įrankius užganėdinimui savo noro, be baimės buti už tai nubaustais.

Apart to — bausmės, paskirtos už uždraustus pasielgimus, tankiausia yra tokios rųšies, jog jos yra žiauriu nubaudimu varguolių, tuo tarpu turčiai, ačių savo padėjimui, visai tų bausmių neatjaučia, ir todėl jos negal sulaikyti jų nuo peržengimo įstatymų. Iš tukstančių įvairiausių įstatymų, kuriais prikrauti statutai visų pasaulės šalių, tik mažytė dalelė tų įstatymų lytisi turtingųjų luomų, — tik mažytė dalelė gal suvaržyti jų ypatišką liuosybę. Jie yra augščiau tiesų. Jiems nėra įstatymų. Jie yra anarchistai.

* * *

Daleiskime, paveizdan, yra įstatymas, uždraučiantis kosėti, arba spiauti, kas yra pasekme kosulio. Yra juk toks įstatymas, ar jam panašus, neviename mieste. Kas tik kosti ir spiaudo viešose vietose, tas peržengia įstatymą ir todėl turi buti nubaustas.

Šita tiesa, ant pažiuros, abelna, nevienpusiška ir teisinga, išduota visoms žmonių luomoms. Tikraigi ji lytisi tik tų, kurie yra priversti kosėti ir spiauti, — tų, kurie turi silpnus plaučius ir neįstengia padaryti gilaus dusavimo be kosulio. Palaikymui savo gyvasties jie yra **priversti** peržengti įstatymą. Tie, kurių plaučiai yra sveiki ir stiprus, niekados gal nebijoti šio įstatymo, niekados nesusirems su juomi, nes jie, ačiu sveikiems plaučiams, gal kvėpuoti be kosulio ir spiaudymo, kiek tik jie nori — todėl ne jiems šits įstatymas.

Kas-gi tankiausiai yra nusidėjęs prieš įstatymus valdžios?

Tie, kurie nieko neturi, massos, dusulingi ir silpnaplaučiai — jie tankiausia yra priversti papildyti tuos peržengimus įstatų. Bet laimingas mažumas, žmonės su ištemptoms kišenėmis nepriversti nusidėti prieš įstatus. Jie liuosai gali užganėdyti savo normališkus, o tankiausiai ir anormališkus, geidulius; su pagelba savo turto jie lengvai gali išvengti susirėmimo su įstatymais. Šits laimingas mažumas yra virš tiesų, toliau jų pasiekimo. Ar jie ne anarchistai?

* * *

Imkime kelis pavyzdžius iš gyvenimo.

Milijonierius ir elgėta nori užganėdinti vieną ir tą patį natularišką guodulį. Jie nori valgyti. Viens turi apetitą, kits yra išalkęs. Viens važiuoja į geriausiąją valgyklą ir turi prieš savę pastatytus skaniausius valgius ir brangiausius gėrymus. Jis gardžiai pavalgo, o pavalgius, tarnas, susilenkęs nužemintoj tarnystėj, lydi jį į jo aksomais išklotą karietą. Užganėdinimui savo geidulio jis nereikalauja peržengti jokių valdžios įstatymų.

Bet elgėta, idant užganėdinti tą patį geidulį, pažiurėkime, ką yra priverstas daryti? Griebia bakanėlį sudžiuvusios duonos, išštatytos keptuvėj — tampa suareštuotu, o kad negali užmokėti, paima jį "šaltąjan." Norėdamas numalšinti savo alkį, jis **priverstas** nusidėti prieš įstatymus.

Ponas didžturtis užsimano keliauti svieto pažiurėti. Kad tai butų ir toliausia, nors kelionė užimtų ir ilgiausią laiką, jo privatiškas vagonas, arba jo jachtas (nedidelis laivas) visados yra ant jo paliepimo. Jis gali apvažiuoti aplink visą pasaulį — nieks jam nedraus. Bet elgėta, norėdams pasiekti arčiausio miestelio, jeigu jis nori važiuoti, turi pasislėpti galvijų vagone, arba užsikabinti apačioj vagono, ir, jeigu, ant nelaimės, tampa pagautu, turi už tą "smagumą" atmokėti kitu smagumu—kalėjimu. Jisai yra žemiaus įstatų ir susiremia su joms toj pačioj valandoj, kaip tik užsimano išpildyti tokį, ar kitokį savo pageidimą, — tokį patį pageidimą, kaip ir didžturtis.

Vargšas vežėjas - varguolis lydi pripildytą svetimais tavorais sunkų vežimą. Pats vežėjas ir nuvargęs arklys — abudu stena po sunkia savo kasdienine našta. Slenka pamažu pirmyn. Nuvargusis gyvulys pradeda svyruoti, o pagalios ir klupti. Nežiurint į pagelbą vežėjo, nežiurint į gausius rėžius botago, nelaimingas sutvėrimas neįstengia jau toliau eiti ir puola ant gatvės. Ateina policijantas, veda vežėją į teismą, ir įstatai siunčia tą vargšą kalėjiman "už žiaurų apsiėjimą su gyvulais."

Bet didžturtis laiko arklį lenktynėms. Ištisus mėnesius jis buvo tam tikslui lavintas. Brangiai apmokamas džiokejus (profesijonališkas jojikas, žmogus vedantis arkl lenktynėse) pasamdytas pergalėti visas priešginybes ir išlošti ponui dovaną.

Ateina valanda lenktynių. Džiokėjus ir arklys, įkvėpti noru savo pono, lekia tartum vilyčia. Siekis jau arti..... Staiga arklys klumpa, džiokejus lekia per galvą ir su sulaužytais kaulais abudu — žmogus ir gyvulys, guli be gyvasties.... Ar didžturtis, ačiu kurio norui, dvi gyvasti užgeso, patrauktas už tat teisman?

Anaiptol! Jis yra virš tiesų.....

— Darbininkas, nusipirkęs už sunkiai užčėdytus pinigus dviratį, važiuoja parku greičiau, negu įstatai daleidžia. "Tarnas Tęisybės" areštuoja ji ir veda į policiją, kur jis turės "pasėdėti", kol teisėjas neatras laiko padaryti jam tiesdarystę, — o teisdarystė toji labai prasta: užmokėti bausmę, arba patupėti šaltojoj. Pirmos užmokėti darbininkas negali, lieka tada "atsilsėti už grotelių."

Turtingas bankierius, lyg viesula, lekia alejomis parko naujame, iš Paryžiaus pargabentame automibiliuje, gresia pavojum gyvasčiai kiekvieno neatsargaus praeivio. Jį sulaiko tas pats tiesos tarnas ir stato prieš tą patį teisėją. Bet jis nė ant valandos nenustoja savo ypatiškos laisvės. Maximališka (didžiausia) bausmė teismo nėra jam bausme ir jo negali atgrasinti nuo panašaus prasikaltimo ateitije: tą pačią dieną, jis gal švilpti tuom pačiu parku teip pat, kaip ir pirma. Jis yra virš tiesų.

Tukstančiai įvairiausių nusidėjimų prieš įstatymus yra tik pavyzdžiu to skirtumo terp dviejų luomų, su kokiu susitinkame kasdieniniame gyvenime. Bausmės vienodos abiem sluogsniam, bet, ačiu šiądieniniam sutvarkymui draugijos, kas vienam yra didžiausia bausme, tas kitam yra tik mažas menkniekis. Viena luoma, susidedanti iš milijonų, bet varguolių, tų pačių, kurių už-

duotimi yra reguliavimas gyvenimo žmonijos, yra laikoma žemiaus įstatų. Kita luoma, kits sluogsnis, susidedantis tik iš kelių, ar keliolikos milijonierių,yra tų pačių įstatų iškeltas augštyn, virš tiesų.

Prasikaltimai prieš įstatus vienoj luomoj turi buti atlyginami savo locna ypata: nustojimu laisvės, atskyrimu nuo šeimynos, nustojimu tyro oro ir sveikos apystovos. Bet už tuos pačius nusidėjimus kita luoma — luoma turtingųjų — apmoka tik dalelę savo pinigų, nustojimas kurios (dalies) visai neužkenkia jų komfortui. Jie yra išimti iš po tiesų ir bausmių. Įstatai nepasiekia jų. Jiems nėra bauginančios valdžios. Jie anarchistai.

* * *

Istorija pasakoja apie karališkus vaikus , kurių nusidėjimai buvo atperkami jų bendrų: už negerus pasielgimus karalaičių jų bendrai buvo mušami: juo blogesnis pasielgimas karalaičių, juo daugiaus kančių kirčių puldavo ant pečių jų nabagų - bendrų.

Įstatai, arba tiesos visų civilizuotų šalių apsieina teip pat su savo favoritais. Nusidėjimai turtingųjų yra atperkami "štrafu," tai yra pinigais,kurie reprezentuoja darbą kitų. Patįs ypatiškai jie nenukenčia nuo jokių bausmių.

"Bananai! Bananai!" šaukia apdriskusis italijonas - pirklys. Jis užmokėjo paskutinius, vargiai surinktus centus už šituos išrinktus, taigi pigesnius, vaisius. Bet štai staiga jo balsas nutruksta. Policijantas prisiartina ir geležine ranka tiesos išverčia vežimėlį su vaisiais į mėšlyną, o vargšą prasikaltelį veda į policiją už pardavinėjimą sugedusių,nesveikų vaisių. Bet turtingi kariumenės kontraktoriai, kurie nunuodina šimtus tėvynei tarnaujančių kareivių savo nuodingu ir sukirmijusiu maistu, o patįs tokiu budu daro milijonus, — ne kontroliuoti valdžios ir jų niekados nepasiekia baudžianti ranka teisybės. Jie yra augščiau tiesų. Jie yra anarchistai.

"Labai liudnas atsitikimas buvo perkratinėtas teisme", praneša laikraštis. Apskųstasis, smulkus vertelga, nukentėjo daug blėdies nuo žiurkių. Apsigynimui nuo jų, jis kampuose savo krautuvėlės padėjo taurelėse nuodų. Jo šešių metų dukrelė netyčia išgėrė nuodų ir po kelių valandų numirė. Gailesčio primuštas tėvas apskųstas už kriminališką neatsargumą. Teisėjas pripažįsta, jog apskustasis yra vertas pasigailėjimo, tačiaus išduoda nusprendimą, pagal kurį vertelga turi eiti ant mėnesio kalėjiman už apsileidimą ir neatsargumą. Net savo nelaimėj biednas vertelga yra žemiaus tiesų.

Bet aršeniko, fosforo ir švino dirbtuvėse tukstančiai darbininkų kasdien yra išstatyti ant baisių, žiaurių kančių chroniško nuodijimo ir pamažu, bet sistematiškai, yra užmušami, — vienok šitos dirbtuvės ne atsako prieš tiesas už gyvastį darbininkų.

Panašių pavyzdžių galima privesti be galo. Kiekvienas gali juos patėmyti kasdieniniame gyvenime. Kiekvienas paragrafas knygose tiesų visuose civilizuotuose kraštuose yra tuom pavyzdžiu. Veik kiekviena bausmė išveda tą magišką formulą, kuri daugelį stato apačioj tiesų ir kelis viršuj jųjų. Tiktai tie, kurie nieko neturi, arba turi labai mažai, turi klausyti ir pildyti paliepimus įstatų. Gyvenimas turtingųjų liuosas nuo prasikaltimų ir nusidėjimų, nuo įstatymų ir bausmių.

Absoliutiška (visatina) liuosybė veikimo, paliuosavimas nuo visokių suvaržymų ir drausmių, laisvė nuo visokių bausmių — tai padėjimas vadinamas anarchija. Bet šitas ideališkas padėjimas gali buti pasiektas tik per turtą, didelį turtą.

Rojus absoliutiškos liuosybės, pilnos anarchijos yra apgyventas tiktai labai turtingų, jo vartai atsidaro tik prieš juos ir vienatinė rekomendacija reikalinga — tai didelis banko depozitas. Tik milijonieriai yra anarchistais.

* * *

Ar turime todėl nupeikti visas tiesas, kaipo neteisingas jų veikime ir pačiam jų turinyje? Ar tai jau toks paskirtas likimas tiesų, kad jos žiauriai slogintų neturtingus, o daleistų turtuoliams išsprukti iš po jų naštos? Nieks, kas moka tėmyti ir mąstyti, negal prieiti prie tokio nusprendimo.

Męs apsiausti tiesų, kaip fizišką, teip ir morališkų, ir pats

(Pabaiga ant 5-to pusl.)

Svajus

Tragedija Poema

Vaizdas siekimo augštybės

Parašė Jonas Viskoška.

Kas nori atsiekti augštumą, teisybę,
Tur buvęj iškęsti didžiausią sunkybę.

Galingi jais tampa iš vargšų, silpnųjų,
Dorai už jų buvį besiginančiųjų;
Jiems priešius įveikus jie tampa galingais,
O teipgi su tuom ir labiaus neteisingais,
Nes galę kas turi, doros neatboja,
Prieš kožną, ką gali, niekystes vartoja,
Ir galės tos niekad nenori žudyti,
Mėgina kiekvieną, kiek gali, klaidyti.
Kas butinai tiesai gražiai nesilenkia,
Griežtai prieštarauja, tolynžengei kenkia,
Energiją deda senovę laikyti,
Tada tai juk žinom, ką reikia daryti.
Ar žmonės apseina doriau su gyvuoliais,
Kaip valdžios, galinčiai su mumis varguoliais?
Męs, žmonės dori, ar, bevalgant kiaulieną,
Avieną ar jautieną arba vištieną,
Daug kartų pamislijom, jogei męs žvėriai,
Naikintojai gyvio, niekingi kraugėriai?
Ar manėm, jog elgiamės baisiai, niekingai,
Besąžiniai, brutiškai ir begėdingai
Su, ėdamais musų, bekalčiais gyvunais,
Kurie mumis broliai gyvybiniais kunais,
Kurie, kaip ir žmonės, tur tiesą buvoti,
Kurie, kaip ir žmonės, nor laimės jieškoti?
Galingi kitaip mat supranta dorybę:
Jie mano, jog žudant, nedaro niekybę.
Niekybes padaro vien gyviai begaliai, —
Ir baudą reik todėl atkęsti jų daliai.
Galingi tur tiesą: juk jeigu skriaudimai,
Ar tai už "kaltybes" visoki baudimai,
Bejiegiams netinka, jie gali stiprėti,
Ir šituos, galingus, iš buvio nudėti.

PETRAS.

Su nuomone tokia, kaip galim matyti,
Negalima nieko geresnio statyti;
Ir kolei bus sviete ištroškę žiaurumų,
Veltui bejieškosim augštybių, dorumų....

MIKAS.

Teisybė, bet ką gi daryti su tokiais,
Su tokiais bejausliais, bepročiais visokiais?....
Atsakymo nėr, ir negali jis buti?

PETRAS.

Toki, juk suprantama, turi pražuti!

MIKAS.

Tatai pripažysti žiaurumą vartoti.
Ir jeigu nenorim buvimo nustoti,
Jei norim prie laimės, augštybės prieiti,
Tikrai, atsieina žiauriai apsieiti.

JONAS.

Žiaurumas, tai ginklas bepročių, žemumo!
Jei žmonės turėtų daugiau protingumo,
Galėtų be kraujo augštybę įvykdyt.

MIKAS.

Tegul tiktai tave per saiką įpykdyt!

JONAS.

Piktumas ant svieto nelygus piktumui.

MIKAS.

Teisybė, jei žmonės, įvykdyt augštumui,
Turėtų tą protą, tą jausmą, galybę
Kokių nebeturi, — atmestų niekybę.

JONAS.

Todėl reikia svietą mokyti ir kelti,
Reik save paakyt, apšviesti, pakelti!
Tas viskas mųs rupesčiui, darbui priklauso!

MIKAS.

Gerai yr mokyti, jei tavęs kas klauso.
Ir šiądien ikvalei tų mokslų jau turim,
Bet svietas, męs patys, nedaug į juos žiurim.
Tie mokslai ir raštai geri tik iš vardo;
Ištikro geri, nes juk gero neardo.
Štai, vienas mokina blaivystės, "negerti",
Mokina, kaip save valdyti, ištverti,
O pats nesivaldo ir geria kaip veršis.
Čia kitas, visokiais mėšlais apsitersęs,
Mokina, kaip žmogui tyru reikia buti.
Čia kitas, jau dvasioje baigiąs suputi,
Mokina, kaip dvasią, save išganyti.
Ir ką apie tokias augštybes manyti?
Kokia tai nauda, jei net tas, kurs mokina,
To mokslo, tos išminties neįvykdina?

JONAS.

Tas viskas, tai klaidos! nereikia atboti!
Reik, viską pamynus, dorybę plėtoti!

MIKAS.

Plėtokit! tik patys klaidų nedarykit,
Valydami purvą, mėšlų negamykit.

PETRAS.

(juokdamasis)

Išpurvyta šluota purvyną nuvalo.

JONAS.

Kas dirba, tas kartais ir klaidą padaro;
Bet tokis, kurs nieko nemano, neveikia,
Kurs, dirbančius labui, išjuokia, nupeikia,
Kurs, vietoj pagelbėt, veikėjams užkenkia,
Kiekvieną prie blogo, prie tinginio lenkia,
Tokis, jeigu klaidą, ištikro padirbtų,
Išrodyt, kaip sergąs ligonis apsirgtų.

MIKAS.

Ištikro, blogumas kaip žolės terp rutų;
Nėra tokio gero, kur jojo nebutų.
Tik paisydami visko tikrai apsišviesim,
Tik tėmydami visko, sau kelią pratiesim.
Teisybė ne vien yra socijalizme,
Ne vien kokioj nuomonėj, partijoj, šizme,
Bet yr visame, yr visuose daiktuose,
Visuose dalykuose, net ir niekuose.
Štai, socijalizmas, kurs "lygybę" stato,
Paniekina viską, ir šito nemato,

PETRAS.

Juk socijalizmas neatmeta gero,
Kas naudą, gerovę žmonijai padaro.

MIKAS.

Neatmeta nieko, pagarbin kaip reikia,
Kas socijalistams "gerovę" suteikia.
Bet "socijalistai" ne svieto didumas.
Teip daro ant svieto žmonijos daugumas:
Gerovę ir laimę ne svietui gamina,
Bet partijai, draugui; pats save dabina.
Tą patį, teip jau, ir kunigai juk pasako,
Jog gerą tikyba nestumė nuo tako,
Ji troško tik labo, teisybės, augštumo,
Bet, jeigu ikšiolei negavom gerumo,
Tai, sako, ne jųjų kaltybė, bet musų:
"Pačių jusų kaltė už nuopuolį jusų."
Žmonijos kaltybė, jei niekas padoro
Pas ją neįvyksta. Netrukstant ir noro,
Augštumo, be laiko, girdi, neprikrėsi;
Galop dar ir pats blogumu užsikrėsi.
Bet kunigus niekšais daugumas vadina,
Vistiek, ar jie blogą, ar gerą gamina.
Tokiais jau ir "socijalizmo" sekėjus
Kiti pravardžiuoja. Jų tvarkai užėjus,
Jie tiki, dangus mat pasaulėj įvyksiąs:
Kaip grybas po lietui štai, imsiąs, išdygsiąs.
Palaukit, nedegkit teip greitai karštybe,
Nes reiks dar galėtis su amžių daugybe,
Reiks tukstančius metų kentėti, kovoti!....
Reik galę ne mėtyt, bet rinkti, tausoti!

JONAS.

Toks, tamista, mokslas pasenęs, netikęs!
Toks mokslas nuo svieto protingo atlikęs!
Mums reikia tylėti atšalusiais jausmais,
Žiurėti, kaip niekšai maitina mus skausmais?!
Reik dailiai, rankas susidėjus, vėpsoti,
Kaip moliniam stabui pakampėj rėpsoti,
Tuom tarpu, kad brolius kas žudo ir karia,
Kad galę įgavę, pavargėliais aria?!
Visi kunigai juk maitinas beturčiais,
Visi, susitarę su siurbėlėms turčiais,
Išvien su valdžiomis, mus kvailina, siurbia,
Mųs išmintį nuodina, dvasią iščiulpia!
Šalin tie, kur protą mums "duodanti" statės!
Šalin, musenėję prakeikti gyvatės!....
Gal socijalizmą tikyba padarot?
Ar protą kruvon su neišminčia varot?
Ar jauną su puvančiu lygyt mėginat?
Ar idėją tikrą kvailyste vadinat?....

MIKAS.

Žmogau, tave velnias apnyko, žegnokis!....
Teip: socijalizmo juk vardas netokis,
Bet man neatrodo, kad idėjos tokios,
Kokiomis jis džiaugiasi, butų kitokios.

PETRAS.

Kaip ten nemanytum, bet socijalizmas
Yr jaunas, gražus, yr tai idėjalizmas,
Iš kokio męs galim augštybę sulaukti,
Iš kokio, vien, galim išganymo laukti.
Tikėjimai laiko mųs dvasią vergystėj,
Drauge su valdžioms susitarę mus vergia,
Neklausančius pragaran, kalinin smerkia.

JUOZAS.

Tiesa, kunigai su valdžioms ikišiolei,
Visur, visame yra artimi broliai.
Man kartą buvoti teisme atsiėjo,
Kur žinomas kunigas bylą turėjo.
Apskųstas jis buvo už kokią tai skriaudą.
Jam teismas uždėjo finansinę baudą.
Vienok, kad baudos išsisukti, protingai,
Jisai subankrutino. Ir išmintingai:
Su priešiais juk reikia, kaip galint, kovoti,
Prieš tokius "bedievius" reik viską vartoti
(Juk geras krikščionis ar kunigą skųstų!).
Kad kunigas greitai teisiu nepajustų,
Jo nuskriaustas bandė melus jo sugauti,
Ir teip nuskriaudimo atlygymą gauti.
Bet ką? norins kunigas turtų turėjo,
Nors šitam varguoliui atlygyt galėjo,
Bet priešai teisybę griežtai užsigynė,
Visokią dorybę po kojų pamynė.
Jį skundžiantis, davadus norins sugavo,
Nors aiškiai darodė, jog kunigs melavo,
Vienok, kada viską kaip reikia sustatė,
Teisėjas, išvydęs, tik rankoms pakratė:
"Jei kunigas, sako, galėjo meluoti,
Jei šitokius nonsensus dryso diktuoti,
Tai jis yr beprotis, o tokių joks teismas
Negali apkaltyt, nors butų to geismas."
Jei kunigo vietoj but vargšas pakliuvęs,
Ištikro, nebutų "bepročiu" jis buvęs:
But greitai jam liepta, kas reik užmokėti,
Ir, dargi, už viską, belangėj tupėti.
Štai, kokia ant svieto teisybė supuvus!

JONAS.

Nelaimė varguoliui jų rankon įkliuvus....

(Ineina stubon naujas draugas).

JURAS.

Man linksma regėti draugingą ratelį;
Malonu pridėti jausmingą žodelį
Tenai, kur žinai, jogei širdys prijaučia....
Gal, broliai, jųs širdys dar pikto nejaučia....

JONAS.

Ištikro, ką, drauge, tu mums pranašauji?....

MIKAS.

(pats sau)

Geriaus butų klausti, — ko, vėpli, geidauji?

PETRAS.

Artyn eikit, Jurai! Prisėskit pas mumis.

JURAS.

Negražią naujieną aš atnešiau jumis:
Mųs draugą Jonaitį žandarai sušaudė....
Daugumą kitų nugalėjo, sugaudė....
Ant Svajaus, girdėjau, jau spąstus padarė....
Net dvidešimts tris ištrėmiman išvarė....
Jonaičio gyvenimą, triobas sudegė....
Jo dukteris, seserį, pačią išžagė....

JONAS.

Prakeikti gyvatės! O šunes padukę!

JUOZAS.

Kad butų jie patys sudegę, išrukę!

PETRAS.

Kad skriaudos nekaltos jiems žutį atneštų!
Kad kraujas pralietas juos noglai nuneštų!
Kad butų jiems kojos į kruvą sugiję!
Kad butų supuvę, gyvi sukirmiję!
Kad butų, juos gimdę, mažyčius užsmaugę!
Kad butų bepročių tėvai neužaugę!
Kad butų jie Bibliškus raupus prilipę!
Kad but pasikorę, kaip šunes išstipę!....

JONAS.

Tai ką gi, ar turim rankas susidėti?

JUOZAS.

Reik eiti kariauti, reik niekšus nudėti!

JURAS.

Eikšiąte, mums reikia perkunu palikti!

PETRAS.

Mums reikia įveikti, ar žuti, nusmigti!

MIKAS.

Kas reikia, tai reikia, nėr ką prieštarauti.
Bet galim gal viską be kraujo įgauti?
Gal galim rimtai, be karštybių atsiekti?
Juk patys pasakėt: kam reikia žiaurumo!
Męs viską atsieksim be kraujo, niekumo!

JURAS.

Ne, šitokiam prietikyj kraujas tik liekti!

JONAS.

Tik kraujas už kraują, skriaudimas už skriaudą!
Niekai už niekystę, baudim už baudą!

PETRAS.

Čia reikia ugninio degimo, karštumo!
Čia reikia perkunijų, galės daugumo!

JUOZAS.

Pagiežos ir keršto, atmonymo reikia!
Karštumo, karštumo, kurs viską suteikia!
Pirmyn visi, vyrai! Pirmyn visi žmonės!
Ir ką? ar mums reikia maldauti malonės?
Tokiuose dalykuose, melsdams, netuksi:
Greičiau pats, maldaujantis mulki, nužlugsi!
Čion reikia spėkų ir ugninio karštumo!
Čion reikia pagiežos ir galės daugumo!
Atšalusia širdžia čion nieko neveiksi,
Vien priešiams galybę, drąsumą suteiksi!
Atšalusia širdžia žuvis gali gaudyt,
Ne kraugėrius karti, ne niekšus iššaudyt!
Pirmyn, ir skriaudėjus iš svieto išvarom!

VISI (apart Miko).

Pirmyn, ir skriaudėjus iš svieto išvarom!

MIKAS.

Bet, vyrai, pamislykim aiškiai, ką darom;
Pamislykim dručiai, kaip laimingais buti,
Kad, nieko nepelnius, be laiko nežuti....

JONAS.

Dangstykis nukalsti, bešnekąs kenksmingai!

MIKAS.

Vis tiek; trokštu labo, kalbu neklaidingai.

JONAS.

Apspiauname tavo niekingą šaltumą!

PETRAS.

Tik doriškam karštyj įgysim augštumą!

JUOZAS.

Visi imkim ginklus! Pirmyn, kaip perkunas!
Tur žuti prakeiktas tamsybės baisunas!

VISI (apart Miko).

Visi griebkim ginklus! Pirmyn, kaip perkunas!
Tur siurbėlių žuti biauriausiasis kunas!

MIKAS.

(pats sau)

Karštuoliai! Paikai užsidegę, nemato,
Jog gyvastį savo pavojui pastato.
Pasaulėje viską be karščio nuveiksi,
Augštybę buvimui be triukšmo suteiksi.
Karščiuojanti, kartais nemato klaidumų,
Be takto pridirba visokių paikumų.

PETRAS.

Štai, Mikai, už vargšų baudimą vareisi,
Bet einant prieš galę, ištolo bijaisi!

JONAS.

Prie dvasios ir karščio, tik augšto, protingo,
O galą sulauksime buvio niekingo!
Už ginklų visi, už skriaudas atmokėti!
Išvieno, o niekšus męs turim nudėti!

VISI (apart Miko).

Išvieno, o niekšus męs turim nudėti!

SCENA II.

Svajaus vargingas gyvenimo kurys.

SVAJUS.

O buvi! o varge, skausmingo
Gyvenime, pilnas didžiausio kentimo!
Kas sviete atmys, kiek kentėti man reikia?...
To nieks neminės.... to niekam nereikia...
Kenčiu ir kenčiu.... nėra kančių galo....
Jau kunas nusilpo ir veidas išbalo....
Ar man kas atjaus, ar kas širdį parodys?
Nė vienas, nė vienas!.... Kas gali, tas jodys.
Kas gali, tas skausmą padidys, pajudys,
Ir džiaugsis, jei vargą didesnį išbudys....

Teip, žmogus niekvertis...Teip, žmogus niekver.
Viskam prieštarauju.... Tiesų reikalauju....
Aš priešgina tikras.... Aš tiesmoka tikras....
Niekystei grumoju.... Kovot nenustoju....

Aš noriu savivalda buti.... teisingas....
Aš noriu išrauti niekystes baisingas....
Su noru tokiu nieks negali but geras;
Nebus tas mylėtas, kas priešinas, baras....
Nė viens prieštaravimų jokių nekenčia,
Nors butų teisingi; tam pragarą renčia.
Kova yr vadinama skauge, nelaime;
Kas gimdo ją, tokis kovoja su laime....
Nenuoramas tokius vadina niekingais,
Vadina benaudžiais, buvimui kenksmingais.
Aš niekad gi, niekur ramumo negaunu,
Kovoju, pasaulėj visiems prieštaraunu.
Sutvertojas, Dievas, kaip jį nė suprastųm,
Vistiek, kokį vardą jam duotųm, surastųm,
Yr svieto valdytoju, buvio davėju,
Gerų ir blogųjų veikimų gimdėju.
O aš jam, kaip velnias, visur prieštaraunu,
Ant kožno žengimo su juoju kariaunu.
Už jojo kvailystes iš jo aš tyčiojuos....
Ir todėl po klaną nelaimių voliojuos.
Bet nieko nepaisau, kentėsiu, kol stengsiu,
O faktų, teisybės bet visgi nevengsiu!
Baisus aš nesutikmių draugas, kėlėjas....
Aš rupesčių svietui, nelaimių davėjas....
Ardytojas miego, naktinio tykumo....
Ardytojas buvio, kvailystės, lengvumo....
Ardytojas to, kam kiti atsidavę,
Kam save šventai, nekaltai paaukavę....
Ar dyvai, todėl, jei manęs, įžeistiejie,
Iš nežinės miego, tamsos prikeltiejie,
Nemyli, nekenčia, atkeršyti bando?....
Ar trokšta kas, veikti priverčiančio, gando?....
Aš žmones suerzinu blogą atklodams,
Lyg, tartum, smagumo, pagiežos jieškodams.
Jie pyksta, sujunda, iš miego pašoka,
Ir skausmo davėjui gerai atsimoka....
Bet, žmonės, kam niekšų tikrų neišvystat?
Kam blogą tikrai darančių nepažystat?....
Jųs juos netiktai nenaikinat, bet mylit,
Jų darbus nedorus paslėpę užtylit.
O žmogų, kurs viską jųs labui pašvenčia,
Jųs dvasios jautimai iš tolo nekenčia....

Nors širdį man skausmai jau baigia draskyt
Bet jųjų ant veido nedaugel matyti.
Aš stengiuosi viską savyje paslėpti,
Aš noriu smagumą ir skausmą apglėbti.
Skaudėjimai duoda man galę, jautrumą,
Jie suteikia dvasią, kantrybę, gabumą.
Griežtai atsilygina pažinčia, norais,
Atmoka energija, siekiais padorais.
Nežiurint į priešių, kenkėjų daugybę,
Aš visgi įgaunu didesnę galybę:
Daugumas jau pritaria, stengias padėti,
Galvoja, ir nori augštybę turėti....
Ateis kada laikas, jog kožnas, supratęs,
Bus tikrą augštybę siekimui pastatęs.
Supras kada žmonės, jog tas, kuris žuvo,
Tikriausias jų draugas, vaduotojas buvo....
Dar dorą kankykit, kad, mirus, jį girti,
Kankykit, kad jojo stiprybę ištirti,
Užmuškit, kad buvis jo amžinu butų,
Kad jusų kaltybė jo garbei nežutų....
Kankykit, nekęskit, jam duonos neduokit,
Ir šituom jam siekį dorybės vaduokit....
Atstumkit, nužemykit, stengkitės kenkti,
Kad jamjam didesnę stiprybę parengti,
Kad buvis jo taptų tikrai begalinis,
Kad vardas jo butų ant amžių auksinis....

SCENA III.

Vyskupo Rodo kambarys.

VYSKUPAS.

(Vaikščioja neramiai po kambarį).

Prakeikti nenuoramos! šaika berėdžių!
Gauja palaidunų, visokių begėdžių!
Išniekina viską, teisybę iškraipo,
Dorybę, augštybę, šventybę apšaipo!
Galvijai! Ir ką gi su tokiais reik veikti?
Kokiu gi keliu jiems moralus suteikti?
Jiems viskas ant tuščio! Kalbėt ar tylėti!
Ir tokius juk reikia, kaip save, mylėti....
Ne; daiktas negalimas tverti kantrybėj....

(rankas iškėlęs, meldžiasi)

Augščiausiasis Dieve, Tu savo teisybėj,
Ar leidi tarnus Tavo žeminti biauriai,
Ar leidi Altorių išniekinti žiauriai?....
O Viešpatie, puolu aš vargšas ant kelių,
Maldaudamas Tavo šventųjų akelių!....
Aš tarnas Tavasis, Bažnyčios Tavosios,
O žvilgterėk, Dieve, ant dvasios manosios,
Nužemintos, ginant išaugštymą Tavo....
Apgink tą, o Tėve, kurs teisiai tarnavo....
Tikiu, Atpirkėjau, jog tu išklausysi,
Jog tu šventinybių, tarnų neapleisi....
Tu lėidai tarnus savo ginti šventybę,
Padėki, o Dieve, įvykdyt teisybę....

(vėl vaikščioja)

Reik gintis nuo niekšų, kiek pajiegos leidžia,
O Dievas, tarnaujančių Jam, neapleidžia.
Bedievių visokių teip daugel priviso,
Jog, rodos, net buti pasaulėj įgriso....

(Toliaus bus).

Alluma

Parašė Guy de Maupassant

Vertė J. Laukis.

Vienas mano draugas sakė man: "Jei teks tau buti aplinkėje Bordž - Ebbaba laike tavo kelionių po Algiriją, aplankykie mano seną draugą Auballe. Jis naujokas tenai".

Buvau visai užsimiršęs apie vardus Auballe ir Ebbaba ir tasai naujokas toli buvo nuo mano minčių, kuomet man teko jį sueiti. Mėnesį laiko ėjau aš pėščias per visą tą puikią šalį, kuri tęsiasi nuo Algirijos iki Cherchell'o, Orleansvillės ir Tiaretos. Tai yra miškuota, bet neapgyventa šalis, su augštais kalnais, dideliais pušynais ir siaurais įkloniais, kuriuose žiemą, putodami, šniokščia sriautai. Milžiniški medžiai, suvirtę į riavus, yra lieptais arabams ir smaigsčiais vijoklėms, apsivyniojusioms apie mirusius kamienus, priduodančios jiems naują gyvaštį.

Puikiausiais atsiminimais mano kelionių buvo popietiniai žygiai viršunėmis didelių kalnų, nuo kurių teip puikiai matosi kloniai apačioj ir mėlynos juros toliau.

Vieną dieną ėjau savo taku. Tik ką buvau užsikepurnijęs ant viršaus kalno, nuo kurio, vienoj pusėj mačiau lygumą Mitidžios, antroj gi, ant viršunės kito retėžio tolumoj įdomų paminklą, kurį vadina krikščionės kapu, sako, palaidojimo vieta šeimynos mauriškųjų karalių.

Lengvas ukas leidosi žemyn į klonį ir paskutiniai spinduliai nusileidžiančios saulės įdomiomis spalvomis apšvietė ilgą kalnų retėžį, nusidriekusį ties horizontu. Ilgai auksiniai spinduliai keitėsi brukšniais kraujo — kraujo daugiau! — kraujo ir aukso! — istorija žmogaus gyvenimo! Tai čia, tai ten taškas žalsvo mėlio pasirodė begaliniame tolyj kaip sapnas.

O! kaip toli aš buvau nuo to bulvarinio gyvenimo! — toli net nuo savęs, stojausi bastunu be mąsties ar sužinumo — tos akies, kuri prasiskverbia, kuri pamato, kuri myli žiurėti — ir toli nuo tako, nuo kurio nejutoms nuklydau.

Pradėjau leistis žemyn, eidamas į pietus. Emė temti ir aš sunkiai galėjau matyti, bet kur-tai toli pamačiau arabų stovyklą su jos skaitlingomis pilkomis ir smailiomis šėtromis, prisegtomis prie žemės ir jurių dėžės prie uolų. Balti pavidalai, vyrai, ar moterys, palengva slankiojo ir tyliu vakaro oru plaukė tolimas žvangėjimas kaimenių skambalų. Pirmamjam arabui, kurį sutikau, mėginau pasakyti, jog aš paklydau. Ar jis suprato mane, nežinau. Šnekėjo jis ilgą valandą, bet aš jo nesupratau nė žodžio. Nusiminęs, jau ryžausi kuone nakvoti ten pat šale stovyklos, susisukęs į gunią, kaip terp įdomių žodžių, plaukiančių jam iš burnos, aš nugirdau, tarytum, žodį Bordž - Ebbaba.

"Bordž - Ebbaba", atkartojau aš ir parodžiau jam du franku, kurie yra tikru lobiu arabams. Jis nuėjo ir aš tamsoj nusekiau paskui jį.

Neužilgio pamatėme šviesą. Atėjome į priešakį namo, aptepto balta maliava, lyginai tvirtove su plikomis sienomis, nuo lauko pusės be langų. Aš pabeldžiau ir šunes vidui sulojo. Balsas prancuziškai suriko: "Kas ten?"

"Ar gyvena čia M. Auballe?" paklausiau.

"Teip".

Durys atsidarė ir priešais išėjo M. Auballe — augštas, šviesus vyras, geraširdis Herkulės, pantapliais ant kojų ir pypke dantyse.

Pasakiau jam savo vardą ir jis pratiesė man abi ranki, tardamas: "Prašome!"

Po bertainio valandos aš valgiau pietus su vilko alkiu priešakyje vis dar teberukančio savo šeimyninko.

Jojo istorija man buvo žinoma. Praleidęs daugybę pinigų moterims, likusius sudėjo algerišKon nejudinamybėn ir ėmė auginti vynuoges. Vynuogės augo puikiai, jis buvo laimingas ir turėjo ramų išveizdį žmogaus ėsančio ramume su savim. Bet aš negalėjau suprasti, kaip šitas linksmas paryžėnas galėjo pripraisti prie tokio vienodo ir atkampaus gyvenimo.

'Kaip seniai, tamista, gyveni čia?" paklausiau.

"Devyni metai", atsakė.

"Ar tamistai nenubodo?"

"Ne. Apsipranti šitoj šalyj ir pamyli ją. Ji europenams pakakina daug gilesnių instinktų, apie kuriuos vargiai sapnuojame, kad juos turime. Oras ir klimatas pergali musų kuną prieš musų norą, romantiškos gi aplinkinės pakakina ir raminą dvasią".

"Bet kaip su moterims?"

"E, čia jų beveik mažai".

"Tik beveik?"

"Mon Dieu, teip. Juk norėdamas, atrandi visuomet geraširdžius čiabuvius, kurie pasirupina apie Rumi'o naktis".

Jis nusisuko į patarnaujantį man arabą, augštą, juodbruvą vyrą, kurio juodos akys žvilgėjo iš po turbano, ir tarė,: "Gali eiti, Mahometai. Aš tave pašauksiu, jei reikės".

Paskui, atsikreipęs į mane:

"Jis supranta prancuziškai, o aš noriu tamistai papasakoti atsitikimą, prie kurio jis daug buvo prisidėjęs".

Vyrui išėjus iš kambario, jis pradėjo:

"Puvau aš čia arti keturių metų, vis dar labai neapsipratęs ir nemokėjau kalbėti vietine kalba.

Pasirinkau sau tarną, augštą vyrą, kurį tamista tik ką matei, Mahometą ben Lomharą, ir jis tuojaus prie manęs prisirišo. Kadangi jis nenorėjo miegoti bute, nes nebuvo pripratęs, tai pasistatė sau šėtrą už kelių žingsnių nuo mano durių teip, kad aš galėjau jį pašaukti per langą.

Gali tamista numanyti, koks mano gyvenimas buvo. Kas rytas apžiurėdavau savo vynmedžius, arba medžiodavau. Vakarais eidavau pietuoti pas oficierus sargybinės kariumenės netoli buvusiais, arba jie ateidavo pas mane.

Kaslink mano pasilinksminimų, tai aš jau sakiau tamistai, koki jie buvo. Kartkarčiais geraširdis arabas ateis ir pasiulo atvesti moterį iš giminės. Kartais priimdavau, bet tankiausiai atsisakydavau, pasibijojęs nesmagumo, kokis gali išeiti.

Vieną naktį, parėjęs nuo vynmedžių, — o tai buvo pradžia vasaros, — aš ant greito pareikalavau Mahometo ir, nešaukęs jo, įėjau jo šėtron, kaip tas tankiai tikdavosi. Ant vieno tų didžiųjų raudonų kilimų, kuriuos tik arabai temoka padaryti, minkšto ir storo, kaip matracas, moteris, jauna mergina, pusnuogė miegojo, užsidėjus ranką ant akių. Jos kunas, tvoskiančio žiburio baltume, išrodė man kuotikriausiu pavyzdžiu žmogiško pavidalo, kokį kuomet buvau matęs. Algerijos moterys visos turi gražų sudėjimą su ne jeib kur randama išveizda gymio.

Beveik susimaišęs, paleidau atlapą šėtros ir nuėjau atgal butan. Aš myliu moteris. Vaizdas, kurį tik ką mačiau, užvirino mano kraują, plakantį gyslose visu senovišku karščiu. Buvo kaitrus liepos mėnesio vakaras ir aš likusią dalį nakties praleidau sėdėdamas prie atviro lango ir dabodamas Mahometo šėtrą.

Iš ryto, atėjus į mano ruimą, aš jam pažiurėjau į akis. Jis nuleido galvą žemyn, lyg kad susimaišęs, ar nusikaltęs. Ar jis suprato, ką aš žinojau? Aš jo paklausiau aštriai:

"Ar tū vedęs, Mahometai?"

Jis užkaito ir numykė:

"Ne, tamista.

"Tai kas ta moteris, kuri yra tavo šėtroj?"

"Ji yra pietinė moteris."

"Kaip, pietinė moteris? Bet tas neišaiškina to, kam ji yra tavo šėtroj?"

Neatsakydamas ant mano klausymo, jis tarė: "Ji labai graži."

"Ką? Na tai kaip gausi kitą sykį tokią gražią pietinę moterį, kaip šita, buk teip geras, atvesk ją į mano šėtrą, o ne į savo. Ar supranti, Mahometai?"

"Gerai, tamista," atsakė jis visai rimtai.

Prisipažystu, kad visą dieną buvau įdomiai sujudintas atsiminimu tos jaunos moteries, betvirsančios ant raudono kilimo ir parėjęs pietų, labai norėjau įeiti į Mahometo šėtrą. Vakare jis dirbo savo darbą, kaip ir visuomet, besišvaistydamas savo bejausmišku veidu ir man kelis kartus norėjosi jo klausti, ar jis ilgai laikys gražiąją pietinę moterį savo šėtroj.

Apie devintą valandą, vis persekiojamas matyto vaizdo, kuris, tarytum teip tvirtai laikėsi manęs, kaip instinktas vytis šunis, išėjau laukan atsikvėpti šviežiu oru ir prieš savo paties norą nuėjau ten, kur stovi Mahometo šėtra; viduje jos žibėjo žiburys. Idant nebuti nustebiamu, nuėjau šalin.

Pareidamas už valandos laiko, mačiau aiškiai jo šešėlį per apačią šėtros. Išsiėmęs raktą iš kišeniaus, įėjau vidun. Užėjau ant viršaus ir nusistebėjau, pamatęs šviesą per apačią durių mano miegamojo kambario. Atidariau duris ir pamačiau prieš save, sėdint nendrinėj kedėj prie stalo, ant kurio stovėjo žibanti žvakė, meilaus budo jauną merginą, lyg kad laukiančią manęs. Ji buvo pasidabinus visokiomis pietinėmis graznomis, kokias pietų moterys nešioja ant kojų, rankų, kaklo ir kuno. Jos didelės, plačiai žiurinčios, akys žiurėjo į mane stačiai; keturi maži ženkleliai tatuiruoti mėlynu rašalu ant jos kuno, buvo ant akių, veidų ir smakro. Rankos, apmaustytos apyrankėmis, buvo padėtos ant kelių, kuriuos išdalies dengė vienintėlis drabužis, kokį ji ant savęs turėjo, tam tikro raudono šilko skepeta, besidriekianti nuo pečių.

Pamačiusi mane įeinant, pakilo ir atsistojo prieš mane su išdidžiu pasidavimu, apsikarščiusi savo laukinėmis graznomis.

"Ką beveiki čia?" užklausiau arabiškai.

"Atėjau čia dėlto, kad man buvo prisakyta ateiti."

"Kas tau prisakė?"

"Mahometas."

"Gerai, sėskis."

Ji atsisėdo, nuleido akis žemyn, aš gi stovėjau ir stebėjausi. Įdomus jos veidas buvo patogios ir nutikusios išveizdos, tik šiek-tiek su išraiška gašlos, vienok nepermanomas kaip Buddos. Jos lupos, didelės ir pilno kraujo, užraudę, kaip ir visas kunas, rodė mažą priemaišą juodo kraujo, vienok jos rankos ir skruostai buvo labai balti.

Nežinojau ką bedaryti — ir baugu, ir ima pagunda, ir maišosi galvoj. Idant gauti susivokimui atvangą, aš jai uždaviau keletą klausimų apie jos kilmę, pribuvimą čia ir prietikius su Mahometu, bet ji atsakė tik ant tų, kurie mažiausiai mane apėjo. Jokiu budu negalima buvo iškvošti, kam ji atėjo, su kokiu mieriu, ar keno paliepimu.

Norėjau jau sakyti. "Eik atgal į Mahometo šėtrą," kaip ji, tarytum supratus mano mąstį, staiga pakilo, iškėlė abi nuogas rankas augštyn teip, kad liuosos sidabrinės apyrankės nusmuko jai ant pečių, ir apsikabino abiem. rankom man apie kaklą, glausdama mane prie savęs su meldžiančiu ir nesipriešinančiu malonumu.

Jos akys, užsidegę noru paveikti, pergalėjo mane, apkerėjo mane, atemė visą spėką priešintis ir staiga sukėlė visą mano karštį. Tai buvo trumpa kova be žodžių, kova vien akimis, amžina kova terp lyčių, kurioje vyriškas visuomet buva apgalėtu.

Jos rankos išpalengvo traukė mano galvą prie besišypsančių geidulingų raudonų savo lupų, prie kurių aš tuojaus prispaudžiau savas, apglėbdamas podraug rankomis kuone nuogą jos kuną. Sidabrinės jos graznos suskambėjo ant jos kuno mano glėbyj. Ji buvo nerviška, mikli ir sveika it jauna stirna, išveizda, pasijudinimais, patogybėmis ir kvapsnim gazelės. Jos bučkiai turėjo nepaprastą skonį, kuris mano pajautimams teip buvo svetimas, kaip tropikinis vaisius. Tuojaus, maniau, — sakau tuojaus, bet tai gal rytoj — aš ją siųsiu šalin, manydamas, jog ji teip išeis, kaip atėjo. Bet ji prajautė mano vangą ir pramurmėjo:

"Jei tu mane išvarysi, kur aš eisiu? Aš turėsiu gulėti ant žemės po plynu dangum. Leisk man pergulėti ant kilimo šale tavo lovos."

(Toliaus bus.)

ANARCHISTAI.

(Tąsa nuo 4-to pusl.)

principas musų gyvenimo yra pasidavimas tiesoms. Tiesos reguliuoja gyvenimą žmonių, lyginai kaip judėjimą žvaigždžių. "Tiesos yra priežastimi gyvasties, o priežastis yra gyvastis tiesų".

Bet branduolys priežasties yra amžina teisybė. Tiktai tos tiesos gali buti guodojamos ir pildomos, kurios yra teisingos. Čia reikia paminėti išsitarimą Henry Ward Beecher'o, kuris sako: "Tiesos yra branginamos ne dėlto, kad jos yra tiesos, bet dėlto, kad jose guli teisybė".

Faktas, kad tulas įstatymas įgija jiegą tiesų formališku valdžios paliepimu, nedaro dar to įstatymo šventu. Męs neprivalome apgaudinėti savęs ir kitų pačiu tik vardu. Kiekviena kirmelė ir parazitas gyvuoja pagal tiesą. Epidemiškas mikrobas turi savo tiesas, kaip lyginai ir sveikas organizmas, bet terp tiesų yra ir naikinančios, užmušančios tiesos. Yra tiesos naikinančios, kaip ir gaivinančios, bet tik šitos paskutinės gali turėti ryšį su protaujančia, humanitariška ėsybe. Męs apeiname, stengiamės išvengti gamtos tiesų, jeigu jos yra mums priešingos ir pavojingos.

Kokia nebebutų tiesa, jeigu ji sustiprina, padidina vieną dalį organizmo kaštais kitos dalies, arba kaštais viso organizmo, yra vodinga, pražutinga tiesa; kiekviena tiesa, kuri stengiasi padidinti, arba pralobinti dalį bendrijos, arba socijališko organizmo kaštais kitą dalį, yra pavojinga tiesa. Bendrija yra organizmas, kuris turi visas progresuoti, arba visas žuti, ir kovoj terp kelių užinteresuotų, tiesos, jeigu jos tur buti tikromis tiesomis, tur neatbutinai užlaikyti teisingą baliansą. Kada tik tiesos pradeda linkti į vieną šalį prieš kitą, toj pačioj valandoj tiesos stojasi blogomis tiesomis.

Tiesos, kaip jos yra šiądien, tveria anarchistus. Jos turi buti permainytos ir pagerintos teip, kad anarchistų negalėtų buti.

Branduolys neteisybės tur buti iš jų išmestas. Tas "lygumas visų prieš tiesas", kuriuom teip myli girtis teisėjai, yra vienok šiądien didžiausia neteisybe. Ir tos tiesos bus neteisybe teip ilgai, pakol žmonės gema nelygiose ekonomiškose sąlygose, arba tomis sąlygomis yra priversti buti nelygiais. Viskas, už ką yra baudžiama, tankiausia yra tokios rušies, jog turtingiejie neturi reikalo jų papildyti, tuom tarpu daugybė vargšų vargiai gali jų išvengti. Bausmės, uždedamos tiesų, yra tankiausia tokios, jog ačiu joms, normališkas gyvenimas milžiniškam daugumui yra negalimas, bet tuom tarpu jos nepalyti vos kelių. Pakol tiesos farozituos kelis su blėdim visos draugijos, patol pats gyvenimas žmonijos bus ne tikru gyvenimu, bet piktu sarkastišku farsu.

B. K. Balevičia.

APGARSINIMAI.

ŠTAI KUR PINIGAI!

Kas prieš 3 Augusto 1907 pirks lota verta $400.00 gaus ji už $300.00. Štai kur užčedyji $100. Tie lotai po 3 Augusto bus vel po $400.00. Todel ne miegok bet pirk lotą, dabar už $300, nes kita meta už juos mokesi $500.00. Naudokis kada yra proga. Atsišauk pas

A. Olszewski,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

LAIKAS TAI PINIGAI.

Viena valanda kasdien pašvęsta skaitymui ir tėmijimui, padarys žmogų išmintingu, apšviestu ir neprigulmingu bėgyje keletos metų. Apie tą galime męs geriausi patėmyti šitame krašte, kur kiekvienas žmogus skaito ir kur laikraščiai, apart tikrų atsitikimų, talpina straipsnius, apie moksliškus suradimus, pramonę ir prekybą. Niekada nesakyk, kad persenas mokytis ir niekada neatsisakyk įgauti daugiau mokslo. Niekada neatidėstinėk, neapleisk. Męs matėme daugybę žmonių, kurie mirė nuo ligų vien dėlto, kad atidėstinėjo gydymą ir tokiu budu pasidarė liga neišgydoma. Tamista, be abejonės, žinai, kad beveik kiekviena liga prasideda su netekimu apetito, kaipo pirmu ženklu ligos apsireiškimo, o tamista teipgi turėtum žinoti, kad Trinerio Amerikoniškasis Eliksyras Karčiojo Vyno yra vienatiniu vaistu, ant kurio galite pilnai pasitikėti. Vaistas greitai pagimdys veiklumą gromuliojimo organų ir tokiu budu prašalįs besiartinančią ligą. Argi tas nesutaupįs tamistai laiką ir pinigus? Vartok šitą vaistą nuo visų nesveikumų skilvio ir žarnų, nuo nejiegumo ir nerviškumo. Gaunamas aptiekose. Joseph Triner, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

PRASTA, BET ŠIRDINGA PADĖKAVONĖ.

Kad metus laiko vargino nerviškumas ir vaikščiojanti skausmai po visą kuną, abelnas nusilpnėjimas, vidurių gėlimas, gumbo liga, baltujų tekėjimas ir skausmingos mėnesinės kankino, tad nors per visą laiką mano sirgimo, jieškojau pas daktarus pagelbos ir visokius vaistus naudojau, bet jokio palengvinimo man neatnešė, miesto ligonbutyje, darė man operaciją, bet ir tas likosi veltui, kadangi mano padėjimas vis darėsi aršesnis ir sunkesnis.

Galiausiai paklausiau rodos savo draugės ir parašiau laišką į Dr. Collins Medical Institutą — aprašant, mano minėtą ligą ir gydymą, pagal savo supratimą, o kaip iš ten apturėjau prie mano ligos sutaisytus vaistus, kuriuos bevartodama pasilikau sveika kaip pirmiau ne sirgus, už tai nors prastai, bet širdingais žodžiais dėkavoju Dr. Collins New York Medical Institutui, nes kaip nieks nepagelbėjo po didelių iškasčių, tai šits garbingas Institutas mane pilnai išgydė padarant sveika ir laiminga.

Moteriškėms, ėsant varginamoms ligoms kaip aš, tai rodyčiau stačiai kreiptiesi į tą vienatinę geriausią vietą, pagelbai sveikatos Amerike, kurią aš pripažįstu už geriausią, nes kiti daktarai tik patys save garsina, bet jų darbų, nieks nepatvirtina, teip kaip aš galiu padaryt — budama dėkinga ir užganėdinta iš malonės Dr.Collins Med. Instituto daktarų.

Mrs. Marė Martinienė,
Bogalusa, La.

Draugysčių reikalai.

SUSIRINKIMAS SUSIV. L. A. 36 kuopos.

Chicago, nedėlioje 11 d. rugpiučio 1 val. po pietų, J. Ruigio salėje po nr. 3301 S. Morgan st., atsibus mėnesinis susirinkimas 36-tos kuopos S. L. Am. Ant šito susirinkimo kviečiami visi 36-tos kuopos sąnariai buti, nes bus balsavimai dėl išleidinėjimo savo organo ir kiti svarbus nutarimai, todėl kožnas sąnaris stengkitės asabiškai atsilankyti.

S. L. A. 36 kuopos,
Komitetas.

DIDELIS PIKNIKAS.

Chicago. Draugystė Šv. Kazimiero Karalaičio, parengė didelį pikninką, nedėlioj, 11 d. rugpiučio (Aug.), 1907 m., Bergman'o Parke, Riverside, Ill. Prasidės 9 val. ryto. Inženga porai 25c. Važiuokite: iki 22 gatviai, tada 22 iki W. 40th Ave., o iš ten La Grange karais, kurie nuvež iki daržui; arba imkite Metropalitan elevatorį iki 48th Ave., o iš ten La Grange karus.

Kviečia visus atsilankyti kuoskailingiausiai

Komitetas.

PIKNINKAS.

Kensington, Ill. Dr-stė Švento Vincento a Paulo, turės savo pikninką Nedėlioj 11 d. rugpiučio (August) 1907 m., darže Povilo Kareckio, 123 st. ir Union av. Įženga vyrams 25 c., o moterims ir merginoms dykai. Pradžia 11 val. ryto. Chicagiečiai davažiavę iki White City, rasite tę West Pullman, karus katrie ir davež iki Union ave., o nuo tę eikite į pietus, kur rasite musų pikninką.

Komitetas.

ANTRAS DIDELIS BALIUS.

Chicago, Ill. 109 kuopa Susiv. Liet. Am. parengė balių nedėlioj, 26 d. Sausio (January), 1908 m. Pulaskio salėje, 800 So. Ashland ave., arti 18-tos gatvės. Užtai meldžiame kitų kuopų ir draugysčių toje dienoje nedaryti balių nė kitų pasilinksminimų, kad vieni kitiems neužkenktume.

Su pagarba,
109 kp. Susivien. Liet. Am.

DIDELIS BALIUS!

Throop, Pa. Dr-stė Lietuvos Sunų parengė didelį balių 2 dieną rugsėjo (Labor Day), 1907. Svetainėje P. J. Girdžiuno. Balius prasidės 9 val. ryto ir trauksis iki 12 val. nakties. Įženga dykai. Muzikantai bus net iš Patumšių vokietukai. Užprašome visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant musų baliaus. Kviečia.

Komitetas.

PRANEŠIMAS.

Cle Elum, Wash. Pranešame visiems sąnariams 97 kuopos S. L. A., kurie išvažiavę į kitus miestus, kad musų kuopa rengia balių, nuo kurio eis visas pelnas revoliucijai ir bėgantiems tautiškiems reikalams. Balius bus 24d. rugpiučio (August), 1907, Roslyne, Kepi salėje. Prasidės 8 val. vakare ir trauksis iki 12 val. nakties. Balių perkėlėme užtai į Roslyną, kad ten daugiau lietuvių gyvena. Užprašome visus lietuvius ir lietuvaites, vietinius ir aplinkinius ant to baliaus, o užtikriname kad busite užganėdinti.

Komitetas.

Kas nori su kokiai reikalais kreiptis, tegul rašo šiuo adresu:

J. J. Kurtinaitis,
Box 143, Cle Elum, Wash.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Aleksandro Ciparo, Kauno gub., Raseinių pavieto, Vainotų parapijos, Brakiškių sodžiaus. Girdėjau, kad gyvena Pittsburg, Pa. Pajieškau teipgi savo dviejų draugų Kazimiero Kuzmarskio ir Linkoko, Vainotų parapijos, Galnės sodžiaus. Turiu labai svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Izidorius Ciporis,
Box 145, Century, W. Va.

Pajieškau savo draugų, Petro Alkuno, Subačiaus parapijos, Pajuodžių sodžiaus ir Ješkaus Jecheskio, Palevenos parapijos; abu Kauno gub., Ukmergės pavieto. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Petras Garbauskas,
86 Sheldon st., Hartford, Conn.

Pajieškau Juozo Medelio, Suvalkų gub., Senapilės pavieto, Kvietiškio gmino; pirmiau gyveno Scrantone, o dabar jau antri metai kaip išvažiavo į vakarus. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Petras Žemaitis,
136 S. Everett av., Scranton, Pa.

Pajieškau savo brolio Vincento Damšiaus, Kauno gub., Telšių pavieto, Alsiedžių vol., Žvirblaičių kaimo. Gyveno Kensington, Ill. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Juozapas Daratis,
2450 Kensington av.,
Kensington, Ill.

Pajieškau savo brolio, Antano Matuzo; pirmiau buvo kariumenėje, 6 pulke. Jis pats ar kas kitas teiksis duo žinią adresu:

F. Matus,
Co. F. 2nd Batt. % Eng. Camp
Columbia, Havana, Cuba.

Pajieškau savo sunėno Antano Lausaičio ir draugo Mikolo Tribulaucko, abudu Kauno gub., Panevėžio pavieto, Vabalninkų parapijos, pastarasai, yra kriaučius iš Lietuvos. Girdėjau, kad abu gyvena Mass. valstijoje. Jie patįs ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Kaz. Pašluosta,
158 Muskegon st.,
Grand Rapids, Mich.

Pajieškau lietuviško aptiekoriaus, šnekančio bent kiek angliškai registruoto arba assistento. Atsišaukite adresu:

1411 S. 49th Av., Grant Works, Ill.

Pajieškau A. Stumbrio, kuris šiame pavasaryje išlaimėjo su tikietu koncertiną Spring Valley, Ill. Tegul atsišaukia adresu:

Ant. Paulikas,
Box 227, Spring Valley, Ill.

Pajieškau savo švogerio Šimkaus, Kauno gub., Raseinių pavieto, Aleksandravo vol., Tanenių parapijos, Šiaudenų sodžiaus. 9 metai kaip Amerikoje. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jos. Bartkus
Box 97 Harrisburg, Ill.

Pajieškau Antano Šopio, Kauno gub., Panevėžio pavieto, Kyburių sodžiaus ir volosties; paskiausiai gyveno Philadelphijoj. Teipgi pajieškau Petro Varčino, Kauno gub., Panevėžio pavieto, Kyburių vol., Kervesų sodžiaus; gyveno Pittsburg, Pa. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

August. Šopis
785 Bank st. Waterbury, Con.

Pajieškau Antano Juodeikio, Kauno gub., Raseinių pavieto, Šilelių parapijos. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Kirkickis,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Fortunato Sedeikos, Kauno gub., Šiaulių pavieto, Urniežio parapijos, Spiglių kaimo; apie 7 metai kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Jonas Bertusevičia,
545 Hyde Park ave., Scranton, Pa.

Pajieškau draugo Juozapo Tutoraičio Suvalkų gub., Vladislavava pavieto, Lekiečių kaimo. Pirmiau gyveno Davis, W. Va., dabar Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Frank Zakovski,
3259 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo švogerio Stanislovo Andraičiko, Suvalkų gub., Seinų pavieto, Krasnapalo gmino, Babonių kaimo. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Vin. Bulavičia,
7009 Pennsylvania ave.,
St. Louis, Mo.

Pajieškau savo tetos Rozalijos Sarapinienės ir jos dukterų; Marcijonos ir Milės. Kauno gub., Panevėžio pavieto, Krėnčinų parapijos, Trečionių sodžiaus. 8 metai kaip Amerikoje. Jos pačios ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Stan. Klova,
Box 5, Spirit Falls, Wis.

Pajieškau savo draugo Ignaco Mašnicko, Kauno gub., Šiaulių pavieto, Lygomų parapijos, Armonaičių sodžiaus. Tegul atsišaukia adresu:

J. Jankunas,
37 W. 6th st., So. Boston, Mass.

Pajieškau savo draugo Mateušo Cirtauto, gyvenančio Shrant, Pa. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Konst. Samuolis,
572 So. Jefferson st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo vyro Motiejaus Macijausko ir jo brolio Antano Macijausko, Suvalkų gub. 10 metų gyvenome Daytone, jau 6 metai kaip prasišalino nuo manęs, palikdamas mane su 4 vaikais. 15 metai kaip apsivedę, 14 metų kaip Amerikoje. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Ona Macijauskienė,
212 Wells st. Dayton, Ohio.

Ant Pardavimo.

Pigiai ant pardavimo 2 pentrų murinis namas su lotu, ant Halsted Street, arti "Lietuvos" redakcijos. 1-mas pentras — štoras ir gyvenami ruimai; 2-ras pentras — gyvenimai dviems šeimynoms Prėkė $4200.00. Šis namas stovi ant svarbiausios biznio ulyčios, lietuvių apgyventoje dalyje, tinka visokiam bizniui. Gera vieta lietuviui. Randa jo atneša nuo $50 iki $60 ant mėnesio tai yra 16% procentas nuo įdėtų pinigų. Į tokį namą įdėti pinigus yra geresnis pelnas negu aukso mainos. 16% pamislyk sau. Dasižinokite "Lietuvos" redakcijoje.

Ant pardavimo ar išrandavojimo didelis biznis. Grosernė ir bučernė, su namu ir tvartu. Biznis apie 20 metų senas, gerai išdirbtas. Štoras didelis, puikiai įrengtas ant Halsted ulyčios, netoli "Lietuvos" redakcijos. Šis biznis yra airių savastis, o kada Halsted ulyčia didumoj lietuviai užgyvena tai airiai nori parduoti ir pasitraukti Iš tarpo lietuvių. Parduoda viską už $8000.00. Trečdalį reikia iš viršaus užmokėti, o reštą ant ilgų išmokesčių. Jei nenori pirkti gali randavoti; už namą, tvartą, štorą su geriausiais įtaisymais randa $55.00 ant mėnesio. Kas nori persitikrinti apie šio biznio gerumą, štoro savininkai priims jį ant nedėlios ar dviejų į darbą į savo štorą, o ten padirbė-

jęs keles dienas persitikrins, ką biznis vertas. Biznis yra tikrai geras. Dasižinokite "Lietuvos" redakcijoje.

Parsiduoda labai pigiai krautuvė (štoras) ir visi įtaisymai prie kriaučystos. Vieta gerai apgyventa lietuvių ir lenkų. Parsiduoda iš priežasties ligos. Atsišaukite adresu:

S. Geležinis,
4503 S. Wood st., Chicago, Ill.

Parsiduoda: 4 lotai su mediniu namu, tvartu ir pašaro pastoge. Teipgi 5000 pėdų antrų rankų medžių, su karve ir vištoms. Prekė $1200.00. Atsišaukite:

John Maischen,
79th ir Robey st., Chicago, Ill

Parsiduoda pigiai arba išrandavoja medinis namas ant dviejų augštų su lotu po nr. 4931 W. 14th st., Grant Works, Ill. Aplinkui yra daugybė fabrikų; namas vertas $6000.00, bet atiduosiu už $5500.00. Randos atneša ant mėnesio $65.00. Dabar name yra saliunas, bet namas tinka visokiam bizniui. Pamatas namo murinis, sklepas iščementuotas. Norinti pirkti arba randavoti tegul atsišaukia adresu:

4931 W. 14th st. Grant Works, Ill.

GERA PROGA PIRKTI NAMA

Parsiduoda pigiai namas su lotu po nr. 3312 Emeral ave. Namas keturioms šeimynoms. Gera vieta apsigyvenimui; randos atneša per mėnesį 30 dol. Prekė drauge su naminiais daiktais $2500; yardas su daržu ir medžiais. Atsišaukite ant paduoto adreso:

Juozapas Mockus,
3312 Emerald ave., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalauja vyrų dirbti giriose Michigan ir Wisconsin valstijose. Mokestis nuo $30.00 iki $40.00 mėnesiui su valgiu ir guoliu. Dykai kelionė su pirmininku (foreman). Teipgi reikalaujame darbininkų prie geležinkelių. Atsišaukite tuojau pas:

Asping & Sweet,
81 So. Canal st., Chicago, Ill.

Reikalaujame visokių darbininkų ir mechanikų arba suprantančių stalioriškų darbą. Mokestis nuo $15 ir augščiau ant sanvaitės. Atsišaukite nedėliomis nuo 10 iki 11:30 val. iš ryto ir vakarais nuo 6 iki 8 val. (Ne agentas).

45 La Salle st., (Room 8)
Chicago, Ill.

Reikalauja 4000 darbininkų ant farmų ir prie geležinkelių valstijose: Kansas, Nebraska, Washington, Montana, North Dakota ir Minnesota. Mokestis nuo $2.50 iki $3.00 ant dienos. Pigi kelionė. Teipgi reikalauja 800 darbininkų prie girių kirtimo Wisconsin ir Michigan valstijose. Mokestis nuo $28 iki $35 sąvaitėje, su pragyvenimu ir guoliu. Kelionės kaštus uždedame. Ateik arba atsišauk tuojau laišku įdėdamas už 2c. markę atsakymui. (Lietuvišias agentas). Adresuokite:

J. Lucas,
128 S. Clark st., (Room 3),
Chicago, Ill.

Reikalaujame vyrų pardavinėti bižuterijas (graznas), gera rekomendacija ir kaucija reikalinga. Atsišaukite:

S. J. Seiniger & Co.
5 Bloomfield st., (Room 53)
Boston, Mass.

H. MOCKUS TEATRU CO.

10 d. lapkričio (November), 1907 m. bus loštąs teatras naudai kovojančių lietuvių. Užtai meldžiame guodotinų draugysčių toje dienoje nerengti jokių pasilinksminimų, nės tame vakare atsibus iškilmingiausias (terptautiškas) teatras. Teipgi dar sykį primename, kad dabar proga atsišaukti draugystėms, ir toms kurios pernai buvo atsišaukusios. Mės perstatome teatrus naudai draugysčių ant kontraktų ir procento. Atsišaukite laiškų, o mės suteiksime didesnę informaciją. Galite atsišaukti iš visų valstijų. Važinėsiu per valstijas: pradėsiu 10 d. lapkričio Illinois, Michigan, Wisconsin, 28 d. gruodžio Pa.; W. Va.; 25 d. vasario 1908 m. N. J., N. Y., Conn. ir Mass. Meldžiame viršininkų kreiptis šiuo adresu:

H. Mockus & Co.
129 String st., Chicago, Ill.

Atkreipiame atidą savo skaitytojų ant to kad **Lenkiškas Bankas** po priežiura valstijos Illinois randasi po No. 810 - 814 **Milwaukee ave.**, kampas **Haddon avenue, Chicago, Ill.**

Lenkiškas Bankas turi privilegijas Chicago Clearing House Association (Bankų Bendrovės) ir yra prižiurimas minėtos institucijos.

Tas privilegijas gali turėti tiktai tvirtai finansiškai stovintis bankas.

Jeigu turi kur kitur padėjęs pinigus, tai atimk iš jos ir padėk į šitą banką, nes bankas moka tokį pat nuošimtį ir gausi meilų patarnavimą.

Kitose vietose, nors ir turi naudą iš lietuvio ar lenko, patarnauja jiems tiktai, kad gera loska, o tankiausiai iš jo arba jo pravardės pasityčioja. Laikas jau mums patiems stoti už save ir jeigu turime įsteigas savųjų, tai vertėtų mums savo reikalus pas juos ir atlikti.

Lenkiškas Bankas, 810-814 Milwaukee ave., Chicago, Ill. Priima depositus nuo $1.00 ir augščiau ir moka po 3 nuošimčius nuo šimto dolierių. Depositus gali sudėti į Lenkiską Banką ne vien Chicagoje gyvenanti, bet visose Suvienytose Valstijose arba visoje Amerikoje. Depositus gali prisiųsti pačtu arba expresu arba bankiniais čekiais. Adresuoti reikia: Lenkiškas Bankas, 810 - 814 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

Atmink lenke ar lietuvi, kad įsteigimas Lenkiško Banko, tai pirmas didelis jusų užinteresavimas Amerikoje. Bankas vertas 1 ir bertainį milijono dolierių. Padėkite ir jųs jame savo pinigus. Tegul Lenkiškas Bankas išaugs trumpame laike iki dešimtį milijonų dolierių kapitalo. Tada svetimtaučiai negalės mums primesti, kad lenkai ir lietuviai nemoka įsteigti savo finansiškų institucijų. Laikas atsikratyti nuo senų ir užkastų idėjų; pakelkim galvas augštyn, dirbkime sau, tada apie mus kitaip spręs ir kitaip mus guodos.

Lenkiškas Bankas, 810-814 Milwaukee ave., Chicago, Ill., visada turi sądėlį ir ant pardavimo pirmas hipotekas (mortgages) nuo $500.00 iki $5000.00 auksu, kurios atneša 5 ir 6 nuošimtį. Norėdami gauti artymesnes žinias atsišaukite ypatiškai ar laišku į Lenkiską Banką.

Užkavojimas pinigų Lenkiškame Banke yra vienas iš geriausių ir saugiausių visoje Chicagoje. Skrynelės parsamdomos žmonėms po $3.00 metams.

PRANEŠIMAS.

Pranešame visiems, lietuviams, kad pirma paskolos ir budavojimo dr-stė vardu "Keistutis" pradės pardavinėti akcijas 25 serijos 15 rugpiučio, 1907 m. Sąnariu viršminėtos dr-tės gali buti kiekvienas, neskiriant tautos, lyties ir amžiaus. Norinti prisirašyti gali tą padaryti kas ketvergo vakarą nuo 8 val. vakare L. Ažuko salėje. 3301 Auburn ave., Chicago, Ill.

VYRAI, PAŽIURĖKITE KAS ČIA?

Tai gražus batai (čebatai), Pas mane gausite gražiausių ir stipriausių batų tiesiai iš dirbtuvės. Kožnas krautuvninkas ir šeip žmogus, norįs parsitraukti gerus batus, tegul rašo pas mane. Nepirk tamista menkus batus su popieriniais padais, kurie vandenį leidžia, bet pirk nuo manęs gerus, tvirtus. Norėdamas daugiau dasižinoti rašyk pas mane įdėdamas už 2 c. markę atsakymui.

R. J. Undžis,
Box 25, Ation Montello, Mass.

"LIETUVOS UKININKAS"

Laikraštis skiriamas Lietuvos darbo žmonėms. Išeina kas sąvaitę iš Vilniaus, Lietuvoj. Spaudomas ant gražios popieros, 16 pusių ir mėnesiniu priedu.

Vienatinis laikraštis, kuris tėvynėj daugiausia prasiplatinęs, nes jis suteikia teisingiausias žinias iš Lietuvos ir kitų dalių svieto. Amerikos - lietuviai užsirašykite minėta laikraštį arba užrašykite savo gentėms tėvynėj gyvenantiems. Lietuvoje metų prekė $1.85, o Amerikoje $2.50. Vienas numeris ant pamatymo 5 centai. Amerikoje vyriausiu agentu yra:

M. J. Damijonaitis,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

LOTAI! LOTAI!

Prie pat viršutinio Metropolitan geležinkelio.
Prie didelių fabrikų.
Arti Grant Works fabrikų.
Netoli nuo Northwestern Electric Works.
Gera ir pigi komunikacija. Už 5c., su 20 minutų geli atvažiuoti į miestą Metropolitan geležinkeliu, arba 12-tos ul. karais. Sveikas ir čystas oras, kaip ant farmos.
Lotų prėkės po $350 ir augščiau.
Toje vietoje šįmet šimtai namų statosi, tad lotų prekės kasdien kyla augštyn.
Pirkęs čia lotą už $350.00, už meto laiko lengvai gausi už tą patį lotą $450.00. Reikia suprasti, kad kur teip gausiai nauji namai statosi, ten lotų prekės kasdien kyla augštyn.
Pirkite kol pigus.
Atsišaukite pas

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Laivu Kalendorius

Kas nori važiuoti į Krajų, tegul perskaito šį surašą, o jame atras, kada, iš kur, į kur ir koki laivai išplaukia, ir kiek šifkortės kaštuoja.

Šioms dienoms išplauks šitie laivai:

NORTH GERMAN LLOYD LINE.

20 Rugpiučio 1 val. po pietų išplauks iš New Yorko į Bremą laivas **KRONPRINZESSIN CECILIE.** Mares perplaukia su 7 dienom. Šifkortės prekė **$44.40**

15 Rugpiučio, 10 val. ryto išplauks iš New Yorko į Bremą laivas **BARBAROSSA.** Perplaukia mares su 10 dienų. Šifkortės prekė **$38.40**

22 Rugpiučio 10 val. ryto išplauks iš New Yorko į Bremą laivas **GROSSER KURFUERST.** Perplaukia mares su 10 dienų. Šifkortės prekė **$38.40**

14 Rugpiučio 2 val. po pietų išplauks iš Baltimorės į Bremą laivas **BRESLAU.** Perplaukia mares su 13 dienų. Šifkortes prekė **$38.40**

27 Rugpiučio 10 val. ryto išplauks iš New York į Bremą laivas **KAISER WILHELM DER GROSSE.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė **$44.40**

13 Rugpiučio, 7:30 val. ryto išplauks iš New Yorko į Bremą laivas **KRONPRINZ WILHELM.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė **$44.40**

RED STAR LINE.

17 Rugpiučio 10:30 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **ZEELAND.** Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė **$39.80**

24 Rugpiučio 6:30 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **FINLAND.** Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė **$39.80**

HAMBURG AMERICAN LINE.

17 Rugpiučio 11 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **PENNSYLVANIA.** Perplaukia mares su 12 dienų. Šifkortės prekė **$37.80**

22 Rugpiučio 4 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **AMERIKA.** Perplaukia mares su 12 dienų. Šifkortės prekė. **$37.80**

29 Rugpiučio 9 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **DEUTSCHLAND.** Perplaukia mares su 10 dienų. Šifkortės prekė **$43.80**

15 Rugpiučio, 9 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **BLUECHER.** Perplaukia mares su 12 dienų. Šifkortės prekė **$37.80**

CUNARD LINE.

24 Rugpiučio 6:30 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **LUCANIA.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė **$41.80**

27 Rugpiučio 8:30 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **CORONIA.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė **$41.80**

13 Rugpiučio, 8:30 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **CARMANIA.** Perplaukia mares su 6 dienom. Šifkortės prekė **$43.80**

20 Rugpiučio 5:30 val. vakaro išplauks iš Bostono laivas **IVERNIA.** Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė **$37.80**

CANADIAN PACIF. R. R. CO. LINE.

17 Rugpiučio 3 v. po pietų išplaukia iš Montreal laivas **LAKE CHAMPLAIN.** Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė **$37.80**

23 Rugpiučio 3 val. po pietų išplauks iš Montreal laivas **EMPRESS OF BRITAIN.** Perplaukia mares su 6 dienom. Šifkortės prekė.. **$37.80**

DOMINION LINE.

17 Rugpiučio 5 val. ryto išplauks iš Montreal laivas **OTTAWA** Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė.. **37.80**

24 Rugpiučio 5 val. ryto išplauks iš Montreal laivas **DOMINION.** Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė **$37.80**

WHITE STAR LINE.

22 Rugpiučio 4:30 val po pietų išplauks iš New Yorko laivas **CELTIC.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė **$41.80**

29 Rugpiučio 10 val ryto išplauks iš New Yorko laivas **ARABIC.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė.. ..... **$41.80**

15 Rugpiučio, 9:30 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **CEDRIC.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė **$41.80**

14 Rugpiučio 2 val. po pietų išplauks iš Bostono laivas **CYMRIC.** Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė.. ..... **$37.80**

AMERICAN LINE.

17 Rugpiučio 9:30 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **ST. LOUIS.** Perplaukia mares su 6 dienom. Šifkortės prekė **$43.80**

24 Rugpiučio 9:30 val. ryto išplauks laivas **PHILADELPHIA.** Perplaukia mares su 6 dienom. Šifkortes prekė.. ..... **$43.80**

Virš parodytos prekės yra nuo New Yorko iki Tilžės. Prekės į Eydkunus yra 5c. brangesnės kaip į Tilžę, o į Bajorus 55c. brangesnės kaip į Tilžę. Tikietas iš Chicagos į New Yorką kaštuoja **$16.00**, į Bostona **$16.00**, į Montreal **$15.00**, į Philadelphia **$15.50**.

VAIKAMS ŠIFKORTĖS.

Už vaiką nesenesnį kaip 1 meto šifkortė ant laivo **$2.00**. Už vaikus nuo 1 iki 12 metų šifkortė ant laivo kaštuoja pusę to ką dideliam, o virš 12 metų pilna šifkortė.

GELEŽINKELIO TIKIETAI VAIKAMS.

Amerikos geležinkeliai vaikus iki 5 metų veža dykai; nuo 5 iki 12 metų, ima pusę tikieto, o nuo 12 metų pilną tikietą.

Prusų geležinkeliai veža vaikus už dyką tik iki 4 metų; nuo 4 iki 10 metų ima pusę tikieto, o nuo 10 metų pilną tikietą.

Laivai Linijų **NORTH GERMAN LLOYD, RED STAR** ir **HAMBURG AMERICAN** plaukia stačiai į kontinentą, o laivai visų kitų linijų plaukia į Angliją, o iš Anglijos kiti laivai perveža į kontinentą.

Didžiausias Szifkorčių Ofisas
A. OLSZEWSKIO
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Knygų Kataliogas

185 Žmogus nepliuškis. Vertė iš švediško Nėris. Labai graži apysakėlė, kaip turtingo prekėjo sunus apsivedė su varginga mergina ir laiminglau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoma. Šita apysakėlė užima kiekvieną jauną vaikiną ar merginą ir mokina žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1899, pusl. 23 ..... 10c

200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Perdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl 29.. 10c

134 Didabrinis Kryželis arba Dailydė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenius Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 169. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti).. .. .. 50c

225 Geriaus vėliaus negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48 ..... 15c

257 Kun. Gramulos Raštinyčioje. Komedija viename akte. Parašė kun. Fr. Hodur. Gražiai parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 14 ..... 10c

262 Mindaugis Lietuvos Karalius. Istoriškas paveikslas 5-se aktuose. Lenkiškai parašė Julius Slovecki. Lietuviškai vertė V. Kapsas (D-ras V. Kudirka). Chicago, Ill. 1900, pusl. 86. 25c

331 Žilė galvon — veinias vuodegon. Komedija vienam akte. Pagal lenkišką sutaisė M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31 ..... 10c

471 Akyvi apsireiškimai sviete, ant kurių žmonės nuolatos žiuri, bet jų nesupranta.. Su 7 paveikslėliais. Lenkiškai parašė Promyk. Pirmą sykį išversta į lietuvišką. Labai naudinga knygelė tiems, kurie nori sužinoti iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, puslapių 79 ..... 30c

472 Apsireiškimai Atmosferoj arba Meteorologija. Pagal profesorių Vojeikov'ą sutaisė Šernas. Aprašo iš ko susitveria ore žaibai ir griaustiniai, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios šviesos ir šešėliai, ir daugybė visokių kitų įvairiausių ore apsireiškimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas aprašymas, dėl aiškesnio supratimo parodomas ant paveikslo. Norintiems arčiau susipažinti su oro ypatybėms, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238 ..... 75c
Apdaryta $1.00

473 Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus, sutaisė Šernas. Aprašo kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinė knyga iš kurios žmogus tikrai gali apsišviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 225..... 75c
Ta pati apdaryta $1.00

480 Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus. Pagal prof. Nusbaumą, sutaisė Šernas. Mokslas kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi pradėjus nuo mažų vabalėlių iki daėjo lig paukščių, žvėrių ir pačios žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 147. .. .. 40c

507 Gamtos Istorija. Pagal P. Bert, vertė D-ras A. Bacevyčia. Knyga su daugeliu gyvulių, vabalų, žuvių, žmonių, medžių ir akmenų paveikslėlių; trumpai aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, ypač tuos dalykus, ant kurių žmonės žiuri, bet jų gerai nesupranta. Chicago, Ill. 1903, puslapių 238 ..... 50c

508 Gamtos pajiegos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Svarbios moksliškos vertės knyga, su daugybė paveikslų yvairių mašinerijų ir kitokių prietaisų ant išnaudojimo gamtos pajiegų. Chicago, Ill. 1904, pusl. 256 ..... 50c

527 Kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori dasižinoti kada ir kokiu budu gal svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135 ..... 35c

518 Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevyčių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 73 ..... 20c

525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevyčių ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai aprašymas apie yvairius musų žemės augalus, jų sudėjimą ir atmainas, gyvį ir plėtojimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobuliausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129 ..... 35c

526 Kada ir kokiu budu svietas susitvėrė Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta kokiu budu tveriasi dangiški kunai ir kaip musų žemė susitvėrė, teipgi kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140 ..... 35c

553 Paėjimas organiško svieto. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga didelės moksliškos vertės. Ji aprašo tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; parodo, pagal seniausius ir giliausius žemės sluogsnius, daug milijonų metų atgal gyvenusius ant žemės augmenis, vabalus, žvėris, paukščius ir tt. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1905, pusl. 137 ..... 35c

566 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai. Pagal Hutchinsoną sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo seniausių gadynių yvairius sutvėrimus gyvenusius ant žemės dar prieš atsiradimą žmogaus. Šiandien tų sutvėrimų kunus žmonės kasdami gilius šulinius, kanalus, arba imdami iš žemės anglis, randa gilial palaidotus žemėje. Tulų sutvėrimų atrado čielus, nesugadintus kunus, užklotus keliolikos sieksnių storio žemės elle. Jie yra šiandien išstatyti įvairiuose muzėjuose, iš kurių žmonės mokinasi pažinti kaip sena yra musų žemė, kiek tai milijonų metų reikėjo pakol ant mirusio žvėrio kuno užaugo ellė žemės keliolikos sieksnių storio. Mokslinčiai, pagal storumą ir senumą žemės sluogsnių, kuriuose tų sutvėrimų kunus randa, gali be apsirikimo spręsti, kaip sena yra musų žemė ir kaip seniai žmogus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 1900, pusl. 370 ..... $1.00
Ta pati apdaryta $1.25

545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų gimdančių visokias ligas pas žmonis, jų susekimas, vystymąsi ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905, puslapių 113 ..... 30c

539 Svieto pabaiga. Iš rusiško vertė Pr. Siulelis. Kas nori dasižinoti kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito šią knygelę. Chicago, Ill. 1902, puslapių 31 ..... 10c

597 Žvėrys ir Žmogus. Sutaisė pagal Schmehl'į Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno visokių žvėrių, paukščių, sanarkojų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas pavieniai su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313 ..... $1.00
Apdaryta $1.25

630 Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal D-rą M. Haberlandtą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatysčių, visų žemės kraštų ir net mažiausių salelių žmonės ir jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parvą, tikėjimą, papročius, užsiėmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667 ..... $2.00
Apdaryta gražiuose ir drutuose audimo apdaruose $2.50

641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslais. Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą; jos kalnus, jų vardus, augštį, vulkanus metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemė, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: surys, prėski, kartys; kokie juose gyvena gyvunai ir tt. Žemė aprašyta dalimis: išskaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigalkštystės, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsiėmimai, pramonės, išdarbiai ir tiesos; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pramonių; kur kokie orai: šalčiai ar karščiai, lytus ar giedros; kur koks ligis dienos ir nakties; kur visada yra lygi diena ir naktis, kur saulė per keletą nedėlių nenusileidžia arba neužteka ir tt. Knyga didelė 6x9 colių, ant geros, standžios popieros spaudinta. Chicago, Ill. 1899, pusl. 469. $2.00
Ta pati apdaryta audimu, kietuose apdaruose, auksinėmis litaromis atspausti parašai ant nugaros ir šono.. $2.50

655 Istorija abelna. Dalis pirma. Nuo seniausiųjų laikų Chinijos — 2800 m. pr. Kr., iki galutiniam išdalinimui imperijos Aleksandro Makadoniškojo 146 m. pr. Kr. Surašė Dras A. Baceviče. Su paveikslais, parodančiais tų laikų piramidus, sienas pylių, tvirtynių; typus kunigų ir kareivių. Hieroglifus Akkadų rašto ir tt. Chicago, Ill. 1904, pusl. 498 ..... $1.00

657 Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos. Nuo atradimo ir dar prieš atradimą Amerikos iki 1896 m. Aprašo kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno, kokie žmonės pirmiausiai iš Europos pradėjo plaukti į Ameriką, kokios karės buvo, už ką kariavo ir kokiuose metuose; kiek buvo prezidentų, kokie ir kiek kuris gero dėl šios šalies padarė. Prie galo knygos telpa Suvienytų Valstijų Konstitucija, kuri yra reikalingiausia žinoti kiekvienam žmogui gyvenančiam šioje šalyje. Chicago, Ill. 1896, pusl. 364 ..... $1.00
Ta pati apdaryta audimu, kietuose apdaruose, aukso litaros ant nugaros ir šono $1.25

658 Istorija Chicagos Lietuvių, jų parapijų ir kunigo Kriaučuno prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek yra lietuvių Chicagoje, kiek lietuviškų draugysčių, su kokiais vardais ir siekiais; chronologiška peržvalga Chicagos lietuvių darbų nuo pat čia jų atsiradimo iki pabaigai 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kunigo Kraučuno su "Lietuva". Chicago, Ill. 1901, pusl. 580 ..... $1.00
Apdaryta $1.50

678 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje. Nuo senovės iki jie pateko po valdžia Persų. Parašė Lietuvos Mylėtojas (D-ras J. Šliupas). Knyga turi 283 puslapius ir 4 didelias mapas, parodančias vietas kur senovėje gyveno lietuvių pratėviai. Aprašo lietuvių padėjimą dar 800 metų prieš Kristaus gimimą. Chicago, Ill. 1899..... 50c

708 Rašto Istorija. Pagal A. B. Schnitzerį sutaisė Šernas. Aprašo kokiu budu žmonės rašyti išmoko, kaip išdirbo sau raštą kiekviena žmonių tauta, kokie buvo raštai senovėje daug metų prieš Kristų, kada žmonės vietoje rašto vartojo mazgelius ant šniurų, išplaustymus ant medžio, iškapojimus ant akmens, piešė paveikslus, ir tik neseniai daėjo iki šiandieninio alfabeto (litarų), su kuriuom dabar gali parašyti kiekvieną žodį ir viską apkalbėti teip gerai, kaip ir gyvu žodžiu. Yra tai knyga, kuri ištikro žmogų interesuoja, parodydama kaip tobulinosi svietę raštas. Chicago, Ill. 1905, puslapių 304 ..... $1.00
Apdaryta $1.25

722 Trumpa senobės istorija. Pagal prof. R. Vipper vertė iš rusų kalbos D. Su paveikslais senoviškų liekanų ir 5-eis spalvuotais žemlapiais (mapomis). Yra tai tikriausia svieto istorija nuo seniausių laikų, daug metų prieš Kristaus gimimą iki nupuolimo Rymo viešpatystės. Chicago, Ill. 1904, pusl. 305 ..... $1.00
Apdaryta $1.25

851 Apie turtų išdirbimą. Parašė Schram. Vertė S. M. Veikalas gvildenantis politišką ekonomiją. Kokiais keliais išsidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsiliepia ant gyvenimo draugijos. Chicago, Ill. 1900, puslapių 139 ..... 35c

856 Aukos karės Dievui. Parašė Jonas Gražys. Ši knygelė aprašo kokios kada buvo karės, kas buvo jų priežasčia, kiek blėdės padarė ir daro žmonėms ir kas į jąs stumia. Chicago, Ill. 1902, pusl. 40 ..... 10c

861 Dras J. Basanavyčius. Lenkai Lietuvoje. Iš rusų kalbos vertė V. Gintautas, nurodymai kaip lenkiška kalba sunaikino ir sudemoralizavo Lietuvą ir kaip ji kenkia lietuvystei sulyg šiai dienai. Chicago, Ill. 1903, puslapių 41 ..... 15c

946 Priedelis prie lietuviško klausymo. Raštelis gvildenantis lietuvystės reikalus po valdžia Rusijos ir po lietuvę lenkystės. Chicago, Ill. puslapių 38 ..... 15c

Pinigus prisiųskit per Money Order'į ar registravotoje gromatoje adresuodadamas:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.
A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisa arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis pavirsta į naturališką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimi matytumei. Teleskopas paverčia į naturališką ėsybę, padidina jį atskirsto žmogų nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu.

Mės turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus, kaip matote žemiau surašytus.

SERIJA I.

Susideda iš 12 Stereoskopiškų paveikslėlių pundelyje. Prekė 50c. už pundelį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Stebėtini griovai Yellow-Stone Parko.
2 Kvietkinė paroda, mieste Saratogos, N. Y.
3 Bowery gatvė New Yorke.
4 Didysis vandens puolimas, Yellowstone Parke.
5 Typiška tabako farma, Kuboje.
6 Sudo butas mieste Honolulu, ant salos Hawaii.
7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Filipinų salų.
8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Rico.
9 Puikiausia pilis mieste Rheinstein, Prusuose.
10 Puikiausias Žurandelis Salone de Jenets, mieste Vienoje.
11 Švento Mykolo palocius, Peterburge, Rosijoje.
12 Švento Petro bažnyčia ir pliacius Ryme.

SERIJA II.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė 75c. už bakselį.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y.
2 Orandžių sodas, Floridoje.
3 Didžiausias pačto budinkas, New Yorke.
4 Stebėtinas vandens puolimas, Niagara Falls, New York,
5 Puikiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y.
6 Kupčiška gatvė, Obispo, mieste Havanos, Kuboje.
7 Ukininko namai, Kuboje.
8 Įplukdymas galvijų mieste Manilės, ant Filipinų salų.
9 Geležinkelis ant salos Hawaii.
10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Filipinų.
11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francuzijoje.
12 Paimų daržas mieste Frankfort, Prusuose.
13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoj.
14 Puikiausias kvietkų darželis, mieste Monte Carlo.
15 Rustoenval vandens puolimas, Norvegijoj.
16 Opera avenue gatvė, Paryžiuje, Francuzijoj.
17 Moterų duelės su kardais.
18 Moterys prie arbatos.
19 Molina kudikį prausia.
20 Kaip labai dideli tie mažiukai.

21 Vakaro diskusijos.
Ir keturi kitoki paveikslėliai.

SERIJA III.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių iš Kristaus gyvenimo. Prekė $1.00 už bakselį su 22 paveikslėliu.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Kristaus užgimimas Betlejaus Stainelėje.
2 Trys Karaliai atlanko gimusį Kristų ir dovanas jam kloja.
3 Kristus, dar kudikiu budamas, moko daktarus Jeruzoliaus bažnyčioje.
4 Kristus ant svodbos, Kalnoj Galilejaus. Permaino vandenį į vyną.
5 Kristus ant kalno kalba priešais žmonių minią.
6 Judošius savo pabučiavimu išduoda Kristų žydams.
7 Simonas pagelbsti Kristui kryžių nešti.
8 Šventa Veronika apšluosto veidą Kristui.
9 Jėzus ramina moteris, kad jo neverkė.
10 Jėzus prie kalno Golgotos, nukryžiavojimo vietos.
11 Žalnieriai ir Šv. Petras prie kalno Golgotos.
12 Kristus paveda savo motiną Jonui.
13 Skaito Kristui myrio dekretą ant kalno Golgotos.
14 Žydai ruošiasi kalti Kristų prie kryžiaus.
15 Kristaus kuną ima nuo kryžiaus.
17 Kristus keliasi iš grabo.
18 Kristus žengia į dangų.
19 Regykla šiądienio Betlejaus.
20 Kaip šiądien išrodo Stainelė, kukurioje Kristus gimė.
21 Bažnyčia apreiškimo Šv. P. Marijos.
22 Bažnyčia budavota ant grabo Šv. P. Marijos.
23 Kaip šiądien išrodo Kristaus grabas.
24 Kaip šiąden išrodo Kalvarija, kur Kristus mirė.
25 Ulytėlė po vardu Jėzaus "Štai Žmogus".

SERIJA IV.

Susideda iš 100 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė $2.00 už bakselį.

Šitoje serijoje yra 4 sykius tiek paveikslėlių ką pirmutinėse serijose. Ir štai ką juose galite pamatyti:
101 Besiartinanti audra ant ežero Erie.
102 New York. Tavorų krovimas į didelį oceaninį laivą.
103 New York. Pilies daržas (Casttle Garden).
104 Boston. Ežeras viešame darže.
105 Atlantic City, New Jersey. Pamaryj.
106 Niagara. Patkavinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island).
107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue.
108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904m.
109 Moki indijonas namieje.
110 Moki indijonų gyvenimas.
111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid.
112 Vartininkai (The Sentinels) 3,043 pėdų augščio, Yosemite, Cal.
113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yosemite Klonyj, Cal.
114 Magdelenos Kolegija, Oxford, Anglijoj.
115 Airija. Killarney, pilis Ross.
116 Įėjimas į Muckross Kliošturių, Airijoj.
117 Šiaurinis miestas, Gibraltar.
118 Berlynas. Bondler lovis ir Katedra.
119 Vokietija. Griuvėsiai viduramžinės pilies.
120 Vokietija. Laivas apleidžiantis Koblenc'ą, ant Rheino upės.
121 Švedija. Stockholmas nuo vandens pusės.
122 Stockholmas. Karališkas palocius.
123 Švedija. Ant kelio į Odde.
124 Švedija. Lejono pilis, Goteborge.
125 Šveicarija. Mount Blanc žiurint nuo Chamonix.
126 Thun, Šveicarijoj.
127 Žiuvinis kiemas, Alhambra, Granada, Išpanijoj.
128 Katedra Notre Dame, faskada. Paryžiuj, Francuzijoj.
129 Tullerinų daržas, Paryžiuje, Francijoj.
130 Palociai tautų ant upės Seina'os, Paryžiaus Paroda, 1900m.
131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje, Francijoj.
132 des Champs Elysees, Paryžiuje, Francijoj.
133 Didžiosios operos palocius, Paryžiuje, Francijoj.
134 Tvirtynė Šv. Jono ir Katedra, Marseilles, Francijoj.
135 Laivų užplauka ir ežeras, Villefranche, Francijoj.
136 Carniche kelias ir ežerėlis Villefranche, Francijoj.
137 Pajurinis kraštas Casino, Monte Carlo.
138 Vatikano daržas ir Šv. Petro katedra, Ryme, Italijoj.
139 Rymas žiurint nuo bokšto Šv. Petro katedros.
140 Didžioji galerija Colona palociuje, Ryme, Italijoj.
141 Skliautas Settinio Severo, Ryme, Italijoj.
142 Koloseumas, Ryme, Italijoj.
143 Neseniai atkastas palocius, Pompejo, Italijoj.
144 Senatas ir Kanalas, Milane, Italijoj.
145 Kelias Šv. Juozapo, Venecijoj, Italijoj.
146 Šėrimas karvelių ant pleciaus San Marco, Venecijoj.
147 Kelias Šv. Andriejaus, Venecijoj, Italijoj.
148 Mahometonų bažnyčia Omare.
149 Oceaninis pakraštis, parodantis kelio užuolanką, Algiere.
150 Gėrymo fontanas ir gatvė Senamo Kaire, Egipte.
151 Besimeldžianti dervišai kieme mahometonų bažnyčios Gamoa El Ain.
152 Mahometonų bažnyčia Sultano Hasan, žiurint, nuo Ciadelio sienų Kairo, Egipte.
153 Pyramidos ir Arabų vilija, žiurint nuo Ghizeh kelio, Kaire, Egipte.
154 Arabija. Daržas išdžiuvusiame upės take.
155 Įėjimas į palocių, Singapore, Indijoj.
156 Turgaus diena Singapore, Indijoj.
157 Tautiškasis greitasis trukis, Singapore, Indijoj.
158 Policijos stacija Hong Konge, Chinijoj.
159 Žibinčius Hong Konge, Chinijoj.
160 Chiniečių vienbuoriniai laivai į plaukoj Hong Konge, Chinijoj.
161 Gražusis kelias Shanghai, Chinijoj.
162 Žvilgis ant viešos turgavietės, Shanghai, Chinijoj.
163 Tautiškas priešpiečių namas ant salos Java.
164 Tokyo, Japonijoj. Iriso gražybės laukai
165 Yokohama, Japonijoj. Prudas egiptiškų lotus kvietkų pilname žydėjime.
166 Junitų žinyčia Honnoku, Yokohama, Japonijoj.
167 Yokohama, Japonijoj. Šiaučius dirbantis lytines kurpes.
168 Yokohama, Japonijoj. Kriauklinių žuvių pardavinėtojaus stotis.
169 Paroda ugnagesinių atletų, Yokohama, Japonijoj.
170 Yokohama, Japonijoj. Kvietkų daržas.
171 Yokohama, Japonijoj. Altorius, nešamas jaunų gerbėjų Matsuri procesijoj.
172 Japoniški vaikai, nešanti pokylinį Matsuri altorių, Yokohamoj.
173 Matsuri pokylis, muzikos pastolas ir šokėjai, Yokohama, Japonijoj.
174 Yokohama, Japonijoj. Daržovių pardavinėtojas, rodantis savo turtą.
175 Japoniški kudikiai ledinės smetonos šėtroj, Yokohama.
176 Japoniškas žvejys prieplaukoj, Yokohama.
177 Japoniečių budas eiti pailsin.
178 Trepai į Kigomizų žinyčią, Kyoto, Japonijoj.
179 Kyoto, Japonijoj. Kigomizų žinyčia.
180 Auksinis pavilionas ant ežero Kinkakuji, arti Kyoto, Japonijoj.
181 Senoviška žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonijoj.
182 Teatro gatvė, ilgio vieną milią, Osaka, Japonijoj.
183 Nara, Japonijoj. Tukstantis žibinčių prie Ka-suga-No-Myia žinyčios.
184 Nikko, Japonijoj. Senovės akmeninis šuo, sergiantis Nikko žinyčią nuo Piktojo.
185 Hawaiiški mokyklos kudikiai.
186 Palmų daržas ant kranto Monoloa upės, Honolulu, Hawai.
187 Daktilinių palmų kelias, Honolulu, Hawai.
188 Hawaiiška moteris, gaudanti Peehenai, mažiukę kriauklinę žiuvaitę.
189 Chiniečiai renkanti ryžius, Hawai.
190 Gyvenimas Pretorijoj, Pietinėj Afrikoj.
191 Įplauka ir plaukiantl laivų taisymo dirbuvė Valparaiso, Chile.
192 Jamaicos Brookline gatvė, Port Antonio.
193 San Francisco gatvė, Mexico City.
194 Didysis pliacius, Mexico City.
195 "Jojimas šėnimis".
196 Mano apginėjas.
197 Kalėdų rytas.
198 "Tėve musų, kuris esi danguose".
199 Pagalvėlių karė.
200 Šėrimas kačiukų.

Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveikslėlių kaštuoja $3.00
100 tų pačių paveikslų bakselyje be teleskopo $2.00
25 paveikslai iš Jezaus gyvenimo $1.00
Pats vienas teleskopas be paveikslų kaštuoja $1.00.

SERIJA V.

Susidedanti iš 12 maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 35c. už pundelį.

Šitoje serijoje, kiekviename pundelyje, beveik vis kitoki paveikslėliai, tai yra maišyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausių miestų, bažnyčių ir kitų bagotų triobesių paveikslai, teipgi ir komiški paveikslėliai. Ši serija yra gera tiems, kurie nori pinigus užčėdyti, nes ji kaštuoja tiktai 35 c., o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VI.

12 teip pat maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 75c. už pundelį.

Šitoje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiškus, yra dirbti gabiausių artistų, brangaus darbo. Į juos žiurint matai viską teip aiškiai kaip kad prieš akis nebutų jokio paveikslėlio, bet tikrai gyva regykla.

Atminkite, kad virš parodytos prekės yra tik už paveikslėlius, be Teleskopo. Pats Teleskopas kaštuoja $1. Vieno Teleskopo užtenka ant visų ir visokių paveikslėlių turėti, tai vienas Teleskopas užtenka jiems visiems.

Vienas teleskopas užtenka visokiems paveikslam. Kada turi teleskopą, tai gali imti paveikslus kokius tik nori ir visi tiks į tą patį teleskopą.

Siųsdami pinigus ant teleskopų ar ant kitokių reikalų visada adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJI TAUTIŠKI PAVEIKSLAI.

Dabar tik išėjo iš po spaudos labai gražus tautiški paveikslai (abrozdai).
1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.
Paveikslų miera 22X28 colių.

Prekė 35c. kožnas.

Nusipirk po vieną šių paveikslų, o galėsi gražiai papuošti savo ruimą.

Prisiųsdamas pinigus adresuok:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Mes mokame 3 nuošimtį už visus pas mus padėtus pinigus nuo vieno dolerio augščiau.

THE STOCK YARDS SAVINGS BANK

Naujas Banko Namas, 4170 So. Halsted Street
Union Stock Yards, Chicago

Veda Abelną Bankinį Biznį

VIRŠININKAI
S. R. Flynn, prezidentas — J. A. Spoor, vice-prezidentas — T. J. Fitzgerald, kasierius

DIREKTORIAI
P. A. Valentine, Louis F. Swift, Nelson Morris, James H. Ashby, J. A. Spoor, Arthur G. Leonard, Frederick S. Winston, S. R. Flynn, Samuel Cozzens

PASARGA. Banka atdara nuo 9 iki 4. Seredoms nuo 9 iki 6. Subatoms nuo 9 iki 9.
Išdavimas bankčekių. Taupinimas pinigų. Apsaugos skrynelės.

Pirma Lietuviška Banka Amerikoje
Ir Didžiausias Ofisas
Szifkorcziu ir Pinigu Siuntimo
3252 So. Halsted St., kampas 33čios, Chicago, Ill.
A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

Banka.

Šioje bankoje kiekvienas lietuvys gali gauti pasiskolinti pinigų pirkimui namų, lotų ar farmų už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių. Teipgi kiekvienas lietuvys gali čia pasidėti savo pinigus kada nori ir atsiimti kožname laike. Už sudėtus pinigus ši banka moka 3% ant metų.

Šioje bankoje yra geriausiai ir saugiausiai įtaisytos skrynelės (boxai) pinigų užkavojimui, prie kurių nė ugnis, nė vagis negali prieiti. Skrynelės yra parsamdomos žmonėms po $3.00 ant metų.

Pinigų Siuntimas.

Šita banka išsiunčia į svietą daugiau pinigų negu kokia nors kita banka. Per čia siunčia pinigus ne tik lietuviai, bet ir amerikonai ir kitos tautos, ir ne vien aplinkiniai, bet atvažiuoja net iš kitų miesto kraštų čia pinigus siųsti, todėl kad šios bankos siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

Šifkortės.

Šitoje bankoje talpinasi agenturos visų laivinių kompanijų. Čia galima gauti šifkortes ant kiekvienos linijos į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia kožną dieną galima gauti laivą išvažiuoti į krajų; o daugiausiai laivų išplaukia subatomis, tai iš Chicago reikia išvažiuoti ketvergais.

Real Estate.

Šita banka parduoda namus, lotus ir farmas. Jeigu manai ką nors pirkti mieste ar kitur, tai pirmiau dasižinok apie parduodamas vietas ir jų prekes šioje bankoje.

Ko tik reikalausi, čia viską gausi.

Jei reikalauji pirkti namą, lotą ar farmą — čia juos gausi.
Jei reikalauji jų nupirkimui pinigų — teip-pat čia gausi.
Jei nieko nenori pirkti, bet nori savo pinigus nuo vagies ir ugnies apsaugoti — tai pasisamdyk už $3.00 šioje bankoje skrynelę, o nė vagis nė ugnis prie jų neprieis.
Nori važiuoti į krajų ar savo gimines iš krajaus pargabenti, — kreipkis į čia, o gausi geriausią šifkortę.
Nori pasiųsti pinigus į krajų, — siųsk juos per šią banką, o greičiausiai ir saugiausiai nueis.
Ant galo, kokių tik nori knygų — ir tas visas čia gausi.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipo tai: šifkortes, pinigų pasiuntimą ir bankon pasidėjimą. Turi kelis dolerius, nori juos sutaupoti (užčėdyti), prisiųsk šiton bankon pačto money orderiu, o gausi nuo musų bankinę knygelę ir visą reikalingą informaciją.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gerlausias lietuviškas dantų daktaras
A. J. Zimontas (lietuvys)
3252 So. Halsted st., Olszewskio name.
Traukia dantis be skausmo, išgydo Skorbutą. Neuralgija, sudeda naujus vieton išpuoluslų, pritaiko iškirstijusius auksu, sidabru, amalgamu.
Valandos: Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedėliom: nuo 9 r. iki 5 vak.
Telephonas Yards 1846

Seno Krajaus Gydytojas
Dr. P. G. Wiegner
(iš Rygos)
Atidarė ofisą ant aptiekos J. Leszczynsko
3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas.

Lietuvių Daktaras
Dr. Marija Dowiatt-sass
723 W. 18th St. CHICAGO, ILL.
Telefonas Canal 1479.
Telefonuoti galima iš kiekvienos aptiekos. Gydo pasekmingai visokias ligas be skirtumo.

Ar kalbi Tamista Angliškai?
Jeigu ne, tai rašyk mums, o mes parodysim tamistai kaip tamista gali išmokti angliškai trumpame laike neeidamas mokykion, be jokių knygų ir mokytojaus. Tamista išmoksi gerai angliškai teip trumpame laike, kad nustebinsi savo draugus — Tamista gali gauti geresnį darbą, jeigu kalbi šio krašto kalbą; mes pagelbėsime tamistai įgyti geresnį darbą. Atsiųsk 2c markę informacijai.
L. J. SANKAR
388 W. 18th Street CHICAGO, ILL.

Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moteru, vaiku ir vyru. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias užsisenejusias ir paslaptingas vyru ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Marė Laukienė
Atsakanti Akušerka
3246 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telephonas Yards 7698
Duoda visokią rodą ir geriausią pagelbą moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymo ir daduri atsakančiai po gimdymo. Ofisas ir gyvenimas Olszewskio name, 3246 S. Halsted st.

CENTRAL BUSINESS COLLEGE
Schiller Bldg., 109 E. Randolph St.
CHICAGO, ILL.
Praktiškiausia kolegija išsimokinimui kalbų ir biznio, kaip tai: Buchhalterijos, Stenografijos ir tt., kas prie biznio reikalinga. Mokina dienoms ir vakarais. Platesnių informacijų norėdami, atsišaukite ar rašykite, o gausite katalioga.
Telefonas Central 3203.
W. H. Harmon, W. I. Tinus, principalai.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Juozas Šlikas,
Vietinis agentas, Chicagoje.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 775 Montello st.

New York, N. Y.
A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

So. Boston, Mass.
Nik. Gendrolius, 224 Attens st.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry St.

Brooklyn, N. Y.
Stan. Rinkevičius, 73 Grand St.

Shenandoah, Pa.
Andrius Mačis, 131 S. Main St.

Scranton, Pa.
Jos. Petrikis, 1514 Ross Ave.

Waterbury, Conn.
Jonas Žemantauckas, 39 W. Porter St.

New Britain, Conn.
M. J. Cheponis, 21 Pleasant St.

Brooklyn, N. Y.
E. Froomes, 73 Grand St.
A. Diržulaitis, 155 Metropalitan Av.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 2018 N. Washington, St.
Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Luis, 26 So. Green St.
J. Diemedis, 521 Columbia Av.
Wm. J. Moran, S. E. cor. Sharp and Camden Str.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd St.

Pittsburg, Pa.
Jonas Ignotas, 13 Diamond Square S.S.
I. M. Maskeliunas, 2134 Forbes St.

F. P. Bradchulis
ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642
Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6046

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFFISAS---Kampas 31-mos ir South Halsted Gatvių
CHICAGO, ILL.
GYVENIMAS VIRSZUI APTIEKOS
TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDEJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA.

NAUJAUSIAS ISZRADIMAS DERMATOLOGIJOS MOKSLE.
Daugybė odos ligų pacina nuo nešvarumo užsilaikymo ir užsikrėtimo teipgi ir nuo vidurinių ligų. Daugumas gauna pučkus, pleiskanas, slinkimą plaukų, plikimą per apaleidimą. Gydosi pas neatsakančius daktarus ar agentus, kurie tik pinigus išvilioja, o paskui rašote mums, kad ėmėte daugybę gydolių iš įvairių apgavikų ir pagelbos negavote ir askėte, kad, gal, ir musų gyduolės negelbės. (Taigi meldžiame mums darodyti, kokia žmogus likosi musų gyduolėmis apgautas). Turime tukstančius originališkų padėkavonių ir tą galime kiekvieną prisiųsti. Tegul bent vienas daktaras parodo mums tiek padėkavonių, o mes duosime didelį atlyginimą. Pilką galvą suniku gydyti, bėgu senas ir gi yra žvilgą, tai to pagelbėti negalima, bet jeigu jaunas, o turi retus plaukus, o ant odos matytis maži plaukučiai, tai tam galima suteikti pagelbą; plaukai nėra grybai—viena diena neišdigs. Atsišaukiantiems nusiųsime dyka informacijas su plačiu aprašymu. Mes neslulome prisispyrę savo gyduolių, teisingas daktaras to ne vienas nedaro. Kas nori persitikrinti tegul rašo pas mus. Adresas
J. M. BRUNDZA Co., Chemist
New York & Brooklyn, U.S.A.

::UNI-VER-SAL GYDUOLES::
Visi žmonės užsitiki mums ir musų gyduolėms, kuriems duodame teisingiausią rodą per laišką dykai.
Kaip išsigydyti Rupturą, Akių ligą, Galvos ligą, Slinkimą plaukų ir Plikimą, Pučkus, Saulės įdegimą, Didervines, Niežus ir lytiškąjį brudą. Gyduolės nuo dantų geriausios už 20c. Nuo kojų užtrinų tik 10c. Mes turime apie pusę milijono laiškų su padėkavonėmis nuo žmonių visokių tautysčių. Rašyk pas mus: J. M. BRUNDZA CO.,
996-998 Broadway, Brooklyn, N.Y.

Raulai kur tu begi?

Nugi pas Petra Szlaki, nes labai ištroškęs, o pas jį galima atsivėdyti, nes jis turi puikų, šaltą bavarską alų, gardžią ruską očiščeną arielką, cigarus net iš Havanos, o išsigėrus gauni žmogus puikų užkandį kiekvieną dieną, tai jau negallu ilgiau su tamista kalbėti. Lik sveikas, turiu skubintis. Prie to jis turi puikią salę vestuvėms, mitingams ir paklausė kiekvieno, o ypač už vertėją susikalbėti angliškai. Ateikite pas mane, o aš jums patarnausiu už dyką visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiavę iš kitų miestų gali gauti geriausią nakvynę.
Petras Szlakis,
3321 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Tarpe 33-czios gatves ir 33-czio Place.
Telefonas Yards 6012

Elizabeth, N. J.
Wm. Bočkus, 211 First St.

Westville, Ill.
V. S. Kreivenas.

Minersville, Pa.
Juozas Ramanauskas.

Springfield, Ill.
J. Klembauskas, 7 Millrow

Worcester, Mass.
Antanas Bernotas, 12 Harlem St.

Gilberton, Pa.
J. Ambrazevičius, Box 4.

Pittsburg, Pa.
F. J. Bagočius, 2216 Tustin st.

New Haven, Conn.
K. Llažaitis, 217 Ferry St.

Mt. Carmel, Pa.
Jonas Banis, Box 541.

E. St. Louis, Ill.
Felix J. Galminas, 537 Collinsville Av.

Brockton, Mass.
K. Balčiunas, 571 N. Main St.

Kenosha, Wis.
M. Petrauskas, 322 Caledonia st.

Vienatinė Lietuviška Sankrova
ir agentura literaturos ant "North Side" Chicagoj. Čion galima gauti mokslišką, svietišką ir dvasišką knygų, rožančių, skaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Nenužmirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.
Petras M. Kaitis
221 Wabensia Ave., Chicago, Ill.
(Sale Lietuviškos Bažnyčios).

PINIGŲ PREKĖ.

Iki 500 rublių, rublis po.....52¼
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po..52
Virš 1000 rublių, rublis po 51¾

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nežutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.
Guodotinoms tautiszkoms ir bažnytinems Draugystems iszdirba:- Karunas, Amerikoniszkas Weliawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenkielius, Kepures ir del Marszalku paredus.
Guodotiniems Kunigams iszdirba:- Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darbą atlieka artistiszkai in laiką.
Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu prideranczial atliktas ir tuom suszelpti sawo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,
T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

Mačuli kur bėgi?
Bėgu į valstiją Washington, nes ten yra daug darbo ir uždarbiai geri, o pas Dom. Milių galima užeiti ir gauti visokias geras rodas; beto gali gauti šaltą alų ir kitokių geriausių gėrimų ir ruskinių. Jo karčiama yra vos du bloku nuo Union stoties.
"Standard Saloon"
183 Washington St., Seattle, Wash.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankieriai.
Mes skolijame Pinigus ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai apmokami dosniai.

Farmos! Farmos!

Nėra geresnio daikto už Farmą.

Žmogus, turįs farmą nebijo straikų, bedarbės, boso, nes pats yra bosu, nebijo vagių, plėšikų, nes ant farmų jų nėra, nebijo ligų, kurios miestuose smaugia vaikus ir didelius, nereikalauja mokėti daktarų bilas, nes ant farmos yra tyras oras, sveikas maistas iš ko ligos negali veistis; nebijo pražudymo pinigų biznyje ar bankoje, nes jo pinigai sudėti farmoje, kurios nė vagis nepavogs, nė ugnis nesudegins, o žemės prekės kasmet kyla augštyn, už kurią vėliau jis gali gauti dvigubus pinigus. Nebijo nė suirimo šeimyniškame gyvenime, nes ant farmų nėra saliunų nė gemblernių, kuriose vyras galėtų pasileisti ir pamesti savo pačią ir vaikus, nėra nė burdingierių, kurie galėtų jo pačią pavilioti ir išvesti. Taigi tik ant farmos žmogus gali ramiai ir laimingai gyventi ir džiaugtis šios šalies liuosybe.

Męs turime ant pardavimo daugybę Farmų, mažų ir didelių, pigių ir brangių, su triobomis ir be triobų, grynų laukų ir miškų, kas tik kokių nori.

Musų farmos randasi valstijose Michigan, Wisconsin, Missouri ir Alabamoje. Laukų prekės nuo $5.00 ir augščiau už akrą.

Norinti pamatyti musų farmas atsišaukite į musų ofisą, o musų agentas, **Antanas Kiedis,** važiuos drauge su jumis ir viską jums išrodys. Jeigu jums nesidabos vienoje vietoje, ar valstijoje mųs agentas nuvež jus į kitą, į trečią ir tt. Męs turime visokių vietų ir tikrai galime jums darinkti tą ką jųs norite. Nepirkite tol kitur kol nepamatysite musų parduodamų farmų.

Pinigų pirkimui farmos daug nereikalauji; įmokėsi mažą dalį iš viršaus, o reštą ant mažų ir lengvų išmokesčių.

Kiekvienas sveikas darbininkas privalo pirkti sau farmą ir dirbdamas gali ją lengvai išmokėti. Pirk farmą šįmet, nes kitą metą jos bus brangesnės. Žemės prekė kasdien kyla augštyn.

Kur šįmet pirksi akrą už $10.00, kitą metą ta pati žemė jau gali kaštuoti $15.00. Taigi tavo įdėti į farmą šįmet pinigai, už poros metų gali pasidvejoti, kad teip yra, tai patys matote.

Wisconsine lietuviai, 10 metų atgal, pirko akrą po $6.00, šįmet už tą pačią žemę jau moka po $40.00 už akrą. Taigi per 10 metų žemės prekė pasiseptyneriopojo. Kas tada pirko žemę už $100.00 ji šiandien verta $700.00; kas pirko už $1000.00, šiandien verta $7000.00. Ar gali rasti nors vieną biznį, kuris per 10 metų vertėje butų pasiseptyneriopojęs?

Nėra ant svieto nieko geresnio nė saugesnio už Farmą.

Lietuviai gyvenanti kituose miestuose ir norinti pamatyti musų farmas, rašykite mums, o męs jums prisiųsime pilnus aprašymus musų farmų, ir pranešime kur galite susitikti su musų agentu, kurs jums viską aprodys.

Kas pas mus farmą perka, tam kelionės kaštus męs sugrąžiname.

Rašydami adresuokite:

A. OLSZEWSKI
Real Estate Dep't
3252 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Męs teipogi turime ant pardavimo daugybę gerų lotų ir namų mieste Chicagos. Norinti namo ar loto atsišaukite musų ofisan, o męs kožname laike esame gatavi jums juos aprodyti.

A. L. Graičunas, M. D., M. D.
3202 So. Halsted Street, kampas 32ros gatvės, Chicago, Ill.

Lietuviai; neišdviokite save: apgaudinėti visokiems pseudoriams ir svajotiems ir žundaliarams, pas kurios tik pinigus sukišate, o sveikatos ir to palaipsnio tikro negausite. Jei se[illegible] okio ligos esi pas Dr. A. Graičuną, jis duos teisingą žodį **dykai** ir paskyps, ar galima išgydyti ir kaip ilgai gydymas trauksis.

DR. A. L. Graičunas neturėdamas daug pokid[illegible] prie [illegible] ligonių [illegible] ir tt., suteikia gerą patarimą ir [illegible] o [illegible] Dr. Graičuno rodos, gavo visada gerą atlygimą.

Gydo visokias ligas be skirtumo: Vyriškas, Moterišką ir Vaikų ligas.
Valandos priėmimo ligonių kasdien ir nedėliomis: Nuo 8 ryto iki 10 vak. [illegible] ro.
Telefonas 7399 Yards.

GAUSI KO TIK REIKALAUSI!

Draugai lietuviai! Ar gi ne geriau vesti prekystę su savaisiais negu su svetimtaučiais? Gėda tiems, kurie eina pirkti šventų daiktų pas kokius žydus arba vokiečius, o ne pas lietuvį. Tuom duodame žinot, kad mes užlaikome visokių abrozų, didelių ir mažų, pigių ir brangių; apdarome abrozus puikiausiais rėmais; turime grajynančių rėmų; turime ražančių, škaplierių, maldaknygių ir abelnai, kas tik yra reikalinga garbinimui Dievo. Turime: visokių dvasiškų ir svietiškų knygų, drukuojamų mašinukių, visokių gromatoms popierų su auksinėms litaroms, gražiausiomis dainelėmis ir paskaitymais. Musų drukuojamos mašinukės geriausios, o prekės žemiausios. Pirk musų naują žodynėlį mokinimuisi angliškos kalbos; iš jo išsimokysi greitai, o kaštuoja pigiai, tiktai **30c.** Jeigu nori gauti geriausių dainų knygų, tai pirk Vabalnikėnų Dainas, geriausia dainų knygėlė, dainos pritaikįtos prie vestuvių, labai juokingos; surašytos kunigo Olekno-vičiaus, teip-gi knygelė labai naudinga mergaitėms p. a. Teisingo Paslaptys, kurias kiekviena mergina ar moteris turi žinoti. Dirbame gumines pečėtis su tamistos vardu ir pravarde, prie to plunksna ir alavėlis; prekė tiktai **30c.** Naujos mados popiera, auksu drukuotų laiškų auksinėmis kvietkomis. Turime teiposgi ir keliatą gydunolių, kaipo tai: Indijoniško balsamo nuo visokių ligų sutaisytas iš 15 receptų; turime geriausios mosties plaukams tepti ir lietuviškos trajankos. Užlaikome visokių aprėdalų; męs turime naujos mados kakliaraikščių (naktaizų), kokių dar nerasi visoj Amerikoj, yra tai padarytos iš mažų karoliukų visokių spalvų, auksuoti ir sidabruoti, prekė **$1.00.** Siuvame vyriškas apatines kelines, kurios buna dusyk drutesnės negu pabriko darbo. Atliekame visokius drukus greitai, pigiai ir dailiai. Išleidžiame grynai lietuvišką laikraštį "Svieto Ateitį", vienu žodžiu sakant, čia gausi ko tik reikalausi, rašyk arba pats atsilankyk.

M. G. VALASKAS
2464-66 Kensington ave., KENSINGTON, ILL.

THE WEST SIDE TRUST & SAVINGS BANK

12ta IR HALSTED GATVĖS - - CHICAGO

VIRŠININKAI

S. R. Flynn, prezidentas, Ira N. Morris, vice-prezidentas,
Chas. F. Hoerr, kasierius, C. N. Stanton, kasieriaus pagelb.

DIREKTORIAI

Nelson Morris, J. A. Spoor, Ira N. Morris, L. H. Heymann, Arthur G. Leonard, S. R. Flynn, Charles F. Hoerr

BANKOS VALANDOS

Nuo 9 ryto iki 4 po pietų — Panedėlį nuo 9 ryto iki 8 vakare
Subatoj nuo 9 ryto iki 12 pietų — Subatoj nuo 5 po pietų iki 8 vak.

Parduodame laivakortes ant geriausių linijų ir siunčiame money orderius ir chekius į visas dalis svieto už pigiausią prekę. Perkame ir parduodame kitažemiškus pinigus. Atdara subatos ir panedėlio vakarais. **Taupinimą** (čėdijimą) **gali pradėti su vienu doleriu.** Už sudėtus pinigus mokame 3%.

VISIEMS DOVANAI!

Lietuviškas kataliogas, katrame yra šimtai visokių daiktų, paveikslėliai ir jų prekės kaip tai:

Žodų, laikrodėlių, lenciugėlių, laketų, spilkų, guzikų, laikrodžių, britvų, armonikų, koncertinkų, klornetų, skripkų, bubnėlių, kornetų, mandolinų, vargonų, fonografų, plunksnų, drukuojamų mašinėlių, kišeninių liampų, knygų ir tt.

Lietuviai nesiduokit išnaudoti visokiem apgavikam, kurie po yvairiom firmų vardais dankstosi ir apgaudinėja visomėnia. Reikalaujanti viršui minėtų daiktų, visados kreipkites pas M. J. DAMIJONAITĮ paduodami savo pilną adresą o gausite KATALIOGĄ DOVANAI ir busit aprupinti gerais - teisingais daiktais.

Vienatinė lietuviška prekystė Amerikoje, kurį išsiunčia visokius daiktus apsteluojant per laiškus, į visus Amerikos ir Canados miestus ir kaimėlius, per pačtą arba expressą. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,
3252 So. Halsted St., • Chicago, Ill.

KODEL KENTETI TYLIAI?

Jeigu esi jaunas, senas ar viduramžis
Męs Tave išgydysime.

Męs padarėme speciališkumą begydydami ypatiškas, nerviškas ir chroniškas vyrų ligas per 20 metų. Ta šaka medicinos tapo musų gyvenimo studija. Sergantiems neduodame suvilojantį nusprendimą jų ligos. Visada, priimdami gydyti, duodame pilną ir pasiliekantį išgydymą; musų prekės žemos.

JAUNUS VYRUS kenčiančius nuo jaunystos išdykumų, pilnai išgydome.

VYRAMS virš 40 m., kurie jaučia, kad jų pajiega nyksta, suteikiame galutiną išgydymą.

Išgydome greitai ir pasekmingai: kraujo užnuodijimą, varicocelę, inkstų ir puslės ligas, reumatizmą, neuralgiją, skilvio ir kepenų ligas, raudonąją gyslą, votis, pasididinusias giles ir visas odos ligas.

ATMINK kad męs rašome pacijentams ypatiškai ir jų pačių kalboje ir niekados neišduodame jų paslapčių.

Męs pristatome visas gyduoles musų pacijentams ir išsiunčiame į visą svietą.

Prašyk dykai Išpildymo Blankos, jeigu negali pats pributi mųsų ofisan.

Joje išaiškintos įvairios ligos, ir kaip nuo jų gali išsigydyti namieje.

RODA DYKAI! **VALANDOS:** nuo 9 iki 5; nedėliomis: nuo 8 iki 12.

DR. JOS. LISTER & CO.,
ROOM 604 L. 40 DEARBORN ST. CHICAGO, ILL. U. S. A.

Iszgydau in 5 dienas

VARICOCELE HYDROCELE (t. y. pagadintas gyslas) **Be jokiu peržiuliu ir skaudėjimu**

Išgydau kiekvieną serganti Varicocele, Striktura, teipgi užkrečiančius kraują užnuodyjimus, nusilpnėjimą nervų, Hydrocelę arba vyrų lytiškas ligas. Tokias garsias ofertas teikiame visiems tiems kurie buvo gydomi nuo keliolikos visokių daktarų be pasekmės ir išdavė savo pinigus dykai, vardan parodyti jog aš turiu vienintelį budą su kurio pagelba ant visados Jus išgydysiu

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.

Skaudėjimus skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAL

Sergantiejie dusuliu, bronchitu arba džiova išgydomi galutinai naujausia mano metoda per įtraukimą Oxalino gazų.

PRIVATIŠKAS VYRU LIGAS.

Aš išgydau kiekvieną greitai ant visados ir didžiausioj paslaptyj.

VISOKIOS PATARMĖS DOVANAI!

Iszgydau galutina

Specialistas moteru ir vyru ligu.

MOTERIŠKAS LIGAS.

Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę, pagal mano metodos sutaisytus vaistus išgydau pasekmingiausiai.

KRAUJO UŽNUODYJIMUS.

ir odos ligas, paveizdan: išberimus, skaudulius, plaukų nuslinkimus ir st.

aš iszgydau ant visados.

KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark Street, Tarp Lake ir Randolph sts. **CHICAGO, ILL.**

Priėmimo valandos: nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakare. **Nedėliomis:** nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietu.

Dabar laikas naudokites, visi!

Geriausia vieta dėl pirkimo su gražiais balsais Armonyku, Skripku koncertiniu, Kliarniatu, Triubu ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru Dziegorėliu auksininiu, visokiu Žiedu, Lenciugėliu, geru Britvu. Albumu dėl fotografiju, Revolveriu, Strielbu, Elektrikiniu Liampukiu, Robiniu Litaru, Adresam Pečėčiu, Pluksnu auksiniu [fountain pen], Gramatiku, Žodynu, Istorišku ir Maldu knygu, visokiu gražiu Popieru, dėl rašymo gromatu su visokiais apskaitymais ir dainomis tuzinas už 25c. 5 tuzinai už $1.00. Odell drukuojama mašinukė gana gražiai ir greitai drukuoja, litaros ir visa mašinukė padaryta iš geriausio plieno. Prekė tik **$6.50.**

Užlaikau kitokiu išdarbiu mašinukiu keliu gatunku ir daugybe naudingu visokiu daiktu. Kas nor apturėt katologa tegul prisiunčia už 5c. markę ir teisinga adrisa, o apturės 84 puslapiu dideli šio meto NAUJA KATULOGA DYKAI! Kuriame yra šimtais visokiu daiktu, su viršu šimtai aiškiu paveikslu ir iš kurio matysit jog mano tavoras pirmos kliasės, prekes pigiasnes kaip kitur. Štornykam, Agentam ir Perlorism parduodu visokius tavorus labai pigiai, duodu dideli rabata adresuokit:

K. WILKEWICH — **112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.**

GERIAUSIAS PRIETELIS

Tas, kurs pagelbi nelaimėj; bet ar gali rastis sunkesnė nelaimė žmogui, kaip buti varginamu ligos?

Tuom gelbėtojum nuo visokių ligos kankynių — silpnybių, yra **Dr. Collins New York Medical Institutas,** nes tą **Institutą** visuomenė vadina gyvasties gelbėtojum ir **geriausiu prieteliu,** už išgydymą daugiausia ir nuo visokių ligų, ne kaip kokie kiti daktarai, Institutai, ar Ligonbučiai, išgydant ir tokias ligas, kurių kitur neįstengė išgydyt, tuos ir pagelbėjo.

Kur moksias, vienybė - ten yr galybė; per tai **Institutas,** gydyme turi gerą pasekmę, kad jame apart Daktaro Profesoriaus, darbuojasi tikri Specialistai ir tam Institute yra daugiau daktarų, ne kaip rokuojant visus, į kruvą, kurie šiam laikraštyje pagarsinti. Vaistai, kurie tik žinomi daktariškame moksle kaipo geriausi, tai iš visos pasaulės yra pargabenti; apart tų, ką Instituto Specialistai nuolatos darbuojasi, išrandant naujausius vaistus, kuriuos kitur negalima gaut. Per tai pasekmingai yvairios ligos ir tampa pergalėtos, jog tokia galybė darbuojasi ir geri gryni vaistai vartojami.

Jeigu nesveikas, tai nesivargyk ligoms, neatidėliok!

Kad ne asabiškai, tai aprašant ligą atsišauk, o busi išgydytas nuo: Kataro, plaučių nesveikumo, dusulio, trumpaus ir sunkaus kvėpavimo, greito pailsimo, kosulio, kepenų ir inkstų (kidneys) ligos, dyspepsijos, vidurių ligos, nevirinimo, užkietėjimo, žarnų slogos ir skaudėjimo vidurių, šonuose, tuštymuose ir po krutine. Galvos skaudėjimo, svaigimo, užimo ir spiegimo ausyse, bei kurtumo. Kraujo nečystumo, išberimo spuogais, juodgalvėms ir parkoms, niežais. Akių ligos. Neuralgijos, neurastenijos, tirpimo kuno. Reumatizmo, skaudėjimo po visą kuną smagenių, kaulus ir gyslas bei sanarius, sutinimo. Geltligės. Nusilpnėjimo ant sveikatos ir lytiškai (nejiegumą-nemelę). Blogus sapnus ir sėklos nubėgimo. Nuo saužagystės su jos visoms baisioms pasekmėms sugriovimo sveikatos. Priepuolio, nuomario, nerviškumo, greito ir didelio piktumo. Nuo lytiškų piktų užsikrečiamų (slaptų) ligų — kokio jos vardo ar skyriaus nebutų, į trumpą laiką liekasi išgydytos. Puslės ligos, skausmingo ir tankaus šlapinimosi. Patrukimo Hemoroidų. Nemiegojimo, sunkumo kojose, rankose. Lenkimasi draugijos, neturėjimo vaisaus ir kitų visokių slaptų ligų vyrų, kaip ir **moterų:** skausmingų ir nereguliariškų mėnesinių, neturėjimo ondrapanių, kenkimo baltųjų ir kurios tik ligos varginimui žmonių atsiranda. Po ištyrimui, kad apsiima išgydyti ir duoda vaistus, tai užlikrinta sveikata ir išgydymas.

Slaptybė šventai užlaikoma!

Kad visokios ligos tampa išgydytos, tai pats darbai už save kalba ir iš daugybės išgydytų, pagal Jų norą, nors keletą patalpinam padėkavonių; ką kiti daktarai negali padaryt. Sztai ką išgydyti kalba:

Guodotinas Profesoriau Instituto!

Nors daug daktarų perleidau, bet jie tik mano ligą užsendino begydant, nors ir gerais vadinasi, buk Hospitalės algą moka, bet savo Ofiso paduotose valandose, nuo ryto iki vakaro namieje sėdi. Bet kaip į Jųs globą atsidaviau, aprašęs ligą, ir prisiųstas gyduoles suvartojau, tai prapuolė skaudėjimas strėnose, rankose, kojose, pečiuose ir visa liga, kurią buvau įgavęs per neišmintingą pasielgimą, kaip yra aprašyta Jus knygoje **„Vadovas į Sveikatą"** ant 146 puslapio. Dabar esu sveikas kaip niekad nesirgęs ir dėkingas, už kurį gerą rodą, o labiausiai už geras grynas gyduoles. CH. GALUNAS, Box 114. Mullberry, Kansas.

Mielas Dr. Profesoriau ir Specialistai!

Nors čielus metus prisikankinau teip labai skaudžia liga, bet kad Jus įstengėte mane išgydyti nuo to galvos skaudėjimo, vidurių ir gumbo gėlimo, tankaus skausmingo šlapinimosi ir baltųjųtekėjimo, su skaudėjimu krutinės ir visuose sanariuose. Nors nesitikėjau, kada nors išgyti, nes kožnas daktaras pagydęs apleido, nieko nepagelbėdamas. Bet kaip į Jus garbingą Institutą atsišaukiau ir neapsiriančiai dėl mano sveikatos darbavotės, tai tai jau po suvartojimo tų paskutinių gyduolių persitikrinau, kad esu pilnai išgijus; už tai šiuom siunčiu didelę padėkavonę. Tuos kelis žodžius noriu, kad pagarsintumėt į laikraštį, kad reikalaujanti žinotų, kur tikrą pagelbę sveikatai gali rasti. Mrs. P. BOSELIENE, 1026 Nicollet Ave., Minneapolis, Minn.

Dauggalingas Dr. Collins Med. Inst.!

Kaip pirmiau skundžiausi per ligos varginimus: sunkaus kvėpavimo ir skaudėjimo šonuose, krutinėj, skrepliavimo ir vaikščiojančių dieglių po visą kuną, tai per Jus storong ir geras gyduoles, kurias suteikėt, likausi jau išgydytas. Nors iš pradžios vartojant gyduoles jaučiaus savyje kaip revoliuciją, bet toliaus vis ir vis darėsi geriau, o dabar pasilikau pilnai sveikas ir laimingas, nes liga neatsinaujina daugiau; už tai labai dėkavoju. Bučiau išmintingai padaręs, kad iš kart prie Jusų bučiau kreipiasis, ne kaip prie tų, ką 3 bei 6 paveikslais giriasi: netrukus gal ir 9 pasigirs, o iš viso tik vienas Daktaras yra. Dabar tik persitikrinau, kad **Dr. E. C. Collins M. I.** yra geriausias prietelis ir gelbėtojas gyvasties. J. ŽEMANTAUCKAS, 212 First St., Jersey City, N. J.

Pirmiau dirbt negalėjo, kankino kosulys, nerviškumas, abelnas nusilpnėjimas nuo slaptos ligos nuo ilgo laiko; pasekmingai likosi išgydytas.

St. Bakajus, Box 335, Proctor, Vt.

„Vadovas į Sveikatą"

Tas institutas ne tik yra gelbėtojum sveikatos ir gyvasties, bet kad yra geriausiu prieteliu žmonių, tai išdavė labai naudingą daktarišką knygą „Vadovas į Sveikatą", suvirš 200 didelių lapų didžio. Kuris tą knygą perskaitys, ne tik mokės nuo visokių nelaimių ir ligų apsigint, bet ir kitus galės pamokyt. Toj knygoj teipgi yra plačiai aprašyta, apie vyrų ir moterų lytišką gyvenimą ir tt., su daug paslaptybių atidengimo. Ir tą naująją didesnią knygą trečio išdavimo, kožnas apturės, kuris atsiųs 10 centų stampomis už atsiuntimą ir savo adresą. Visiems Dovanai!

Išgydytas nuo reumatizmo, dyspepsijos, kataro, galvos skaudėjimo ir svaigimo; per kitus buvo pripažintas neišgydomu, **Dr. Collins Institutas** į trumpą laiką išgydė.

P. Vasiliauskas, Box 116 Grampian, Pa.

Bereikalo vargintis ligoms ir silpnybėms, kad atsakančiai gali but išgydytu, atsilankant asabiškai ar parašant (lietuviškai) kas kenkia. Gyduolės išsiuntinėjamos po visą Ameriką ir kitas dalis svieto.

Rašant knygos bei pagelbos sveikatai pas Daktarus, visados reikia adresuot teip:

Dr. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,
140 West 34 St. (arti Broadway) NEW YORK, N. Y.

Priėmimo valandos kasdiena: Nuo 10 iki 5 val. po pietų.
Šventoms dienoms: Nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Gera Naujiena Kencziantiem Musu Draugam Lietuviam!

Skaitytojau, jeigu esi apimtas kokios ligos ar painiais nesveikumais, užsimokes tau atsiszaukti in Madison Medical Institute, Room 1, Haymarket Theatre Building, priesz ejima gydytis kur kitur, nes jie užtikrina tau nuoszakni ir laikanti iszgydyma kožnos ligos kuria priima ant gydymo. Ar esi nerviszkas ir nusimines, silpnas ir nuilses, pavarges rytmecziais, truksta ukvatos, be gyvybes, lengviai nuvargstantis, gedingas, iszrodai sunykes, neužsitikintis, iszsigastantis, suerzinantis ir neramus? Ar atmintis tavo prasta, gediniesi draugijos, truksta energijos ir tvirtumo, akys indube ir neczystos, pajuodave paakiai, spuogai, plemai, ar koki kitoki iszberimai ant odos, nemoraliszki ir

Nusilpninanti Sapnai, Patrotytas Vyriszkumas, Sekliszkas Silpnumas

nesuaugia ir szaltos dalys, nusistojimas szlapume paliktam per nakty, pienetas szlapumas, skausmai strenose, turi nesveikuma pusles ar inkstu? Iszsiputima gysliu maiszelyj, Užsendinta Puleteky, Užakima Varpskyles, Syfilitiszka Užnuodyjima Kraujo, ar kokia kitokia gedinga, nervu odos, kraujo ar užsendinta liga? Ar skruostai indube, žymus rupesczio iszreiszkimas ant veido, neramus naktyje, mainanczio upo, silpno vyriszkumo, turi užskurdusias dalis, prieszlaikini nykima, skausmus kauluose, puolima plauku, skaudama gerkle ir teip toliau?

JEIGU TURI, TAI MADISON MEDICAL INSTITUTE

užtikrins tau pilna ir laikanti ant visados iszgydyma, jeigu jie nusprens kad tavo liga yra iszgydoma. Jausi pagerejima isz pirmos dienos, ir neužilgio atrasi save karalium terp vyru ant kuno, proto ir szirdies. Niekas teip nesunaikina jaunus ir pusamžinius vyrus kaip iszbegimai seklos nakties laike, arba slaptingas nubegimas seklos su szlapumu. Tas padaro žmogu netinkancziu prie darbo, ženatves ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas paeina nuo jaunystes blogu darbu, naturaliszko silpnumo ar nuo pertankaus užganedinimo lytiszku geidavimu,

MES TIKRAI TAVE ISZGYDYSIME.

Mes gydom ir iszgydom seklos nubegimus, nervu nusilpnejima, užsenejusy puleteky, syfili, nenaturaliszkus begimus, patžagysta, inkstu ir pusles ligas, teisybe sakant, visas VYRU LIGAS. Visos kliutis laimingam ženybiniam gyvenime bus praszalintos. Tukstanczius jaunu ir pusamžiniu vyru kasmet priesz laika nuszluoja in graba jaunystes iszdykumai, pertankus susikuopinimai ir kraujo ligos. Jeigu turi nors viena isz virsz paminetu ženklu, pasirodavik su mum pakol da ne per velu.

RODA TAU NIEKO NEKASZTUOJA,

o gali užczedyti daug kentejimu. Valandos, laike kuriu priima ligonius: nuo 10 ryto iki 4 po piet, ir nuo 6 iki 7 vakare. Nedeliom ir kitokiose szventes dienose, nuo 10 ryto iki 12 valandos pietu tiktai. Adresas:

MADISON MEDICAL INSTITUTE
161 West Madison St. ROOM 1, HAYMARKET THEATRE BUILDING **Chicago, Ill.**